

Klasje

Časopis prebivalcev občine Ivančna Gorica

LaMaS

RAČUNALNIŠKI INŽENIRING d.o.o.
Sokolska ulica 5, 1295 Ivančna Gorica
TEL: 01/7869-040, FAX: 01/7869-045, GSM: 051/612-923

SVETOVANJE, PRODAJA IN
SERVIS RAČUNALNIŠKE OPREME

- 20% ... na lastno programsko opremo
za računovodstvo, finance,
trgovino in storitve.

e-mail: lamas@lamas.si

Številka 6, letnik 17, julij-avgust 2011

Živahno v zračnem prostoru nad Šentvidom

Več na strani 9

V Stični imajo naj sodobnejše gasilsko vozilo v občini

Več na strani 10

Namig za premik

V poletnih mesecih ljudje hočeš nočeš skrbno načrtujemo, kje in kako bomo preživeli natančno odmerjen dopust. Zadnja leta na našo izbiro brez dvoma vplivajo tudi ekonomske razmere, v katerih živimo. Prav zaradi tega se zdi, da je tisti teden ali dva dopusta, ki nam pripada, še toliko več vreden. Ob tem ugotavljamo, da včasih preveč mrzlično iščemo destinacije in aktivnosti daleč od doma in ne vidimo v bližnji okolici zanimivosti, ki si jih prav tako lahko ogledamo oz. ob katerih se prav tako lahko oddahnemo ali »napolnimo baterije« z različnimi aktivnostmi. Samo pomislimo, kdaj smo nazadnje obiskali stiški samostan ali Jurčičevo domačijo in Krško jamo? Pa koliko je še drugih možnosti, ki jih nudijo naši čudoviti kraji in kotički. Da ne govorimo o številnih kulturnih, športnih, gasilskih in drugih društvih, ki poskrbijo, da skoraj noben konec tedna ne mine brez kakšnega dogodka.

In če se dotaknemo še naslova tokratnega uvodnika; pod tem imenom si lahko na občinski spletni strani ogledate koledar prireditev in drugih dogodkov v občini. V njem se bo vedno našel kakšen namig za premik – vendar kratek in hiter.

Tudi uredništvo se sredi poletja premika na dopust. Z novim Klasjem se vam oglasimo sredi septembra.

mš

Več na strani 5

Domovini smo čestitali na Polževem

Več na strani 9

Kljub hudi vročini žetev uspela

Več na strani 12

Zbor Leopoldov na najvišji ravni

Leopoldi iz občine Ivančna Gorica so se zbrali na najvišji gori Obolno. Več o zmagovitem vzponu na strani 12.

REHAU QUALITY DESIGN ZA OKNA

CUGELJ
PVC IN ALU OKNA

- PVC / ALU OKNA IN VRATA
- ZIMSKI VRTOVI
- ROLETE
- OKENSKE POLICE IN ZAKLJUČNA DELA
- KRPAŃ ŽALUZIJE
- KOMARNIKI

brezplačna modra številka
080 16 99

e-pošta: info@cugelj.si www.cugelj.si

AVTO SERVIS VLEKA
MARJAN KLEMENČIČ S.P.

Velike Češnjice 43
1296 Šentvid pri Stični
Tel.: 01/78 000 96, Fax: 01/78 000 97
Gsm: 041/785 333
<http://www.avto-klemencic.si>

UHS
AVTOMEHANIKA
VULKANIZERSTVO
AVTOLIČARSTVO
AVTOKLEPARSTVO
AVTOOPTIKA
AVTOVLEKA non-stop
AVTOPRALNICA
IZPUŠNI SISTEMI (meritve)
NADOMESTNA VOZILA

ZLATARSTVO TADINA

CENTER ŽOLNIR, Ivančna Gorica
Tel.: 01/78 78 572

Delovni čas: od 8. do 19. ure
Ob sobotah je prodajalna odprta od 8. do 12. ure.
www.zlatarstvo-tadina.com

MOTOMAŠ

AVTO MOTO CENTER KOCJANČIČ

Janez Kocjančič, Mleščevo 1a, 1295 Ivančna Gorica
tel.: 01/7877-333, GSM: 041/651-722, 041/777-333
e-mail: amc.kocjancic@siol.net, www.amc-kocjancic.si

- servis za vsa osebna vozila
- nadomestni deli za vse vrste osebnih avtomobilov
- avtovleka

Pred poletjem dobili nov statut

Zadnja seja pred poletjem tokrat ni imela prenatrpanega dnevnega reda, svetniki in svetnice pa so vendar potrdili tudi nov Statut Občine Ivančna Gorica.

Sprejem novega statuta Občine je bil gotovo najvažnejši dosežek 8. seje Občinskega sveta, ki je potekala 29. junija. Svetniki in svetnice so se z osnutkom statuta seznanili že na prejšnji seji in takrat izpostavili glavne, še neuskajane podrobnosti posameznih členov statuta. Eno od odprtih vprašanj, ki je ostalo, je bilo, koliko in katera stalna delovna telesa bo imel Občinski svet v bodoče. Na sestanku župana s predstavniki svetniških skupin je bilo dogovorjeno, da bo po novem deloval tudi Odbor za prostorsko planiranje, varstvo okolja in gospodarjenje z nepremičninami, drugim odborom pa se samo spremeni delovna področja. Do imenovanja članov v nove odbore delujejo dosedanj, ki so bili imenovani po volitvah jeseni 2010. Na omenjenem sestanku je bilo tudi usklajeno mnenje glede izobrazbe članov Nadzornega odbora, le-ta mora biti najmanj VI. stopnje ekonomske smeri. Tudi to določilo se začne upoštevati z imenovanjem novega Nadzornega odbora. Na koncu so svetniki in svetnice soglasno potrdili nov statut, ki je osrednji dokument za delovanje občine in njenih organov. Delovnemu uspehu so upravičeno nazdravili, saj je dosednji statut zaradi številnih sprememb v razvoju občine in drugih zakonskih sprememb že dalj časa čakal na spremembe in dopolnitve. Občinski svet se bo sedaj lotil tudi posodobitve poslovnika o delu Občinskega sveta.

Drugi večji dosežek tokratne seje pa je bilo sprejetje sklepa o soglasju k ceni storitve »pomoč na domu«. Storitve je podrobneje predstavljena v sosednjem članku. Vsekakor gre za obliko pomoči, ki marsikateremu našemu občanu prepreči zgodnji odhod v domsko oskrbo zaradi zdravstvenega in socialnega stanja. Občina je zakonsko obvezana, da krije del cene teh storitev, ki jih za našo občino izvaja osebje Doma starejših občanov Grosuplje. Občinski svet je bil pri tokratni uskladitvi cene soglasen, in sicer bo Občina pokrivala 75 odstotkov cene ene ure oskrbe, to je 19,78 evrov. Uporabnik storitve pa bo plačal za eno uro oskrbe 5 evrov. Teh uporabnikov je v naši občini približno 50.

Na dnevnem redu tokratne seje je bilo tudi poročilo Zavoda za gozdo-ve Slovenije. Svetniki in svetnice so se seznanili z delom in problematiko, s katero se srečujejo naši revirni gozdarji, poročala sta Franc Kogovšek in Miran Kosi. Občina spada v Krajevni enoti Grosuplje in Žužemberk. Poleg osnovnega poslanstva upravljanja in varovanja gozdov je bilo tudi v minulem letu izvedenih kar nekaj izobraževanj in drugih preventivnih akcij. Tudi s sofinanciranjem Občine so bila izvedena izobraževanja za varno delo v gozdu, strokovne ekskurzije, Občina pa tudi subvencionira gradnjo gozdnih vlak. Iz južnega dela občine pa prihajata tudi dva lastnika gozdov, ki

sta bila v lanskem letu proglašena za najlastnika gozda.

Na dnevnem redu je bil tudi predlog Pravilnika o merilih za izdajo soglasja za obratovanje v podaljšanem obratovalnem času gostinskih obratov in kmetij z gostinsko dejavnostjo. Župan je namreč tisti, ki izdaja soglasje za podaljšanje obratovalnega časa in sedaj bo za to imel tudi pomoč v obliki pravilnika z merili in kriteriji. V razpravi predloga je po obravnavi osnutka na prejšnji seji ostalo odprto samo še vprašanje podaljšane obratovanja za tiste gostinske obrate v naši občini, ki se ukvarjajo z organizacijo poročnega slavlja. Sprejet je bil predlog, ki ga je podprl predsednik pristojnega Obora za gospodarstvo, komunalo in varstvo okolja, in sicer da za te gostinske ponudnike velja ob vikendih podaljšan obratovalni čas do 6.00 ure zjutraj.

Glede na to, da se je na Krki odprla

nova enota Vrtca Ivančna Gorica in se je Podružnična šola Krka preselila v nove prostore, je bilo na tokratni seji potrebno dejansko stanje formalno uskladiti tudi z aktoma o ustanovitvi obeh javnih vzgojno-varstvenih in iz-

obraževalnih ustanov.

Svetniki in svetnice se bodo prihodnjic srečali na popočitniški seji v mesecu septembru.

Matej Šteh

Odlok o Klasju

Na tokratni seji je bil dopolnjen tudi Odlok o ustanovitvi in izdajanju javnega glasila Klasje. Dopolnitve so povezane z željo, da bi se pred objavo razpisa za člane uredniškega odbora ter glavnega in odgovornega urednika v novem štiri letnem mandatu skušalo zagotoviti pravne podlage za še boljše in lažje delo uredništva pri izdajanju Klasja v bodoče. Spremembe so se nanašale predvsem na sestavo uredniškega odbora, in sicer se število članov uredniškega odbora zmanjša na šest, v njem bosta po novem samo dva predstavnika Občinskega sveta. Uredništvo pa bo za še bolj strokovno in uspešnejše delo okrepilo sodelovanje s sodelavci in dopisniki zunaj uredniškega odbora. Predvidoma po času dopustov bo pristojna komisija Občinskega sveta začela s postopki za imenovanje novega uredniškega odbora.

Vabilo k sodelovanju

Ker je poletje čas oddiha in navdih, vas, spoštovani občani in občanke, v prihodnjih tednih vabimo k sodelovanju. Občina Ivančna Gorica razpisuje

natečaj za besedilo

himne občine Ivančna Gorica.

Prepričani smo, da boste v počitniško-dopustniških dneh odkrili in prepoznali marsikatero lepoto naše dežele, zato vas vabimo, da svoj navdih zapišete v verzih. Razpis boste našli predvidoma sredi avgusta na spletni strani Občine, na naslovu www.ivančna-gorica.si in na oglasni deski Občine (Sokolska ulica 8).

V razpisu bodo navedene vse podrobnosti o sodelovanju v natečaju, pa tudi kakšna nagrada se obeta najboljšemu avtorju besedila, ki ga bo izbrala strokovna komisija.

Ošilite svinčnike, očistite stara nalivna peresa in očistite tipkovnice ter – veselo pesnikovanje!

Občina Ivančna Gorica

Pomoč družini na domu

Občina Ivančna Gorica in Dom starejših občanov Grosuplje sta sklenila pogodbo o izvajanju storitve, ki velja s 1. 7. 2011

Pomoč družini na domu je oblika pomoči, namenjena občanom občine Ivančna Gorica, ki se zaradi starosti, invalidnosti ali kronične bolezni ne morejo oskrbovati in negovati sami, njihovi svojci pa take oskrbe in nege ne zmorejo v celoti. Običajno se v teh situacijah vsak posameznik ali družina odloča, kako naprej. Kje in kdo bo skrbel za tistega družinskega člana, ki sam ne zmore poskrbeti zase. Ena izmed možnosti je tudi ta, da družinski član kljub bolezni, invalidnosti, starosti živi doma. Skoraj zagotovo s to odločitvijo del skrbi prevzamejo ostali družinski člani, del pomoči pa je mogoče organizirati v okviru storitve pomoč družini na domu.

Storitev se prilagodi potrebam posameznega uporabnika in obsega naslednje oblike pomoči oz. (3) sklope opravil:

- pomoč pri temeljnih dnevnih opravilih, kamor sodijo naslednja opravila: pomoč pri oblačenju ali slačenju, pomoč pri umivanju, hranjenju, opravljanju osnovnih življenjskih potreb, vzdrževanje in nega osebnih ortopedskih pripomočkov;
- gospodinjsko pomoč, kamor sodijo naslednja opravila: prinašanja enega pripravljene obroka ali nabava živil in priprava enega obroka hrane, pomivanje uporabljene posode, osnovno čiščenje bivalnega dela prostorov z odnašanjem smeti, postiljanje in osnovno vzdrževanje spalnega prostora;
- pomoč pri ohranjanju socialnih stikov, kamor sodijo naslednja opravila: vzpostavljanje socialne mreže z okoljem, s prostovoljci in s sorodstvom,

spremljanje upravičenca pri opravljanju nujnih obveznosti, informiranje ustanov o stanju in potrebah upravičenca ter priprava upravičenca na institucionalno varstvo.

Potrebo po tovrstni pomoči je potrebno sporočiti socialni delavki v Domu starejših občanov Grosuplje. Sledi obisk socialne delavke na domu z namenom spoznavanja potreb, ugotavljanja upravičenosti do storitve ter priprava in sklenitev dogovora o obsegu, trajanju in načinu opravljanja storitve. Drugi del storitve zajema neposredno izvajanje storitve na domu po dogovorjenih vsebinah, obsegu in trajanju. Ta del storitve izvajajo socialne oskrbovalke.

Skladno z navedeno pogodbo se storitev izvaja od ponedeljka do petka dopoldne, v obsegu največ 20 ur tedensko na posameznega uporabnika storitve.

Sprememba cene in zakonodaje, ki vplivajo na izvajanje storitve

Namen zgoraj napisanega je bila informacija o možnosti, ki jo imate občani občine Ivančna Gorica. V nadaljevanju pa bo gotovo bolj zanimivo za vse tiste občane, ki našo pomoč že poznajo. Gotovo bo najbolj razveseljiva novica, da je Občinski svet Občine Ivančna Gorica na predlog župana Strnada sprejel sklep o ceni storitve, ki velja od 1. 7. do 31. 12. 2011. S sklepom se je Občina Ivančna Gorica zavezala k višji subvenciji storitve, tako da je cena za uporabnike storitve s 1. 7. 2011 5,00 evrov na uro.

Poleg pogodbe z občino naše delo opredeljuje zakonodaja. Pri sklepanju

pogodbe smo že upoštevali spremembe na področju zakonodaje, ki ureja izvajanje socialno varstvenih storitev, torej tudi pomoči na domu.

Zakonodaja, konkretno Pravilnik o standardih in normativih socialno varstvenih storitev, katerega aktualna vsebina je bila sprejeta junija 2010 s popravki v letošnjem letu, že od lanskega leta kroji izvajanje storitve.

Z junijem 2010 tako ne vključujemo novih uporabnikov, ki bi želeli le dostavo kosila. Storitve je namenjena tistim, ki potrebujejo vsaj dve različni obliki pomoči. Del uporabnikov, ki so bili v storitev vključeni pred junijem 2010, še sedaj prejema le kosila, vendar le do konca leta 2011. Trenutno smo torej v prehodnem obdobju, ko se boste vsi uporabniki, ki prejimate le kosila, imeli možnost odločiti, kako si boste pomoč organizirali po 1. 1. 2012. V tem času vas bo obiskala socialna delavka in vam razložila, kakšne so možnosti.

Pomoč na domu se razvija v storitev, namenjeno tistim posameznikom, ki potrebujejo večji obseg pomoči, več oblik pomoči za življenje doma. Če je trenutno to za marsikoga res le prehodna oblika pomoči, ker je časovna prisotnost oskrbovalk na domu omejena, upam, da se bo razvijala še naprej, v storitve, ki bodo zagotovile zadostno mero pomoči za res kvalitetno življenje doma.

Kontakt za pomoč družini na domu: Darja Zupančič, univ. dipl. soc. delavka, DSO Grosuplje: 781 07 32, 040 791 180.

Darja Zupančič, univ. dipl. soc. delavka

Kolofon

Prispevke za naslednjo številko sprejemamo do 2. septembra.

Klasje - Glasilo prebivalcev občine Ivančna Gorica

Ustanovitelj časopisa: Občinski svet Občine Ivančna Gorica

Sedež uredništva: Cesta II. grupe odredov 17, 1295 Ivančna Gorica, telefon: 781 21 30, faks: 781 21 31, e-pošta: klasje.casopis@siol.net, spletna stran: www.klasje.net

Uredniški odbor:

Matej Šteh - v. d. glavnega in odgovornega urednika

Leopold Sever - *Kratkočasnik, Siva in Severna stran*

Simon Bregar - *Šport*

Milena Vrhovec - *Kmetijstvo*

Nataša Ž. Erjavec - *Gospodinjska stran*

Maja Ficko

Sonja Maravič

Gregor Štrubelj

Lektoriranje: Simona Zvonar

Oblikovna zasnova: Flamus, Nataša Ž. Erjavec

Priprava za tisk: AMSET, d. o. o.; **Tisk:** Špes & Co. d. n. o.

Časopis KLASJE izhaja v 5.800 izvodih mesečno in ga prejemajo vsa gospodinjstva v občini brezplačno. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo.

Na kratko – aktualno

Vpis v vrtec

V tem času je aktualno vprašanje povezano z vpisom naših otrok v vrtec v šolskem letu 2011/2012. Za sprejem v vrtec je prispelo 455 vlog. 199 otrok je bilo sprejetih, 123 vlagateljev ni izpolnjevalo pogojev za vpis, preostali vlagatelji (133) pa izpolnjujejo pogoje, a so glede na dosežene točke in še vedno premajhne kapacitete našega vrtca ostali brez možnosti vključitve otrok v vrtec. Dejansko je teh približno 100, saj je kar 31 vlagateljev, katerih otroci so bili sprejeti, povabilo k vpisu že odklonilo. Za ta sproščena mesta je vodstvo Vrtca Ivančna Gorica pozvalo k vpisu vlagatelje s čakalnega seznama.

Kljub novim prostorom na Krki je torej še vedno premalo prostora za vse otroke. Občina že aktivno pripravlja dokumentacijo za prizidek vrtca v Višnji Gori, kjer se bo gradilo dva nova oddelka. Jeseni naj bi v Višnji Gori začel delovati tudi zasebni vrtec, če bo pridobil potrebno koncesijo.

Prva seja novega štaba Civilne zaščite

Sredi julija je prvič zasedal novoimenovani občinski štab Civilne zaščite. Na konstitutivni seji, ki jo je sklical župan Dušan Strnad, je bil predstavljen poveljnik štaba, Jože Kozinc, namestnik Milan Vrhovec in člani štaba. Dogovorili so se o načinu dela v štabu in se seznanili z zakonodajo na tem področju. Župan je za izvajanje strokovne pomoči s strani občinske uprave imenoval Tatjano Markelj, vodjo pisarne župana.

Svet župana za problematiko starejših

Župan Dušan Strnad je 8. julija sprejel sklep o imenovanju Sveta župana za spremljanje problematike starejših občanov in spodbujanje medgeneracijskega sodelovanja. Vodja sveta je postala občinska svetnica Milena Vrenčur, svet pa sestavljajo še predstavniki Občine (podžupan), društev upokojencev, političnih strank in mladinskega sveta. Svet bo deloval kot delovno telo, ki se bo ukvarjalo s proučevanjem problematike starejših občanov in iskanjem rešitev za lajšanje težav, s katerimi se ta del populacije srečuje. S tem v zvezi se bodo razvijale tudi oblike medgeneracijskega sodelovanja. Svet bo sodeloval z Inštitutom Antona Trstenjaka, ki je tudi nacionalni koordinator Slovenske mreže starosti prijaznih mest in občin.

Reorganizacija občinske uprave

S prvim julijem je občinska uprava začela delovati kot organ, sestavljen iz oddelkov. Reorganizacijo je Občinski svet potrdil na 5. redni seji. Posledično se predvideva nekaj kadrovskih sprememb, v tem dopustniškem času pa se izvajajo tudi nekatere prostorske adaptacije na sedežu Občine. Vzpostavljeni so tudi novi pisarniški prostori v poslovni stavbi Žolnir, kjer je že sedaj občinska sejna soba. Predvideva se, da bo reorganizacija dokončana do konca poletja, takrat pa bomo tudi podrobneje predstavili posamezne oddelke in njihova delovna področja.

Glede na kadrovske načrte za leto 2011 je Občina v mesecu juniju izvedla tudi razpis za uradniško delovno mesto v Oddelku za investicije in upravljanje infrastrukture. Izbor še ni opravljen, je pa s prvim julijem pričel z delom novi vzdrževalec, ki je zaradi upokojitve nadomestil Janeza Potokarja.

Občinski redar

V juliju je bilo razpisano tudi delovno mesto za občinskega redarja v okviru delovanja medobčinskega inšpektorata občin Ivančna Gorica, Šmartno pri Litiji, Litija in Dol pri Ljubljani. Zaposlena bosta dva redarja, eden od njiju bo imel sedež v Ivančni Gorici in bo pokrival našo in sosednjo občino Šmartno pri Litiji.

Z odkupi do zemljišča v centru Ivančne Gorice

Občina Ivančna Gorica je junija opravila pogovore za odkup zemljišča Karlingerjeve domačije v Ivančni Gorici. Nepremičnine (zemljišče in gospodarsko poslopje) se držijo zemljišča poleg kulturnega doma, katerega lastnica je Občina. Občina je zainteresirana tudi za odkup preostalega prostega zemljišča v okolici. V tem času pa je že bilo odkupljeno zemljišče pri blokih na Ljubljanski cesti in za trgovino Tuš. Pridobitev omenjenih zemljišč je pogoj, da se pristopi k bodoči ureditvi tega dela našega občinskega središča, načrtuje pa se tudi ureditev parkirnih mest.

Razpis za vežico Šentvid

V začetku avgusta se bo zaključil razpis za gradbena dela za poslovilni objekt z mrliškima vežicama v Šentvidu pri Stični. V kolikor bo razpis uspešen in se pri izbiri izvajalca ne bo zataknilo, se bodo na jesen končno lahko začela dolgo načrtovana dela, znana pa bo tudi cena gradnje. Predvideno je tudi sofinanciranje s strani krajanov iz krajevnih skupnosti Šentvid, Dob, Temenica in Sobrače.

Obnovljen odsek regionalne ceste pri Sv. Roku

Med Sv. Rokom in Radohovo vasjo je Direkcija RS za ceste konec junija obnovila 500 metrov dolg odsek regionalne ceste Bič-Ivančna Gorica. Obnova je potekala po novem sistemu reciklaže, po katerem se stari asfalt zdrobi ter z dodanimi vezivi uporabi kot trdna podlaga za položitev grobega in finega asfalta. Gre za sistem obnove, ki je iz ekološkega vidika zelo učinkovit, saj pri tovrstni obnovi ni odpadnega materiala, poleg tega pa je tovrstna sanacija hitrejša od klasične. Ob izvajanju omenjenih del je župan Dušan Strnad izrazil zadovoljstvo, saj so očitno pogovori z upravljavcem ceste letos zgodaj spomlad obrodili sadove.

Kdaj asfalt na Cankarjevi v Ivančni Gorici in v Stični?

Trenutno sta v teku dva večja občinska projekta na komunalni in cestni infrastrukturi. V Ivančni Gorici JKP Grosuplje nadaljuje z obnovo vodovodnega sistema in kanalizacije na Ulici Cankarjeve brigade. Sočasno se napeljuje tudi nova javna razsvetljava. V Stični pa se nadaljuje lansko jesen začeti projekt razširitve ceste v smeri proti Mekinjam. Tu izvajalec zaključuje z deli in podobno kot v Ivančni Gorici se pričakuje skorajšnje asfaltiranje, saj zlasti nalivi povzročajo škodo in slabo prevoznost. Prav pred kratkim je Občina že izbrala na javnem razpisu Cestno podjetje Ljubljana, ki bo tudi letos opravljalo asfaltna dela na občinskih in krajevnih cestah.

S sredstvi iz razpisa Ministrstva za kulturo

Konec julija je bila v središču Ivančne Gorice na novo prekrita stavba združnega doma, katere polovice je lastnica Občina Ivančna Gorica. Obnova je stekla tudi s pomočjo pridobljenih sredstev na razpisu Ministrstva za kulturo, saj je bil projekt zamenjave kritine in oken prijavljen kot investicija v prostore knjižnice, ki domuje v tej stavbi. K sanaciji stare salonitne strehe je pristopila s svojim deležem tudi KZ Stična kot lastnica polovice stavbe. V avgustu je predvidena še zamenjava oken. Občina je na razpisu prejela dobrih 24.000 evrov oz. 70 odstotkov celotne investicije (brez DDV). Prihodnje leto pa stavba morda dobi tudi novo fasado.

Namig za premik – koledar prireditev v občini

Na spletni strani Občine je bil vzpostavljen koledar prireditev, ki ga obiskovalci lahko najdete na strani Namig za premik. Sčasoma bo koledar vseboval vse prireditve in druge dogodke, ki so zanimivi za širšo javnost. Koledar nudi tudi možnost, da zainteresirani organizatorji lahko oddajo preko spleta podatke, ki jih želijo objaviti v koledarju, zato vabljeni k obisku in posredovanju podatkov. Koledar prireditev v občini se lahko prenese tudi na druge spletne strani.

Osnovna šola Stična bo imela največjo sončno elektrarno med osnovnimi šolami

Župan občine Ivančna Gorica Dušan Strnad in Trimova glavna direktorica Tatjana Fink sta v petek, 15. julija, svečano podpisala pogodbo o postavitvi nove sončne elektrarne na strehi Osnovne šole Stična v Ivančni Gorici. To je druga sončna elektrarna v sklopu OŠ Stična, saj je podjetje Trimo v lanskem letu že postavilo sončno elektrarno na strehi športne dvorane, sedaj pa bo sončna elektrarna še na strehah učilnic. Združena elektrarna bo s skupno močjo 437 kW največja elektrarna na katerikoli osnovni šoli v Sloveniji.

Na strehi telovadnice je že nameščenih 912 sončnih modulov, ki lovijo sončno energijo in jo pretvarjajo v električno. Z novo investicijo se bo število modulov na strehah učilnic še povečalo za 1.054 kristalno-silicijevih modulov, proizvajalca Evergreen Solar iz ZDA in Aleo iz Nemčije. Omejnjeni fotonapetostni moduli bodo dosegali visok energijski izplen, saj imajo posebno neodsevno steklo, kar jim omogoča boljšo prepustnost svetlobe. Sončna elektrarna bo priključena na elektroenergetsko omrežje.

Nova sončna elektrarna z močjo 246 kW bo letno proizvedla dodatnih 260.000 kWh električne energije. To je enakovredno letni energetski potrebi 75-ih slovenskih gospodinjstev. Tako bo v ozračje spuščenih več kot 120 ton ogljikovega dioksida manj. Partner projekta, ki bo kot investitor sončno elektrarno kasneje tudi upravljala, bo podjetje El-tec Mulej z Bleda, ki je znano po celovitih rešitvah zmanjšanja rabe energije in vode na projektih energetske prenove in

upravljanja objektov, projektih v daljnjski energetiki, vodovodnih sistemih in učinkoviti razsvetljavi. Strehe vseh učilnic so optimalne za postavitev sončne elektrarne, saj imajo zelo dobro lego, na kar pa je opozarjal že ob otvoritvi prve elektrarne januarja letos domačin iz Stične in idejni vodja projekta, doc. dr. Simon Muhič.

Projekt izgradnje se bo začel izvajati začetek avgusta, sončna elektrarna pa bo predvidoma začela obratovati

do konca leta. Rezultate bodo učenci, zaposleni in obiskovalci lahko kot doslej dnevno spremljali s pomočjo dveh prikazovalnikov, ki bosta ves čas prikazovala podatke, kot so temperatura zraka, moč vetra in proizvedena električna energija. Vsi ti podatki so vidni tudi na spletni strani OŠ Stična. Poleg izobraževanja in ozaveščanja mladega rodu pa se v šolski sklad stekajo tudi sredstva od najemnine strehe. Tako zbrana sredstva omogočajo

Skladno s pred časom sprejetim Lokalnim energetskega konceptom za občino Ivančna Gorica, ki predvideva povečanje rabe obnovljivih virov energije (OVE), je Občina z veseljem podprla razširitev sončne elektrarne. Za zeleno energijo se Občina zavzema, ker:

- OVE bistveno prispevajo k varovanju okolja, saj z nadomeščanjem proizvodnje iz fosilnih goriv pomembneje zmanjšujejo izpuste emisij toplogrednih plinov.
- OVE so lokalno razpoložljivi in omogočajo povečanje števila delovnih mest ter proizvajajo dodano vrednost lokalnega gospodarstva ter povečajo stabilnost oskrbe z energijo.
- Proizvodni objekti iz OVE se relativno enostavno odstranijo in reciklirajo na koncu svoje življenjske dobe. Niso radioaktivni kot odpadki iz nuklearnih elektrarn in ne zaznamujejo okolja.

vključevanje otrok iz socialno šibkejših družin v različne aktivnosti, ki si jih sicer ne bi mogli privoščiti. Župan Dušan Strnad je ob podpisu pogodbe poudaril, da se z razširitvijo sončne elektrarne na strehi Osnovne šole Stična nadaljuje dobro sodelovanje Občine Ivančna Gorica in družbe Trimo pri zasledovanju okoljskih, iz-

obraževalnih in tudi socialnih ciljev. Gre za lep primer sodelovanja med gospodarstvom, izobraževalno ustanovo, lokalno samoupravo in javno službo. Nenazadnje želi Občina z lastnim zgledom spodbuditi tudi investitorje k obnovljivim virom energije.

Matej Šteh

Ločeno zbiranje odpadkov v gospodinjstvih v Ivančni Gorici in Višnji Gori

Javno komunalno podjetje Grosuplje je v začetku julija pri izvajanju javne službe ravnanja s komunalnimi odpadki uvedla nov način zbiranja embalaže iz gospodinjstev po sistemu »od vrat do vrat«.

Pilotni projekt se je v minulih mesecih izvajal na Cikavi in v Sončnih dvorih v občini Grosuplje. Zaradi ugodnih rezultatov in zahtev zakonodaje se takšen sistem začne uvajati tudi v naseljih Ivančna Gorica in Višnja Gora, v naslednjem letu pa na celotnem območju občine Ivančna Gorica. Javno komunalno podjetje Grosuplje je v začetku julija gospodinjstvom iz Ivančne Gorice in Višnje Gore razdeljevalo plastične zabojnike prostornine 240 litrov, zelene barve z rumenim pokrovom za ločeno zbiranje in predajanje embalaže. Naslednje leto bodo prejela zabojnike za embalažo tudi ostala gospodinjstva iz območja občine Ivančna Gorica.

Prednost novega načina je v učinkovitejšem ločenem zbiranju embalaže in posledično zmanjšanju količin mešanih komunalnih odpadkov. Ker je mehanska in biološka obdelava mešanih komunalnih odpadkov pred odložitvijo na odlagališče povezana z izjemno visokimi stroški in pomankanjem zmogljivosti takih obratov, se okoljskemu cilju pridruži tudi ekonomska korist. Ločeno zbrano embalažo mora namreč brezplačno prevzeti in na stroške embalažerjev predelati nosilec državne sheme. S tem se embalaža vrne v proizvodni proces za vnovično uporabo, uporabniki pa se razbremeni stroškov obdelave in odstranjevanja. Ločeno zbrano embalažo bo javno

komunalno podjetje Grosuplje od stanovanjskih stavb odvažalo vsakih 14 dni, izmenično z mešanimi komunalnimi odpadki. Iz ekoloških otkov bodo po uvedbi novega sistema postopno odstranjevali zabojnike za zbiranje embalaže, zabojniki za ločeno zbiranje papirja in embalažnega kartona ter steklene embalaže pa ostanejo nespremenjeni in se še naprej uporabljajo.

Ob tej priložnosti vas, spoštovane občanke in občani, vabimo k sodelovanju. Ob vaši podpori in razumevanju bomo lahko s skupnimi močmi dosegli okoljske in ekonomske cilje. Novi način zahteva nekaj prilagoditev in sprememb ravnanja z odpadki, saj v vašo kuhinjo poleg že uveljavljenih posodic za mešane odpadke in kuhinjske odpadke prinaša novo, že tretjo posodico za ločeno zbiranje embalaže.

V nekajmesečnem prehodnem obdobju se boste velikokrat vprašali, kam sodi to in ono. Odločajte se po lastni presoji in zdravi pameti. Pri ločevanju si pomagajte s priložnim kartončkom, ki ga boste prejeli skupaj z zabojnikom, ter nalepko na novem zabojniku za embalažo. Embalaži po možnosti odstranite organske vsebine in z iztiskanjem zraka ter zvijanjem zmanjšajte prostornino. V zadregi pokličite izvajalca javne službe in z veseljem vam bodo pomagali. Nekaj koristnih nasvetov lahko dobi-

te tudi na njihovi spletni strani. Z ločevanjem, predelavo in vnovično uporabo koristnih odpadkov zagotavljamo, da se bo izkoriščanje naravnih surovin upočasnilo in jih bodo zato deležne tudi prihodnje generacije. Za naše otroke in vnuke gre.

Občina Ivančna Gorica in
Javno komunalno podjetje Grosuplje

Vse o malih komunalnih čistilnih napravah

Javno komunalno podjetje Grosuplje obvešča vse občane občin Grosuplje, Ivančna Gorica in Dobropolje, da je na svoji spletni strani www.jkpg.si objavilo dokument, v katerem so navedene vse potrebne informacije v zvezi z malimi komunalnimi čistilnimi napravami (MKČN).

V primeru dodatnih vprašanj glede MKČN se obrnite na **Sektor varstva okolja na JKP Grosuplje, na tel. (01) 788 89 24 ali (01) 788 89 32** oziroma se lahko oglasite na upravi JKP Grosuplje, vsak delovni dan med 7. in 15. uro (soba št. 18).

JKP Grosuplje

ZAČENJA SE!

mešana embalaža

ločeno zbiranje odpadkov
javno komunalno podjetje grosuplje

EMBALAŽO ZBIRAM IN ODDAM KAR DOMA

V zabojnik za mešano embalažo sodijo:

- vse vrste plastenk
- plastične posode in druga plastična embalaža iz trde plastike
- drobna embalaža (jogurtovi lončki, ipd.)
- kovinska embalaža (konzerve od hrane, pločevinke, ipd.)
- sestavljena embalaža (tetrapak od mleka, sokov, jogurtov...)
- embalažni stiropor (pri nakupu gospodinjstevskih aparatov)
- folije vseh vrst
- PVC vrečke

V zabojnik za mešano embalažo ne sodijo:

- steklena embalaža (steklenice, stekleni kozarci za viaganje, ipd.)
- kartonasta embalaža
- embalaža nevarnih snovi (motorno olje, pesticidi, zdravila, spreji, ipd.)
- lesena embalaža (gajbice, deli palet, ipd.)

Domovini smo čestitali na Polževem

Tudi letošnja osrednja slovesnost ob dnevu državnosti v občini Ivančna Gorica je že tradicionalno potekala na Polževem nad Višnjo Goro. Dvajset let samostojne in neodvisne Republike Slovenije smo obeležili 25. junija z mašo za domovino in kulturnim programom.

Nekaj sto občank in občanov se je tudi na letošnji dan državnosti zbralo na Polževem, kjer Občina Ivančna Gorica praznuje spomin na rojstvo naše države že od leta 2003 dalje. Slovesno mašo za domovino je letos ob somaševanju vojaškega vikarja Jožeta Pluta in domačih duhovnikov vodil prelat dr. Janez Gril iz novomeške škofije, kamor cerkveno-upravno spada cerkva sv. Duha na Polževem. Pri maši je sodeloval Mešani pevski zbor Krka.

Po maši sta v slovesni akademiji prazniku na čast zbrane nagovorila župan Dušan Strnad in slavnostni govornik, brigadir mag. Bojan Pograjc. Župan Strnad je ob tej priložnosti posebej izpostavil zasluge tudi tistih naših občanov, ki so v osamosvojitvenih dogodkih sodelovali bodisi

kot pripadniki teritorialne obrambe in takratne milice bodisi kot gasilci in humanitarni delavci. Vsem občankam in občanom je ob prazniku čestital. Brigadir Pograjc je izpostavil ključne dogodke osamosvajanja Slovenije, začeni z dogodki konec 80-ih let do oktobra 1991, ko so našo državo zapustili zadnji vojaki JLA. Večkrat izrečena misel, ki smo jo lahko slišali na Polževem, je bila, da smo upravičeno lahko ponosni na prehojeno dvajsetletno pot slovenske države, aktualno družbeno in politično dogajanje v državi pa kliče tudi danes po enotnosti, kakršno smo Slovenci pokazali v času osamosvojitve.

V kulturnem programu so zapeli pevci Moškega pevskega zbora Ambrus, ki so svoj prvi nastop imeli ravno v času osamosvojitve Slovenije, torej

letos praznujejo 20 let delovanja. Člana KD Josipa Jurčiča Muljava, Davorin Kastelic in Igor Adamič, sta uprizorila odlomek iz prvega slovenskega romana Deseti brat, ki so ga Muljavci prvič zaigrali že pred sto leti, danes pa tradicijo nadaljujejo v letnem gledališču. Pesmi Toneta Kuntnerja je interpretirala Urška Zupančič, dijakinja Srednje šole Josipa Jurčiča Ivančna Gorica.

Slovesnosti na Polževem so se udeležili tudi domači veterani vojne za Slovenijo in policijski veterani združenja Sever, v počastitev praznika pa so člani Letalskega kluba Šentvid izvedli prelet z letali nad Polževim. Prireditev je pripravila Občina Ivančna Gorica v sodelovanju z Občinsko turistično zvezo Ivančna Gorica, Zvezo kulturnih društev občine Ivančna

Gorica, TD Polzevo in ŠD Polzevo. Čeprav je v minulih letih tradicionalna prireditev na Polževem potekala tudi že v širšem organizacijskem krogu z bogatim kulturno-zabavnim programom in v sodelovanju s sosednjo grosupeljsko občino, pa je tudi prireditev v zadnjih letih z nekoliko manjšim proračunom in v bolj »intimnem«
vzdušju pri cerkvi na vrhu hriba dostojna obeležitev največjega praznika naše države. Bodimo ponosni na svojo domovino, ki smo si jo izborili po demokratični poti pred 20 leti.

Matej Šteh

IZ PEKARNE
GROSUPLJE,
MERCATORJEVE
DOMAČE PEKARNE,
DIŠI PO POLETJU

*Poletni kruh
s sredozemskimi začimbami
in koruznimi zrnji*

Samo v
Mercatorju

V Pekarni Grosuplje, Mercatorjevi domači pekarni, Poletni kruh pripravljamo iz pšenične bele in koruzne moke. Hlebčku značilno aromo dajeta bazilika in origano, sočno sredico v barvi sonca pa cela in sveža koruzna zrna, ki so njegova prava posebnost. Ljubitelji lahkih obrokov imate v Poletnem kruhu pravega in zvestega zaveznika. Ponuja vam veliko možnosti, da se razvajate in okrepčate hkrati. Zaradi njegovega bogatega in polnega okusa za kulinarčne užitke v še tako vročih poletnih dneh ne potrebujete veliko. Dodajte mu svojo najljubšo solato ali namaz in že bosta pred vami okusna malica ali kosilo!

Naj vam bo v slast!

Vabilo

zares nova politika

Spoštovane članice, člani Zares v občini Ivančna Gorica, vljudno vas vabim na
7. zbor članic in članov občinskega odbora Zares – nova politika Ivančna Gorica,
 ki bo v sredo, 17. avgusta 2011, ob 19. uri v sejni sobi občine Ivančna Gorica na Sokolski ulici 5.

Predlagam naslednji dnevni red:

1. Izvolitev organov zbora	5. Volitve članov kolegija OO
2. Popravek pravil občinskega odbora	6. Programske zadeve
3. Predstavitve kandidatov za volitve predsednika OO in članov kolegija OO	7. Aktualne politične zadeve (volitve v DZ)
4. Določitev kandidatnih list za volitve organov OO in volilnih komisij	8. Razno

Prosim za zanesljivo udeležbo. Vsa gradiva bodo posredovana naknadno ali na samem zboru.
 Za vse informacije sem na voljo na elektronskem naslovu ivančna-gorica@zares.si in ales.tomazin@zares.si.

Aleš Tomažin
 predsednik OO Ivančna Gorica

Vabilo

KAJ SE DOGAJA:
brezplačna rekreacija v odbojki
 KDAJ:
vsak četrtek (do konca meseca septembra) od 20. ure dalje
 KJE:
igrišče za odbojko na mivki, Bar na postaji, Šentvid pri Stični
 KDO ORGANIZIRA:
SDM Ivančna Gorica

Lepo povabljeni člani in simpatizerji, mlajši in starejši!

Avto Kavšek po novem tudi s programom Hyundai

Podjetje Avto Kavšek iz Ivančne Gorice je junija pridobilo certifikat za prodajo in servis osebnih vozil znamke Hyundai. Razširitev dejavnosti je tudi posledica prilagajanja avtomobilskemu trgu.

Dosedanjemu zastopstvu za vozila Fiat in Alfa ter ostali servisni ponudbi se z letošnjim poletjem dejavnost podjetja Avto Kavšek iz Ivančne Gorice širi še na pooblaščenost za vozila korejske znamke Hyundai. Gre za eno večjih poslovnih odločitev podjetja Avto Kavšek, potem ko se je konec leta 2006 preselilo iz dotrajanih prostorov v Višnji Gori v novo stavbo v Ivančni Gorici. Teh zadnjih pet let se je tudi v gospodarstvu marsikaj spremenilo, konkretno tudi na slovenskem avtomobilskem trgu, kar

je očitno vplivalo tudi na nove poslovne poteze direktorja Staneta Kavška. Kot sam pravi, so se odločili za sodelovanje s Hyundaiem predvsem zaradi ugleda te blagovne znamke v svetu in na slovenskem tržišču in ker v naši regiji od Ljubljane do Novega mesta še ni bilo pooblaščenega prodajalca in serviserja za vozila Hyundai. V Avtu Kavšek 17-članski kolektiv poleg prodaje vozil poskrbi tudi za vse ostale servisne storitve vseh znamke osebnih vozil, od avtomehanike, avtokleparstva in avtoličarstva, do

vulkanizerskih storitev in pranja v sodobni avtopralnici. Podjetje je tudi pooblaščenec cenilec vseh kasko škod. Spričo širitve programa je podjetje investiralo v razširitev prodajnega salona, v katerem kupci že lahko občudujete celotno paletu Hyundaijevih modelov, uradna otvoritev tega 29. Hyundai pooblaščenega zastopnika in serviserja v Sloveniji pa bo v začetku septembra, ko na slovenski trg in tudi v Ivančno Gorico prispe najnovejši Hyundaijev model i40.

Stane in Alenka Kavšek z Ludvikom Svolskom, direktorjem družbe Hyundai Avto Trade Ljubljana

Matej Šteh

3/15/25 let Garancija

Biološke čistilne naprave

Sistemi za uporabo deževnice

Posode za deževnico - nadzemne in podzemne izvedbe

Bodite pametni in prihranite do 50 % pitne vode. Uporabite brezplačno deževnico.

- rezervoarji
- filtri za deževnico
- plavajoči sesalni kompleti
- črpaljšča
- digitalni pokazatelji nivoja...

Biološke čistilne naprave od 2 - 1000 PE (prebivalcev)

Greznice (zbiralne, dvo prekatne in troprekatne)

Naročite brezplačno katalog

ARMEX ARMATURE D.O.O. IVANČNA GORICA
 LJUBLJANSKA C. 2A
 TEL. 01/78 69 270, 01/78 69 260 ali 051 / 652 - 192
 E-mail: info.armex@siol.net
www.cistilnenaprave-dezevnica.si

Ponižalni sistemi za:
 - izpust iz čistilnih naprav
 - greznic
 - odvodnjavanje parkirišč
 - odvodnjavanje s streh...

Palča Sprostivte

KOZMETIČNI SALON
 Ivančna Gorica

tel: 051 627 427
www.palaca.eu

ŽELITE TAKOJŠEN UČINEK PROTI GUBAM?

NOVO - KISIK !!!

Hollywoodski zvezdniki se pomlajujejo s pomočjo HIPERBARIČNEGA KISIKA. Zdaj je ta tehnologija dostopna tudi vam. Če želite LIFTING OBRAZA s HIALURONSKO KISLINO, brez igel in vbrizgavanja, ČISTO, SVEŽO in MLADOSTNO kožo ter

VIDEN UČINEK po VSAKEM tretmaju

IZKORISTITE **50% POPUST** na vse tretmaje s HIPERBARIČNIM KSIKOM.

IZKORISTITE 50% POPUST

<- OBLIKOVANJE TELES (40 min)

Vključuje:

- KAVITACIJA
- MEZOTERAPIJA brez IGEL
- UČVRŠČEVANJE/anticelulit
- LIMFNA DRENAŽA

Redna cena: 100 €
SUPER CENA: 55 €

VIDEN UČINEK ŽE PO PRVEM TRETMAJU !

30 % POPUSTA
 IZDELKI za PRED in PO SONČENJU ter ZAŠČITO PRED SONCEM

Vse akcije veljajo do 31.08.2011

KO PODOBO LEPOTE **La Cremerie** SPREMLJA GLAS SRCA

Le kje se skrivate obiskovalci podeželske tržnice v Ivančni Gorici?

V tem letnem času je ponudba lokalnih pridelkov na pretek. Stojnice se pod težo sveže zelenjave in sezonskega sadja kar šibijo. Zadovoljni pridelovalci, ki jim narava letos stoji ob strani, z veseljem postrežejo vsakemu kupcu. A kaj ko teh ni toliko, kolikor je raznovrstne ponudbe.

V Srcu Slovenije se zavedamo pomena lokalne trajnostne oskrbe s hrano, zato se zavzemamo za izboljšanje prehranskih navad z zagotavljanjem sveže, sezonske in raznovrstne lokalne ponudbe. Lokalna samooskrba veča tudi ekonomsko moč z novimi možnostmi zaposlovanja na lokalni ravni in prinaša nove tržne priložnosti za lokalne pridelovalce.

Center za razvoj Litija in zadruga Jarina si že od leta 2007 prizadevata povezati pridelovalce zelenjave, sadjarje, čebelarje, vrtnarje in domače obrtnike. Vzpostavljena je tudi spletna stran www.nadezeli.si, kjer so predstavljeni vsi ponudniki. Mrežo ponudnikov želimo razširiti na celotno območje Srce Slovenije in tudi širše, s ciljem povečati lokalno samooskrbo in zagotoviti kupcem zanesljiv vir zdrave, sezonske in lokalno pridelane hrane. Sodelujemo že z 53 različnimi ponudniki, katerih pridelke in izdelke tedensko dostavljamo v vrtnice, osnovne in srednje šole, domove starejših občanov ter gostilne.

Od meseca maja 2011 se namensko združuje ponudnike lokalnih proizvodov tudi v občini Ivančna Gorica.

Zadruga Jarina je v tem kratkem času v svojo bazo pridelovalcev vpisala 31 zainteresiranih iz občine, kar je nad pričakovanji. Vsak teden pokliče nekaj novih pridelovalcev in predelovalcev, ki želijo svoje tržne viške ob sobotah ponuditi na organizirani tržnici na Sokolski ulici. Ponudba je resnično pestra in v zadostnih količinah.

Le kje pa se skrivate potencialni kupci lokalnih proizvodov? Si ne želite tovrstne ponudbe, ki je pridelana na sose-
dnji njivi, sadovnjaku, vinogradu, zeliščnem vrtu, čebelnjaku ali narejena

v domači obrtni delavnici? Vsak dan se srečujemo z oporečnimi proizvodi, ki prihajajo iz drugih držav sveta (primer okužbe E. coli) in tretjetamo, ali smo že zaužili prekoračeno mero nekaterih substanc, ki negativno vplivajo na naše počutje in zdravje. Da pa bi podprli domačega kmeta, to pa ne, ker je proizvod za nekaj centov dražji od tistega v trgovskem centru. Ne zavedamo se, da hrana, ki prepotuje nekaj tisoč kilometrov, med svojim transportom izgubi energijsko vrednost. Tudi če je neoporečna, ob zaužitju enake količine lokalne hrane naše telo sprejme nezanimljivo manj energije (vitaminov, mineralov, rudninskih snovi ...) kot s hrano, ki pride dejansko iz njive na našo mizo. Torej, ponudba na lokalni tržnici ni prav nič dražja, saj je sveža, zdrava in polna energijskih vrednosti. Nikakor ne želimo kupcev odganjati od trgovin, želimo le, da trgovci svoje police pričnejo polniti tudi z domačimi proizvodi. Do takrat pa, kupci, obiščite podeželsko tržnico na Sokolski ulici v Ivančni Gorici. Ponudniki vas pričakujejo z odprtimi rokami.

Mojca Hauptman, Jarina

Kupujmo lokalno pridelano hrano

Potrošniki v današnjem času vse več razmišljamo o zdravem načinu življenja, zato si želimo vsak dan na krožniku svežo in kakovostno hrano. V Sloveniji smo v letu 2010 pridelali le 31 odstotkov potrebne zelenjave, navaja Statistični urad Republike Slovenije, kar pomeni, da smo prisiljeni uvažati hrano iz drugih držav. Tako na policah slovenskih supermarketov najdemo zelenjavo iz različno oddaljenih držav (Italija, Španija, Maroko, Egipt, Argentina). Ta zelenjava je prepotovala dolgo pot z ladjami in nato tovornjaki. To pomeni, da je zelenjava, ki pride na naše police, že nekaj časa pobrana oz. obrana. Na poti je izgubila veliko vitaminov in mineralov. Vprašamo se, zakaj ta zelenjava na policah zgleda še vedno sveža, brez vidnih znakov dolge poti in skladiščenja. Sadje in plovke iz daljnih krajev so obrane prezdodaj, nedozorele, saj bi se drugače pokvarile, preden bi prišle na prodajne police in do končnih porabnikov. Sadje in zelenjava sta lahko skladiščena po več mesecev. S tem se iz-

gubljata svežina in količina vitaminov. Pri prevozu in skladiščenju se uporabljajo tudi kemične snovi za zaviranje zorenja, podaljševanje trajnosti in ohranjanje barve. Za prevoze z ladjami in letali se porabi veliko energentov (pridobljenih predvsem iz nafte), ki jih naš planet nima več v izobilju. S tem povzročamo visoke izpuste ogljikovega dioksida in zelo obremenjujemo ozračje. Vse to nas privede do razmišljanja o boljši hrani, tradicionalno pridelani na slovenski zemlji.

Sadje in zelenjava, pridelana na lokalnem območju, nam zagotavlja kratko pot od njive ali sadovnjaka do prodajnih polic. Zelenjava in sadje sta sveža, bolj polnega okusa in vsebujeta več hranilnih snovi, vitaminov in mineralov, jedi iz njih pa so okusnejše in bolj zdrave. S krajšimi transportnimi potmi tudi manj obremenimo okolje.

Prehrambene navade

Naši starši in stari starši so jedli doma pridelano hrano. Ta hrana je bila obi-

čajno manj kalorična, vendar z več vitamini, minerali in balastnih snovi. Zdravstvenih težav, ki so posledica nezdrave ali neuravnotežene prehrane, skoraj niso poznali (npr.: sladkorne bolezni, srčno-žilne bolezni). Hrana je ljudem pomenila sredstvo za preživljanje. Ker je hrane dovolj, smo postali izbirčni in praviloma jemo tisto, kar nam je všeč, zanemarjamo pa potrebo človeškega organizma po uravnoteženi prehrani. Zelo se je povečala poraba konzervirane in napol pripravljene hrane ter prehranskih dopolnil, ki jih je v trgovinah v izobilju. Takšna hrana ni najbolj ustrezna za naše dnevne potrebe in naše zdravje, ker ni sveže pripravljena. Obstojnost se ji vzdržuje s konzervansi, njihovih neželenih učinkov pa skoraj ne poznamo. Potrošniki pogosto nimamo informacije, od kje izvira surovina rastlinskega ali živalskega izvora.

Kje lahko kupimo lokalno pridelano zelenjavo?

Če kupujemo domačo lokalno pri-

Kmetijska zadruga Stična

Kmetijsko tehnične trgovine:
 Železnina Zagradec (01 788 80 32)
 Železnina Radohova vas (01 788 76 28)
 Kmetijsko-vrtni center v Ivančni Gorici (01 788 76 24)

NUDIJO

VSE ZA KMETIJO, DOM IN VRT

V VRTNEM CENTRU V IVANČNI GORICI
(01 788 76 22):

20-ODSTOTNI POLETNI POPUST NA VSE TRAJNICE, IGLAVCE

PVC ZABOJNIKI ZA SMETI PO AKCIJSKIH CENAH!

NOVO V TRGOVINI DELIKATESA IVANČNA GORICA!
01 788 76 20

PRIDELKI IN IZDELKI IZ DOMAČIH KMETIJ

V TRGOVINI DELIKATESA V IVANČNI GORICI NUDIMO PRIDELKE IN IZDELKE Z DOMAČIH KMETIJ:

- DOMAČI MED IN MARMELADA
- JABOLČNI SOK IN KIS
- JABOLKA, KROMPIR, KOLERABA, KORENJE
- SEZONSKO SADJE IN ZELENJAVA

Domači pridelovalci na podlagi znanja in izkušenj vsako leto pridelajo zdrav in kakovosten pridelek.

KUPUJMO IN JEJMO DOMAČE!

VETERINA DOBRO-GROSUPLJE
d.o.o. Ljubljanska c. nh., Ivančna Gorica

Vašim malim živalim nudimo:

- vsa preventivna cepljenja
- zdravljenja
- sterilizacije, kastracije
- preglede z UZ (pregled bregosti)
- operacije mehkih tkiv
- oskrbo in toaleta ran
- čiščenje zobnega kamna
- diagnostične preiskave, kot so biokemijska preiskava krvi, test na mačjo levkozo in mačji aids, test na mikrosporijo, test na parvovirozo ...
- sredstva za odpravo zunanjih in notranjih zajedavcev

Prodaja hrane priznanih znamk: Eukanuba, Hill's, Royal Canine in Iams

Prodaja pripomočkov za nego živali: ovratnice, povodci ter oprsne znamke Rogz; krtače, ležišča, blazine, torbe, šamponi, igrače, priboljški ...

Telefonske številke:

- (01) 787 71 11: Ambulanta Ivančna Gorica
- 041 626 935: Gorazd Skubic, dr. vet. med.
- 031 692 046: Aljoša Kolenc, dr. vet. med.
- 031 502 367: Marija Felician, dr. vet. med.
- 031 852 436: Mateja Skubic, dr. vet. med.
- 041 327 716: Dežurna številka

Delovni čas ambulante v Ivančni Gorici:
vsak dan od 7. do 14. ure in popoldan od 17. do 18. ure ter ob sobotah od 8. do 11. ure.

delano hrano, pozitivno vplivamo na razvoj podeželja in ohranjanje kulturne krajine, pomagamo tudi našemu kmetu in kmetijstvu pri preživetju. Ohranjanje in izboljševanje samooskrbe je dolgoročnega strateškega pomena, še posebej v primeru naravnih nesreč, političnih ali gospodarskih kriz.

Kje in kdaj kupiti lokalno pridelano hrano, je zanimivo vprašanje. Prav gotovo lahko na domačem območju najdemo kmeta, ki prideluje po smernicah integrirane ali ekološke pridelave. Po novem v Ivančni Gorici ob sobotah obratuje tržnica, na ka-

teri prodajajo svoje pridelke lokalni kmetje. Navadno so pridelki pobrani s kmetijskih površin en dan pred prodajo, zato imajo gotovo večjo hranilno vrednost. Seveda je ponudba na tržnici omejena na sezono, kar pomeni, da bi se kot potrošniki morali osredotočiti na hrano, ki je v sezoni aktualna. S tem bi se vrnili nazaj k tradicionalnim vrednotam in začutili, da smo del naravnega okolja, v katerem živimo.

Damjana Ostanek,
dipl. ing. agronomije in hortikulture
Kmetija Ostanek

Vodenje evidenc na kmetijskem gospodarstvu – KOP, navzkrižna skladnost

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

**KMETIJSKO GOZDARSKI ZAVOD
LJUBLJANA**
 ODDELEK ZA KMETIJSKO SVETOVANJE

Kontrolne in inšpekcijske službe v zadnjih letih ugotavljajo pomanjkljivo vodenje evidenc na kmetijah. Kmetije zaradi tega izgubljajo sredstva subvencij, država Slovenija pa vrača finančna sredstva EU.

Koliko in katere evidenc mora voditi kmetija?

Kmetijski predpisi urejajo tudi vodenje evidenc po različnih panogah in dejavnostih, skupaj to predstavlja vrsto evidenc, odvisno od dejavnosti, s katero se ukvarja kmetija.

Evidenc morajo voditi vsi tržni pridelovalci ne glede na velikost in usmeritev kmetije.

Če kmetija opravlja določene aktivnosti oz. se ukvarja z določeno panogo, so evidenc iz teh predpisov nujno potrebne. Velika večina živinorejskih kmetij mora voditi 8 do 10 evidenc.

Evidenc, ki jih mora voditi večina živinorejskih kmetij:

1. Evidenca uporabe živinskih in mineralnih gnojil za tekoče leto
2. Evidenca o uporabi FFS
3. Register govedi (drobnice, prašičev, ...) na kmetiji
4. Potni listi za živali
5. Dnevnik veterinarskih posegov
6. Evidenca o zdravljenju živali
7. Evidenca nabavljene oz. prodane krme – vrsta in izvor krme (registrirani obrati in drugi kmetijski proizvajalci)
8. Dokazilo o prejeti ali oddani količini živinskih gnojil
9. Evidenca o delovnih opravilih – kmetije v ukrepih KOP
10. Evidenca kupcev kmetijskih proizvodov

KMG vodi evidenco uporabe živinskih in mineralnih gnojil

Vodenje te evidenc je obvezno za vsa kmetijska gospodarstva, na katerih letni vnos dušika iz živinskih gno-

jil presega 350 kg N/leto,* hkrati pa letna obremenitev z živinskimi gnojili presega 140 kg N/ha kmetijske zemlje v uporabi!

*Pri govedu (npr. krava molznica): 1 GVŽ = 70 kg N/leto

*Pri prašičih: 1 GVŽ = 80 kg N/leto

To evidenco morajo voditi vse kmetije na vodovarstvenih območjih in kmetije v ukrepih KOP (IPL, IVR, KOL, ...).

Evidenca o uporabi FFS

Vsak uporabnik FFS mora voditi evidenco o uporabi FFS. Evidenco o uporabi FFS mora voditi tudi uporabnik, ki seje tretirano seme, pri čemer se v zadnjem stolpcu (opombe) vpiše količina tretiranega semena na parcelo.

Evidenco je potrebno voditi po parcelah in kulturah na evidenčnem listu v predpisanem obsegu. Če proizvajalec goji isto kulturo na več parcelah, ki so zaokrožena celota in mejijo druga na drugo, lahko za te parcele vodi evidenco na enem evidenčnem listu. Shranjujemo potrdila o oddani embalaži FFS.

Register govedi, drobnice, prašičev na gospodarstvu – hlevska knjiga

Imetnik goveda ali drobnice mora voditi RGG. Vse dogodke mora vpisati najkasneje v 7 dneh. RGG se hrani na lokaciji, kjer so živali.

Hlevsko knjigo Register govedi na gospodarstvu imetnik govedi lahko naroči prek svojega označevalca oziroma lahko jo naroča sam po telefonu (SIR-info: (01) 436 20 46), pošti ali elektronski pošti (info.sir(at)gov.si) pri Sektorju za identifikacijo in registracijo živali. Imetnik govedi lahko prav tako zaprosi za dostop do aplikacije VOLOS, preko katere lahko nato naroča Register govedi na gospodarstvu in sporoča spremembe v CRG: <http://www.mkgp.gov.si/file->

admin/dostop_VOLOS_imetniki.pdf Vsak imetnik prašičev, ki ima več kot 5 prašičev, mora voditi register prašičev na gospodarstvu (RPG), v katerega je dolžan vpisati podatke najkasneje v sedmih dneh po dogodku.

RPG lahko naroči po telefonu (SIR-info, prašiči: (01) 436 13 05) pri Službi za identifikacijo in registracijo živali ali preko pošte oziroma elektronskega naslova: (info.sir(at)gov.si).

Potni listi in spremni listi za živali

Potni listi morajo biti ažurno vodeni, podpisani in pravočasno izpolnjeni ter hranjeni.

Pri prašičih se hrani spremni list za novega lastnika, kopijo PRIHOD mora kmet najkasneje v 4 dneh posredovati pristojnemu veterinarju.

Kmetijska gospodarstva, ki ne redijo več kot pet prašičev letno za lastno uporabo, vodijo RPG na spremnih listih, ki so jih prejeli ob nakupu živali. Kopijo ODHOD, ki jo zadrži prodajalec, najkasneje v 4 dneh posreduje pristojnemu veterinarju.

Izjeme na malih gospodarstvih: Za imetnike prašičev, ki hkrati redijo samo enega prašiča za lastno porabo in živali nikoli ne premikajo na drugo gospodarstvo, velja, da se ni potrebno posebej registrirati, saj se gospodarstvo evidentira na podlagi sporočila o premiku živali. Imetnik lahko vodi register prašičev na spremnih listih, le-te pa shrani za dobo 3 let. Sporočanje premika in prihoda je neobvezno.

Dnevnik veterinarskih posegov

Poskrbite za ažurno vpisovanje posegov in zdravljenj veterinarja. Dnevnik se hrani na kmetiji.

Evidenca o zdravljenju živali

Dobro izpolnjen veterinarski dnevnik lahko predstavlja zadovoljivo eviden-

co o zdravljenju živali. Pazite na karence!

Evidenca o sledljivosti živil in krme

Tisti nosilci, ki kupujejo krmo ali prodajajo kmetijske pridelke v verigo, morajo zagotavljati sledljivost kupljene krme, ki zajemajo najmanj naslednje podatke:

- ime in naslov dobavitelja
- vrsta in količina dobavljene krme
- datum dobave
- številka partije, lota – če obstaja

To pomeni, da morajo hraniti dokumente (račune, dobavnice, deklaracije, tovarni listi, izjave, ...).

Pri nakupu ali prodaji primarne krme (seno, silaža, neobdelana žita, sveža krma) od kmetije, kjer se registracija ne zahteva, zadostuje preprosta evidenca – zabeleženi zgoraj navedeni podatki.

Dokazilo o prejeti ali oddani količini živinskih gnojil

Kmetije, ki imajo večje število rejnih živali in malo kmetijskih površin (presejajo obremenitev 170 kg N / ha –2,4 GVŽ/ha), oddajajo živinska gnojila.

Vodi se oddaja in prejem živinskih gnojil na kmetiji.

Evidenca o delovnih opravilih

Evidenca o delovnih opravilih vodijo vse kmetije v skladu z dobro kmetijsko prakso. Posebej pa so te evidenc zahtevane za kmetije v ukrepih KOP.

- Zasnova petletnega kolobarja
- Evidenca o delovnih opravilih na njivi – integrirana pridelava poljščin ali zelenjave
- Evidenca o delovnih opravilih na travniku / pašniku
- Evidenca o delovnih opravilih v sadovnjaku
- Evidenca o delovnih opravilih v vlogradu

Evidenca kupcev kmetijskih proizvodov

Nosilci dejavnosti pridelave živil rastlinskega izvora morajo imeti vzpostavljen sistem za določitev prejemnikov njihovih proizvodov (zadruga, trgovske verige ...), razen v primeru dobave teh živil neposredno končnemu potrošniku (tržnica, prodaja na domu ...).

Nosilec dejavnosti proizvodnje krme mora imeti vzpostavljen sistem za določitev prejemnikov njihovih proizvodov. To pomeni, da mora imeti kmet poleg evidenc kupljene krme tudi evidenco prejemnikov njegove prodane krme in tudi evidenco kupcev njihovih proizvodov.

Skladno z dejavnostjo določene kmetije pa je potrebno voditi tudi nekatere druge evidenc:

- Uporaba gensko spremenjenega semena
- Pojav škodljivcev ali bolezni z vplivom na varnost primarnih proizvodov
- Rezultati morebitnih analiz in pregledov, opravljenih na živalih ali primarnih proizvodih, ki so bili kmetiji izdani oziroma posredovani v vednost
- Evidenca o vnosu blata ali komposta v tla
- Letni operativni načrt razvoza blata, mulja ali komposta
- Dovoljenje za uporabo blata, mulja ali komposta z omejeno uporabo
- Zapisnik o uradnem letnem veterinarskem pregledu na gospodarstvu
- Potrdilo o odvozu trupla živali
- Gnojilni načrt (za površine v KOP in gnojeno z mineralnimi gnojili ter VVO območja)

Večino evidenc hranimo 5 let.

Anton Zavodnik

SIP je lahko tudi vaš partner na kmetiji

Ročno delo na travnikih, sadovnjakih, vinogradih in na njivah so že močno izpodrinili stroji, izbira teh pa je na slovenskem trgu izredno velika. Da bi se kmetje lažje odločali za nakup, so na kmetiji »pri Škrbcu« pripravili predstavitev kmetijskih strojev podjetja SIP Šempeter in razstavo gozdarske mehanizacije podjetja UniForest iz Petrovc.

Strojni krožek Litija je v sodelovanju s kmetijo Jožeta Strmoleta in kmetijo Janeza in Marije Berdajs iz Javorja v soboto, 9. 7. 2011, na Viru pri Stični organiziral izobraževalno predstavitev z geslom Sip – vaš partner na kmetiji.

Podjetje SIP ima že več kot 50-letno tradicijo na področju razvoja, proi-

zvodnje in prodaje kmetijske mehanizacije. So glavni opremljevalec domačega slovenskega kot tudi evropskega kmetijskega trga.

Številni obiskovalci sončnega sobotnega dopoldneva, med njimi večina kmetovalk in kmetovalcev, so se lahko prepričali, kako zmogljivi so priključki podjetja SIP, namenjeni košnji,

obračanju, zgrabljanju in baliranju krme s travinja.

Po končanem praktičnem prikazu spravila travinja je vse obiskovalce pod kozolcem ob domačih zvokih harmonike pričakala pijača in jedaja.

Gašper Stopar

Kdor zna, pa zna. V naši občini je kar nekaj velikih pridelovalcev krompirja, no, pa tudi nekaj uspešnih vrtičkarjev imamo. Brez dvoma to dokazuje tudi Sadarjeva Stanka in Janez iz Šentvida, ki sta s svojimi dosežki in zanimivostmi že večkrat popestrila naše Klasje. Ne samo buče, koren in solata, tudi krompir jima nadpovprečno uspeva. Na spodnjih fotografijah lahko vidite, kako visoko in čvrsto krompirjevko je njun letošnji krompir rdeče sorte Bellarosa imel že za prvega maja, in to samo dober mesec po saditvi. Seveda so dobro obrodili tudi gomolji pod zemljo, in zadnje dni junija je bilo krompir potrebno že izkopati. Stanka in Janez sta morala ob tako obilnem pridelku (iz enega zaboja posajenega krompirja je zraslo 15 zabojev) dobiti tudi pomoč pri pobiranju. Naj njima in vsem, ki bodo deležni njunega pridelka, tekne! (mš)

Živahno v zračnem prostoru nad Šentvidom

Prvi letalski miting Letalskega kluba Šentvid

Če pokukamo v zgodovino, lahko rečemo, da se je letos odvijal prvi letalski miting na območju naše občine po 72 letih. Napredna Letalska skupina Stična je namreč 2. 7. 1939 na travnikih za Marofom pod vodstvom Lada Ambrožiča Novljana pripravila letalski miting, na katerem so sodelovala letalska motorna in jadralna letala. Prireditev je takrat privabila ogromno ljudi iz vse Dolenjske.

Želja po organizaciji letalskega mitinga je v našem klubu tla že dolgo. Letos pa smo se po sklepu upravnega

odбора z vso resnostjo in odgovornostjo lotili priprav. Glavne niti zahtevne organizacije mitinga sta v rokah držala prizadeveni predsednik Letalskega kluba Šentvid, sicer tudi pilot Samo Kenda, in spoštovani pilot, ki krmarji tudi airbuse, šentviški rojak Alojz Hauptman. Seveda so pri organizaciji pomagali tudi drugi člani kluba.

Na lepo sončno nedeljo, 26. junija 2011, se je tudi na vzletišču Šentvid trlo ljudi od vsepovsod, ne samo iz domače občine. Prireditev se je pričela v dopoldanskem času, ko smo

pričeli s panoramskimi poleti. Z izkušeni piloti iz našega kluba je veliko ljudi odletelo na panoramski let nad našo lepo občino in tudi širše. Vsi so se vračali zadovoljni in nasmejani. Tudi župan Dušan Strnad si je prvič ogledal »svojo« občino iz ptičje perspektive in bil zelo navdušen.

Ob 13. uri pa se je pričel program. Na tleh in v zraku so bila na ogled številna letala, ki so izvajala demonstracijske in akrobacijske točke. Zelo uspešno so se predstavili tudi modelarji z modeli, ki so delali prave akrobacije. V Šentvidu sta pristala tudi vojaški in policijski helikopter. Padalce je visoko v zraku odvrlo vojaško letalo Pilatus, uspešno so pristali na travniku. V tandemu sta na demonstracijski let poletela tudi Alojz Hauptman in Jože Slana, oba pilota pri Adrii. Številnim obiskovalcem pa je zastajal dih, ko so akrobacije v zraku izvajali s štirimi letali piloti akrobatske skupine AIR – RACE.

Pozno popoldne je sledila še zabava z ansamblom Kolovrat, obiskovalci pa so ob atraktivnem programu lahko uživali v dobri hrani in hladni pijači. Odzivi obiskovalcev pričajo, da je bil prvi tovrstni dogodek v 17-letnem

obdobju delovanja kluba organiziran zelo uspešno. V Letalskem klubu Šentvid obljublamo, da bomo podobne prireditve še pripravili. Ker smo v tistih dneh praznovali 20.

obletnico samostojne Slovenije, smo v čast domovini uspešno prireditev zaključili še z ognjemetom.

Milena Vrhovec

Kljub hudi vročini žetev uspela

Tudi letos je prizadevno Turistično društvo Zagradec skupaj z vaščani Kitnega Vrha pripravilo tradicionalno kulturno-etnološko prireditev, že 11. občinsko tekmovanje v žetvi s srpi. Danes, ko sodobni stroji tako rekoč na mah opravijo na naših poljih s tem opravilom, je ohranjanje prikazovanja žetve po starem vse bolj pomemben kulturno-etnološki dosežek. Letošnjo žetev pa je zaznamovala tudi huda vročina, ki je vladala na nedeljo, 10. julija, kar je vplivalo tudi na nekoliko manjši obisk.

Vsak izmed približno 20 sodelujočih v »tekmovalni« konkurenci je imel nalogo požeti označeno površino zrelega pšeničnega polja velikosti 2 x 6 metrov. Strokovna komisija, v sestavi predsednica direktorica KZ Stična Milena Vrhovec in člana Ludvik Zaletelj in Jože Kic, je ocenjevala trdnost snopa, poravnanoost snopa in čistost njive, četrto merilo pa je bil doseženi čas, pri čemer je sodeloval časomerilec Luka Blatnik. Organizatorji so bili seveda veseli tudi obiska župana Dušana Strnada, ki je ob koncu tudi sam poprijel za srp.

In kako so se odrezali letošnji udeleženci žetve na Kitnem Vrhu?

ŽENSKE POSAMEZNO:

1. mesto
Angela Trlep, Orlaka
2. mesto
Marija Kastelic, Lučarjev Kal
3. mesto
Ivanka Urbančič, Tolčane

Ocenjevalna komisija na delu

MOŠKI POSAMEZNO:

1. mesto
Jože Črnivec, Kitni Vrh
2. mesto
Jožef Zajc, Veliki Korinj
3. mesto
Jože Maver, KZ Stična

Tudi letos sta bila izbrana najžanjica in najžanjec, torej tista dva, ki poleg dobro opravljenega dela poskrbita tudi za najboljši splošni vtis. Letos sta to postala Ivanka Urbančič in Jožef Zajc.

Po končanem delu v hudi vročini je bilo še kako prijetno posedeti v senci ob dobri hrani in kapljici, za kar so poskrbeli prijazni domačini. Najboljši žanjci in žanjice so prejeli spominska priznanja in nagrade, zgodnja poletna nedelja pa se je nadaljevala še pozno v večer. Za vodenje prireditve je letos prvič poskrbela članica TD Zagradec Sabina Erjavec, ki je pri tem opravilu uspešno nadomestila predsednika Slavka Blatnika. Prihodnje leto pa zopet na Kitni Vrh!

Matej Šteh

Foto: Davorin Čož

Tudi župan je poprijel za srp

85 let PGD Stična

V Stični imajo naj sodobnejše gasilsko vozilo v občini

V soboto, 9. julija, so stiški gasilci slovesno prevzeli novo gasilsko vozilo znamke Iveco Eurocargo, z gasilsko oznako GVC 16/25 4x4. Člani PGD Stična so s sodobno opremljenim gasilskim vozilom dosegli več let načrtovano opremljenost svoje operativne enote. Novo vozilo pa je pomembna pridobitev za vse občane, saj bodo s pomočjo vozila in opreme operativni člani PGD Stična kot ena osrednjih gasilskih enot v občini posredovali po celotni občini.

bratene občine Hirschaid je stiškim gasilcem izročilo spominska darila, prispevalo pa je tudi simboličen finančni prispevek za novo vozilo.

Častni predsednik GZS Eöry je ob tej priložnosti podelil visoka gasilska priznanja nekaterim članom PGD Stična (gasilsko priznanje III. stopnje), poveljnik Janez Kastelic st. pa je prejel priznanje za posebne zasluge v gasilstvu.

Ob tem svečanem in pomembnem dogodku je stiško gasilsko društvo izdalo tudi bilten, v katerem predstavlja razvoj gasilske tehnike v svoji 85-letni zgodovini.

Matej Šteh

V 85-letni zgodovini društva je bilo mnogo prelomnih in pomembnih dogodkov, a tokratni bo brez dvoma zapisan v društveni kroniki z veliki črkami. Ta čas naj sodobnejše gasilsko vozilo v občini je del Programa razvoja gasilstva v občini Ivančna Gorica (2006–2015). Skupaj s podobnim vozilom, ki ga je v letošnjem letu nabavilo PGD Ivančna Gorica, so gasilske operativne enote v naši občini primerno opremljene za hitro in učinkovito posredovanje v požarih in drugih nesrečah.

Slovesna prireditev ob 85-letnici društva in prevzemu novega vozila se je začela s povorko, v kateri so sodelovali člani občinskih gasilskih društev, navzoči so bili tudi predstavniki društev iz sosednjih gasilskih zvez ter člani pobratene družstva PGD Sečovlje in Röbersdorf iz Nemčije. V Stični so bili tudi predstavniki prijateljskega društva DVD Buje iz sosednje Hrvaške. Ob sodobni gasilski tehniki, ki jo premore naša občina, je v povorki posebno zanimanje vzbujala stiška stara motorna črpalka Rosenbauer iz leta 1928 v konjski vpregi članov KD Radohova vas.

O pomenu novega vozila so spregovorili predsednik domačega društva Jure Strmole, poveljnik Janez Kastelic st. in predsednik GZ Ivančna Gorica Lojze Ljubič. V imenu Gasilske zveze Slovenije je zbrane nagovoril njen častni predsednik Ernest Eöry. O plemenitem delu, ki ga opravljajo naši gasilci, pa je tekla tudi beseda župana Dušana Strnada, ki je še posebej čestital stiškim gasilcem ob njihovem jubileju in novi pridobitvi. Ker je tudi sam član gasilske organizacije, se zaveda, da je novo vozilo pomembna pridobitev za celotno občino. Občina Ivančna Gorica je pri nabavi in opremljanju sodelovala s finančnimi sredstvi, ki jih vsako leto namenja podpori in razvoju gasilstva v občini. Ob koncu županovega nagovora je sledil simboličen prevzem vozila s predajo ključev poveljniku oz. šoferjem PGD Stična. Vozilo je blagoslovil opat Janez Novak.

Obletnica društva in prevzem novega vozila je bila tudi priložnost za podelitev zahval in priznanj. Ob tako veliki investiciji se je društvo še pose-

bej zahvalilo organizacijam in večjim donatorjem, ki so omogočili nakup. Pobrateno društvo Röbersdorf iz po-

O novem vozilu

Investicija za vozilo GVC 16/25 4x4 znaša približno 230.000 evrov in je razdeljena na dve leti (2010 in 2011). Nakup je potekal v dveh delih; najprej nakup podvozja, torej tovornega vozila znamke Iveco Eurocargo ML 140E 28W (februar 2010), ter nato še gasilska nadgradnja (od februarja 2011 dalje), ki jo je izvedlo podjetje Varkar iz Maribora. Občina Ivančna Gorica in Gasilska zveza Ivančna Gorica sta prispevali 100.000 evrov, Ministrstvo za obrambo URSZR 20.000 evrov, ostala sredstva pa je zagotovilo društvo samo, z namenskim zbiranjem in pomočjo številnih donatorjev, podjetnikov in krajanov.

Vozilo znamke Iveco poganja motor moči 280 KM z emisijskim standardom EURO5, ima 9-stopenjski menjalnik, zaporo diferenciala in pogon na vsa kolesa. Vozilo v dolžino meri dobrih 7,5 metra in ima največjo dovoljeno skupno maso 14 ton. V osnovni kabini sta voznikov in sovoznikov sedež ter komandna in druga digitalna oprema za upravljanje in interveniranje. V kabini za posadko je prostora za 7-člansko moštvo. Vozilo ima cisterno za 2500 litrov vode, črpalko znamke Rosenbauer, opremo za gašenje, električni generator, ventilator za izpihovanje dima, potopno črpalko, opremo za izdelovanje pene in drugo opremo za posredovanje ob intervencijah. Na sprednji strani vozila je nameščen vitel z jeklenico in visokotlačna polivalna naprava, na strehi vozila pa raztegljiva tridelna lestev (do 14 m) ter svetlobni stolp z reflektorji na pnevmatskem stebru.

Slovesnost v PGD Zagradec

Ob rojstnem dnevu ni lepšega kot povabiti prijatelje in se z njimi poveseliti, še posebej, če svojo 20-letnico praznuje naša samostojna Slovenija. 25. junija smo praznovali z našo državo, bil pa je tudi dan slovesnosti za Prostovoljno gasilsko društvo Zagradec. Člani PGD Zagradec so pripravili svečano parado in proslavo ob prevzemu nove gasilske prenosne črpalke nemškega proizvajalca Johstadt s trgovsko znamko ZL 1500.

Ob 18. uri se je za gasilskim oddelkom s praporčaki in štirinajstimi gasilskimi prapori iz Gasilske zveze Ivančna Gorica in društva iz sosednje trebanjske gasilske zveze oblikoval ešalon stotnijske uniformiranih gasilcev in gasilk, mladine, operativnih članov in članic ter veteranov, odetih v svečane, delovne in intervencijske zaščitne obleke. Nekaj minut po dogovorjeni uri je izpred zagraške župnijske cerkve za državno zastavo in starejšim gasilskim komandnim vozilom, starodobnikom iz PGD Korinj, krenila povorka mimo častne tribune, ki so zasedli vidni člani gasilske organizacije, župan občine Ivančna Gorica Dušan Strnad, domači župnik Boris Žirovnik in prvi slovenski vojaški vikar, sicer sokrajan iz bližnje Valične vasi, dr. Jože Plut. Po slovesnem mimohodu ob koračnici je gasilski ešalon odšel na prireditveni prostor pred gasilski dom, kjer je bilo pripravljeno prizorišče z lično okrašeno novo gasilsko črpalko. Slovesnost se je začela s slovensko himno, ki so jo zapeli zagraški pevci.

Prireditve je vodila domača članica in tajnica PGD Zagradec Darja Košak, vse prisotne pa je pozdravil predsednik društva Alojz Ferlin ml. H govorom in pozdravom so bili povabljeni tudi častni gostje, predsednik GZ Ivančna Gorica Lojze Ljubič, župan Dušan Strnad, duhovnika ter poveljnik GZ Ivančna Gorica Lovro Markovič, ki je pozval vse prisotne gasilce in gasilke, da z minuto molka počastijo spomin na nedavno preminulega poveljnika PGD Zagradec Janeza Klusa, ki je bil tudi glavni pobudnik za nakup nove črpalke.

Med prireditvijo je domači pevski zbor ubrano zapel nekaj slovenskih

pesmi. Voditeljica programa je pozvala gasilskega strojnika iz domačega gasilskega društva, da je še pred blagoslovom zagnal dvotaktni motor črpalke, okrašene s cvetjem in vencem. Domači župnik Boris Žirovnik in somašnik vikar Jože Plut sta novo prenosno črpalko nato blagoslovila. Drugi del slovesnosti je bil namenjen podelitvam priznanj, plaket, zahval, gasilske plamenice in drugih spominskih obeležij zaslužnim članom. Društvena priznanja sta podeljevala novi poveljnik Slavko Zaletelj in predsednik Alojz Ferlin ml., občinska poveljnik zveze Lovro Markovič in podpredsednik Stane Kralj, sicer član domačega društva, priznanja državnega pomena pa sta podeljevala predsednik gasilske zveze Lojze Ljubič in župan Dušan Strnad ter člani upravnega odbora Gasilske zveze Ivančna Gorica. Podeljene so bile tudi plakete botrom iz vrst gasilcev in drugih sokrajanov, ki so prispevali večja finančna sredstva za nabavo nove črpalke. Pri nabavi pa so finančno prispevali dogovorjeni znesek tudi vsi člani PGD Zagradec.

Za zaključni kulturni del svečanosti je poskrbela Folklorna skupina Zagradec, ki je z venčkom slovenskih plesov ob zvokih dveh diatoničnih harmonik razvnela in navdušila vse prisotne. Predsednik društva se je še zahvalil vsem udeležencem in častnim gostom ter vse skupaj povabil na srečanje ob dobri kapljici, golažu ter veselico z Ansambлом Povratniki. Tudi veselica je zaradi lepega vremena in prečudovite noči odlično uspela.

Marjan Urbas
Foto: FOTO Maver

Muljavski gasilci z novim moštvenim vozilom

V soboto, 18. junija 2011, je bil na Muljavi velik dan, ki bo za muljavske gasilce zapisan v zgodovino z velikimi črkami. V poznih popoldanskih urah se je v sončnem vremenu pričela slavnostna povorka ob prevzemu novega vozila Volkswagen Transporter 2.0 TDI 4 Motion z oznako GVM-1 za prevoz moštva. Novo vozilo je vsekakor pomembna pridobitev za vse krajanje KS Muljava, pa tudi za sektor Stična, v katerem je muljavsko društvo pomemben člen.

V več kot 87-letni zgodovini društva je bilo že več prelomnih trenutkov, od ustanovitve, nakupa ročne črpalke (ki še vedno deluje in se je predstavila v povorki) do nakupov še nekaj motornih črpalk in pa kar je bilo za tiste čase najpomembnejše – izgradnja gasilskega doma. Marljivi muljavski gasilci v vseh teh letih nismo počivali in smo po skoraj treh desetletjih zamenjali dotrajano vozilo za prevoz moštva z novim. Veliko je k temu pripomogla tudi GZ Ivančna Gorica s predsednikom Lojzutom Ljubičcem na čelu in pa Občina Ivančna Gorica z županom Dušanom Strnadom. Slovesna prireditev ob prevzemu novega vozila se je začela s slavnostno povorko, v kateri so sodelovala vsa občinska prostovoljna gasilska društva. Povorko od Jurčičeve domačije pa do osrednjega prizorišča pred kulturnim domom na Muljavi je vodil Milan Bregar. Kot sem že prej omenil, je v povorki sodelovala tudi motorna črpalka, ki jo je s konjsko vprego popeljal član KD Višnja Gora Franc

Omahen.

O pomembnosti novega vozila so spregovorili predsednik domačega društva Srečko Godec, poveljnik GZ Lovro Markovič ter župan Dušan Strnad. Po končanih nagovorih je simbolični ključ vozila župan predal poveljniku društva Albinu Špendalu, ta pa vozniku Borutu Brodnjaku, ki bo

vozilo skupaj s še nekaterimi šoferji tudi vestno vzdrževal. Vozilo je blagoslovil domači župnik Tone Pahulje. Glede na to, da smo večino denarja pridobili sami člani gasilskega društva, naj vendarle omenim najpomembnejše donatorje, in sicer podjetje B-max, d.o.o., GZ Ivančna Gorica in pa Občino Ivančna Gorica. Nekaj sredstev je prispevalo tudi Ministrstvo za obrambo ter drugi donatorji, ki se jim zahvaljujemo za pomoč pri nakupu vozila.

Kot se za slovesnost spodobi, je društvo podelilo tudi nekaj priznanj in plaket najzaslužnejšim članom in nečlanom za nesebično pomoč, nekateri člani pa so prejeli tudi visoka odlikovanja GZ Ivančna Gorica in GZ Slovenije. Spominski kipec gasilca za najzaslužnejšo članico je prejela tovarišica Anica Bregar.

Po končani slovesnosti je sledila skromna pogostitev, ki so jo pripravili muljavski gasilci. Še posebna pohvala pa gre Jožetu Zamanu za izvrsten golaž.

Aleš Tomažin
član UO PGD Muljava

Korinjski gasilci in gasilke se še vedno uspešno borijo

V soboto, 2. 7. 2011, je na Krki potekalo gasilsko tekmovanje članov in veteranov. Ker nimamo veteranov, smo se tekmovanja udeležili z dvema moškima in eno žensko ekipo. Kljub zamenjavi članov oz. članic smo dosegli vrhunske rezultate. Moških ekip je bilo 14, ženskih pa 5. Mlajši člani so dosegli drugo mesto, starejši člani pa tretje. Mlajši člani so bili rezultatov zelo veseli, saj so prvič premagali starejšo ekipo, kar se pa ve, da je v letih veliko razlike. Ženska ekipa pa je kot ponavadi brez napak spet dosegla prvo mesto. V soboto, 11. 6. 2011, pa so se ekipe PGD Korinj udeležile 20. meddruštvenega tekmovanja za memorial Karla Kutnarja v Radohovi vasi. Tekmovanja so se iz našega društva udeležile tri ekipe, in sicer ekipa članic in dve ekipi članov. Vaja za vse ekipe je potekala z motorno brizgalno MB8/8 in štafetni tek brez ovir. Pri članicah je bilo prijavljenih šest

ekip, pri članih pa 17 ekip. Prvi so vajo opravili mlajši člani, nato članice in nazadnje še starejši člani. Vsi so poskušali doseči najboljši čas in upoštevati predpise. Med čakanjem na razglasitev rezultatov je bilo opaziti malo napetosti. Upravičeno. Starejši člani in članice so namreč dosegli odlično prvo mesto in to brez kazenskih točk. Mlajša moška ekipa pa je dosegla izjemno četrto mesto. Teden prej, 4. 6. 2011, pa je na Malem Hudem potekalo 18. tradicionalno tekmovanje za pokal Krajevne skupnosti Ivančna Gorica. Tudi tega so se udeležile vse tri ekipe. Ekipa članic je spet dosegla prvo mesto, starejši člani so dosegli četrto mesto in mlajši člani 14. mesto. Dokazali pa so se tudi v vlečenju vrvi, tako članice kot starejši člani, in pobrali vsa prva mesta. Poudariti je treba, da starejši člani in članice tekmujejo že 15. leto, mlajši člani pa četrto leto. Zahvaljujemo se našemu

mentorju, ki se najbolj zavzema za to, da ekipe sodelujejo in trenirajo. S teh tekmovanj so prinesli 12 pokalov, od tega so štirje prehodni. Seveda, vaja dela mojstra. Vse pohvale vsem trem ekipam in samo tako naprej.

Mateja Vidic

Dejavnosti PGD Kriška vas

Gasilska dejavnost je v Sloveniji zelo razširjena. V nekaterih krajih medsosedska solidarnost in povezanost živita prav zaradi gasilskega društva. Dejavnosti, ki jih gasilska društva opravljajo, je veliko, in to drži tudi za PGD Kriška vas, ki operativno deluje že 84 let.

PGD Kriška vas dosega vrhunske uspehe na gasilskih tekmovanjih že vrsto let. Moški tekmovalni ekipi sta v treninge vložili veliko truda. Na tekmovanju v Ponovi vasi, ki je potekalo 2. 7. 2011, se je ta trud obrestoval, saj je ekipa ponovno prepričljivo zmagala.

Tekmovalni rezultati so ena izmed vidnejših dejavnosti, ki jih PGD Kriška vas opravlja. Bistvena dejavnost je pomoč ljudem v nesreči. Člani hodijo na intervencije v domače kraje, če je potrebno, pa hodijo pomagat drugam (požari na Krasu, poplave v Železnikih, neurje na Ptujskem polju, poplave v Ljubljani in ob Krki). Pri zadnjih poplavah se je izkazalo, da je motorna brizgalna, ki jo društvo uporablja že več kot 30 let, iztrošena, ter je potrebno nabaviti novo, učinkovitejšo in hitrejšo.

Motorna brizgalna Rosenbauer Fox 3 je velik finančni zalogaj za PGD Kriška vas. Če želite, lahko s prispevkom 30 evrov postanete boter, s prispevkom 100 evrov pa sponzor motorne brizgalne. Prispevke lahko nakažete na račun TRR 02041-0019244314 ali izročite kateremu koli članu društva. Za vsak dar se vam najlepše zahvaljujemo!

Motorna brizgalna bo gotovo najbolj koristila na intervencijah. Razveselili pa se je bodo člani obeh moških tekmovalnih ekip, saj je na tekmovanjih poleg izurjenosti potrebna dobra tehnična oprema. Tudi mlajši in starejši pionirji, ki so letos prvič nastopili na občinskem orientacijskem teku in dosegli dober rezultat, bodo brizgalno kmalu uporabljali.

V Kriški vasi prvo soboto v avgustu pripravimo tradicionalno gasilsko veselico. Letos bo to 6. avgusta skupaj s proslavo in blagoslovom nove motorne brizgalne. Veseli bomo, če nas boste počastili s svojo prisotnostjo. Vabljeni!

Martina Virant

Zahvala

Zahvaljujemo se gasilcem PGD Šentvid pri Stični in PGD Stična za hitro pomoč, sosedom in vsem, ki ste nam pomagali ob požaru.

Družina Petan iz Velikih Pec

Ste brez vrtca?
Najdite Ribniček!

Polnovredni obroki.
Spodbujanje razvoja.
Pestra izbira dobrih igral.
Roditeljem prijazno.
100% zanesljivo.
Vsakodnevni sprehodi.
Možnost izrednega varstva.
Mirna in snažna okolica...

za rezervacije

040-579-012

www.ribnicek.si

Jubilejni 5. gasilski vikend v PGD Stična

V Stični je od 24. do 26. 6. 2011 potekal 5. gasilski vikend, ki se ga je udeležilo veliko otrok. Najprej smo si vsi otroci v dvorani uredili ležišča, nato pa smo imeli v veliki garaži v gasilskem domu pozdrav in štafetne igre. Za večerjo so nam članice skupine B spekle 150 palačink, nato pa smo se pričeli zabavati z gasilskim Activityjem oz. kvizom. Po kvizu smo si vsi otroci v dvorani ogledali risani film Megam in šli spat zelo pozno. Naslednje jutro smo imeli jutranjo telovadbo in zajtrk, po odmoru pa smo se peš odpravili do OŠ Stična, kjer smo imeli veliko igro s naslovom Gasilec Samo. Igra je bila zelo zabavna, saj smo potrebovali tudi nahrbtnne brentače. Po veliki igri smo se peš vrnili v gasilski dom, kjer smo imeli kosilo. Čez kakšno uro so nam mentorji razkazali gasilske avtomobile in vso potrebno opremo. Sledile so še nekatere vodne in štafetne igre, vadili pa smo tudi korakanje za parado, ki smo se je udeležili dva tedna pozneje ob 85-letnici PGD Stična in prevzemu novega vozila GVC 16/25.

Vsi pa smo komaj čakali na večer, za katerega smo vedeli, da bo zabaven. Imeli smo »poroke in krste«. Ker pa je bila to 5. obletnica gasilskega vikenda, so nam mentorji pripravili še presenečenje, in sicer brezalkoholne koktejle, muffine ter kratek ognjemet. Potem smo se šli lahko zabavat v disko ali spat. Naslednje jutro smo začeli pospravljati svoje stvari in gasilski dom ter se pripravljati na zaključek s

prihodom staršev. Ko so prišli, smo jim po skupinah na kratko predstavili gasilski vikend, mentorji so podelili še priznanja ter nagrade skupinam, v katerih smo tekmovali ves vikend, in že smo se vsi napotili domov. Gasilskih vikendov se bom še udeleževala in toplo priporočam, da se jih udeležijo še drugi otroci, saj se bodo zelo zabavali.

Urška Gnidovec

Krajevni praznik ob golažu

Na predvečer krajevnega in državnega praznika, v petek, 24. junija 2011, smo se Ambrušani tudi letos zbrali na vaškem igrišču, na proslavi in tradicionalnem golažu, ki je bil že 21. po vrsti. Kljub slabim napovedim je vreme vzdržalo ter tako precejšnjemu številu obiskovalcev omogočilo lep petkov večer.

Kulturni program, ki ga je tudi letos povezovala Sonja Bradač, so oblikovali moški, mešani in otroški pevski zbor, Bradačevi sestri Tatjana in Renata s skečem ter slavnostna govornica, predsednik Krajevne skupnosti Ambrus Ciril Šinkovec ter podžupan Občine Ivančna Gorica Tomaž Smole. Prireditev so zaključili mladi harmonikarji, Renato, Blaž, Jaka, Miha in Rok. Proslavi, ki so jo organizirale KS Ambrus in druga krajevna društva, je sledil golaž. V tem času si je bilo v prostorih Osnovne šole Ambrus moč ogledati tudi letno razstavo keramike. Letos so jo že petič pripravili člani ustvarjalnih delavnic z glino, ki ustvarjajo pod mentorstvom kiparke in oblikovalke keramike Marjete Baša, letošnija rdeča nit razstave pa so bile mačke.

Karmen Hrovat

Zbor Leopoldov na najvišji ravni

Čprav nas je v občini le malo več, kot je prstov na obeh rokah, zagotovo ni nikogar, ki ne bi poznal vsaj enega Leopolda. Pred nedavnim je vzknila ideja, da se nosilci tega svetniško-vladarskega imena snidemo. Pa ne kjerkoli, temveč na kraju, primernem za imetnike tega slavnega imena – na najvišjem vrhu naše občine, na 771 metrov visokem Obolnem. Zgodovinsko srečanje se je začelo udeleževati v zgodnjem dopoldnevu na dan svete Veronike, 9. julija, v letu Gospodovem 2011.

Dobili smo se dobrih sto metrov pod vrhom, na evropsko znani domačiji »pri Berčonu«, po starem »pri Gregurcu«. Tam smo se najprej okrepčali, nato globoko zajeli sapo in ajdi proti vrhu, da se je kar kadilo za nami.

Na vrhu našega tričetrttisočaka je bilo kaj občudovati. Najprej več kot pol slikovite dežele Slovenije in potem našo ljubo občino, ki skrbi za nas kot koklja za piščeta. Ozrli smo se tudi proti nebu, da bi morebiti zagledali našega zavetnika, svetega Leopolda, če bi slučajno pokukal izza oblaka. Toda ni bilo ne oblaka ne svetnika. V takem vremenu si je prav gotovo poiskal hladila v senci svetlega drevesa ali pa je na bog ve katerem koncu nebes reševal duše ne dovolj spokorjenih ostalih Poldetov.

Osem nas je bilo, ki smo iz spoštovanja do svojega imena prilezli na vrh in bili deležni očarljivega pogleda na okoli. Bilo bi nas še nekaj več, če ne bi zadnji trenutek posegla vmes kruta bolezen: enega izmed soimenjakov je napadla bakterija, drugega virus, tre-

tjega pa neka druga zverina, in so z ledenimi obkladki obležali doma, pa si pomagaj.

Jako nas je presenetilo, da v vsej občini nimamo niti ene Leopoldine. Z nami sta bili sicer dve mami, vendar nobena s tem slavnim imenom. Očitno Vsemogočni dodeljuje ta simbol le največjim korenjakom, ki pa jih je v naši deželi vse manj in manj. Čisto lahko se primeri, da bodo Leopoldi v krajšem času izumrli in jih bodo ljudje lahko občudovali le še v fosilnem stanju.

Trikrat lahko ugibate, kam smo se zavili po sestopu z najvišjega vrha. H

Gregurcu, kam pa drugam! Tam smo si privezali uhajajočo dušo in rekli še marsikatero pametno. Med drugim tudi to, da se naslednje leto spet snidemo, če bo po božji volji. To bo v novembru, ko goduje naš slavni zavetnik.

Takega srečanja si druge imenske skupine najbrž ne morejo privoščiti. Pri tem naj vas samo spomnim na znani rek o Leopoldih: »Polde ima solde«, pa boste takoj vedeli, kam pes taco molí.

Zapisal eden izmed Leopoldov, ki pa želi ostati anonimno

Po vrnitvi z gore smo se okrepčali z jogurtom. Jej, kako je bil dober!

PS:

Tole z jogurtom je bolj zaradi javnosti, za lepši vtis torej. Dejansko smo si privoščili, pa naj med nami ostane, marsikaj okusnega izpod kuhalnice gospodinje Anice in s pladnja spretne točajke Danice. Slednja nam je bila tudi vodič pri vzponu na vršac. Za vse lepa hvala!

PGD Hrastov Dol praznuje 60 let delovanja

PGD Hrastov Dol vabi na slovesnost ob praznovanju jubilejnih 60 let svojega delovanja. Slovesnost bo v soboto, 13. avgusta 2011, ob 18. uri s proslavo in gasilsko veselico.

Za dobro razpoloženje bodo poskrbeli narodnozabavni ansambel Bratov Poljanšek, priljubljena pevka Manca Špik in zvoki vaških harmonikarjev. Ob jubileju bo društvo izdalo tudi gasilski zbornik, v katerem bo predstavilo razvoj društva od njegovih skromnih začetkov leta 1951 do danes.

PGD Hrastov Dol

V Dobu so praznovali

V Krajevni skupnosti Dob so tudi letos zadnjo junijsko nedeljo ob godu sv. Petra, zavetnika dobske cerkve, praznovali podružnično žegnanje, obeležili pa so tudi nekaj drugih pomembnih dogodkov.

Obnovljena cerkvena fasada je bila glavni razlog za slovesno praznovanje. Pri obnovitvenih delih je sodelovalo s prostovoljnimi delom približno 25 krajanov. Očiščen je bil tudi cerkveni oporni zid, na katerem je bil nameščen višinomer vode, saj je bila ob tej priložnosti v Dobu nameščena tudi označevalna tablica vseslovenske akcije Moč voda.

Moč voda je akcija, s katero Agencija RS za okolje po lanskoletnih septembrskih poplavah želi opozarjati na nevarnosti, ki jih lahko sprožijo poplave. Največkrat tudi zaradi človekovih posegov v naravo. Vse slovenske občine, ki so bile v lanskih poplavah huje prizadete, so prejele označevalno tablico, med njimi tudi naša občina. Odločitev župana Dušana Strnada in štaba civilne zaščite je bila, da tablico namestijo v Dobu, kjer so bile poplave lani septembra najhujše.

Pred namestitvijo na višinomer ob cerkvenem zidu je potekala krajša slovesnost z nagovorom župana Strnada in predsednika KS Dob Jožeta Polončiča. Župan je ob tej priložnosti posebej poudaril delo gasilskih društev in štaba civilne zaščite, ki skrbijo za preprečevanje oz. odpravljanje posledic naravnih nesreč. Tudi tukajšnje gasilsko društvo se je v lanskih poplavah izkazalo, celo z reševanjem človeškega življenja, za kar so udeleženi gasilci v akciji prejeli tudi gasilska odlikovanja za hrabrost GZS. Župan je ob tej priložnosti prestavil tudi novega poveljnika pred kratkim imenovanega štaba Civilne zaščite občine Ivančna Gorica, Jožeta Kozinca s Krke.

Podobno kot vsa gasilska društva v občini je tudi tukajšnje gasilsko društvo v tistih dneh skupaj s štabom civilne zaščite sodelovalo pri varovanju premoženja krajanov in odpravljanju posledic poplav, člani PGD Dob pa so reševali celo človeško življenje, za kar so bili odlikovani z visokim gasilskim odlikovanjem.

Matej Šteh

Tablico so na višinomer namestili župan Dušan Strnad, predsednik KS Dob Jože Polončič in novi poveljnik štaba Civilne zaščite občine Ivančna Gorica Jože Kozinc.

NAROČANJE:
041 588 812,
01 7869 740

Delovni čas

Ponedeljek: 12:00 - 19:00
Torek: 7:00 - 15:00
Sreda: 7:00 - 15:00
Četrtek: 12:00 - 19:00
Petek: 11:00 - 19:00
Sobota: 7:00 - 12:00

www.fotomateja.si

frizerski salon
Bela orhideja
Stična 11a, 1295 Ivančna Gorica
www.belaorhideja.si

V avgustu popust na vsa striženja -10%
mineralna kozmetika Bellapierre -30%

»Moč voda« v Dobu pri Šentvidu

Lanskoletne katastrofalne septembrske poplave so bile na Agenciji Republike Slovenije za okolje (ARSO) povod za vseslovensko akcijo z naslovom »Moč voda«, s katero naj bi v vseh od poplav prizadetih občinah postavili opozorilne tablice z oznako najvišjega nivoja poplavne vode. Tako naj bi opozarjali na moč narave, nevarnost in resnost problematike poplavnih voda, hkrati pa ozaveščali prebivalstvo o nujnosti premišljenih in celostno načrtovanih posegov v prostor.

V občini Ivančna Gorica so opozorilno tablico sklenili postaviti v Dobu pri Šentvidu, ki so ga vključujoč nekatere bližnje vasi lanskoletne jesenske poplave najbolj prizadele. Namestili so jo na merilno letev, izdelano za to priložnost in postavljeno ob cerkveno obzidje ob cerkvi sv. Petra v Dobu, dogodek pa povezali s podružničnim žegnanjem.

Lanskoletne poplave so bile po pričevanju domačinov in glede na arhivske podatke tretje največje v zadnjih stotih letih. Več vode oz. višji poplavni nivo je bil le leta 1926 in leta 1933, ko v Dobu pomnilno rekordno visoko poplavo, ki je segala dobrih 70 cm nad nivo poplav septembra lani.

Osnovni vzrok za poplave na območju Doba gre iskati v njegovi legi, saj se naselje nahaja na najnižjem predelu obširnega in dokaj uravnane dna Dobske uvala, ki je ena izmed številnih netipičnih kotanj vzdolž Dolenjskega podolja, kjer prevladuje kontaktni ali stični kras.

Severno zaledje uvale tvori za vodo slabo prepusten dolomit, južni del pa sestavljajo za vodo prepustni jurski apnenci. Tako domala vse vode Šentpavelskega potoka, ki zbirajo svojo vodo s širšega severnega zaledja, pritekajo na najnižje območje uvale, kjer se nizke vode nevidno zgubijo v tla, srednje visoke vode pa ponirajo v prvem ponoru pri cerkvi v Dobu na stiku z jurskimi apnenci in odteka jo podzemno v izvire Krke, deloma Prečne. Ob izdatnejših padavinah ta ponor vse vode ne zmore, zato se tok potoka podaljša do ponorov na južni strani vasi – Grablovčeve, Gačjekove in Krulčeve jame. Če vsi ponori sku-

paj ne zmorejo odvesti vse vode, se le-ta razlije in poplavi. Poplave tako nastopijo vsakokrat, ko na ponorno območje uvale priteče več vode, kot je more istočasno z nje odteči. Poplave v večjem obsegu nastopajo predvsem jeseni, ko to območje po podatkih za hidrometeorološko postajo Grm pri Radohovi vasi dobi največ padavin. Pojavijo se vsakokrat, ko pade v 24 urah več kot 50 mm dežja na kvadratni meter. Če deževje traja več dni, zadostujejo že manjše dnevne količine. V povprečju se poplavne vode zadržijo štiri dni, lansko leto so zaradi večdnevnega deževja vztrajale več kot 14 dni.

Na obseg in trajanje poplav ima velik vpliv tudi pliokvartarna ilovica, ki se tod pojavlja v velikih sklenjenih zaplatah. Ko se ob večjem deževju zgornja plast ilovice zasiti z vodo, postane za vodo neprepustna. Tako je odtok poplavne vode s širših površin še bolj omejen na točkovni odtok v podzemlje, na ponore in požiralnike, kljub

temu, da je pod ilovico že za vodo prepusten jurski apnenec.

Poplave v Dobski uvali so poleg naravnih tudi rezultat različnih vplivov, ki jih od nekdanj v pokrajino vnaša človek s svojimi dejavnostmi. Kmetje so zaradi lažje strojne obdelave zasuli nekaj požiralnikov. Poplavna travišča so zaorali in jih preuredili v njive. Z mehansko obdelavo zemlje na poplaviščih so bistveno spremenili lastnosti prsti, kajti predelana in stisnjena ilovica slabše vpija vodo, vršna plast pa je bolj zrahljana, zato bolj ranljiva pred sicer šibko erozijo, ki pa vseeno dobi na »goli« nje površinah svojo moč. S teh površin poplavne vode odnašajo velike količine materiala, ki ga odlagajo v podzemlje in tako mašijo že sicer omejene podzemne pretočne zmoglosti.

Nove pozidane površine in novozgrajena avtocesta Ljubljana–Novo mesto s cestninsko postajo v Dobu so bistveno pripomogle k spre-

njenemu režimu poplav, posledice krčenja poplavnih ravnin so se pokazale ob prvem večjem deževju lani septembra.

Človek je poplavam v Dobski uvali že večkrat skušal spremeniti režim in jih prilagoditi svojim potrebam. Največji tovrstni posegi so znani iz obdobja med obema vojnama, ko so leta 1938 pod vodstvom češkega inženirja in hidrologa J. V. Hraskyja z namenom zmanjšanja poplav razširili in utrdili strugo Šentpavelskega potoka. Istočasno so očistili, razširili in obzidali ter z železnimi rešetkami zavarovali vse štiri velike ponore v Dobu. Kljub velikim naporom so uspeli poplave le nekoliko omiliti, niso pa uspeli odpraviti visokih voda, ki so še vedno zastajale in poplavljele.

Leta 1998 so z namenom zmanjšanja poplav gor vodno regulirali strugo Šentpavelskega potoka. Z utrditvijo in očiščenjem struge so potok dobesedno kanalizirali. Rezultati opravljenega dela so se pokazali že tisto

jesen, ko je ob dobrih 6 litrih dežja na kvadratni meter voda v pravem poplavnem valu zalila ponorno območje pri Dobu. To vode ni zmoglo, zato se je le-ta široko razlila in ogrozila vse nižje predele Doba.

Ti in vsi ostali dosedanji poskusi krotitve poplavnih voda so bili bolj ali manj neuspešni, zato je na začetku 21. stoletja čas za drugačen pristop. Vodotoke in naravo je potrebno revitalizirati in vodi dati prostor. Ohraniti in vzdrževati je potrebno naravne požiralnike in zadrževalnike vode na širšem območju, obenem pa celostno, odgovorno in preudarno ter solidarno načrtovati posege v prostor. To nedvomno velja tudi za enega večjih projektov na tem območju – načrtovanje izgradnje novega, večjega letališča v Šentvidu pri Stični.

mag. Darja Gros
Oddelek za geografijo, FF, Ljubljana
e-naslov: darja.gros@ff.uni-lj.si

V Zagradcu posodabljammo asfaltno igrišče

V Zagradcu že od leta 1998 deluje športno društvo, ki je poznano predvsem po dejavnosti nogometašev. Leto za leto med drugim sodelujejo v občinski ligi v malem nogometu, zadnji dve leti v prvi ligi, kjer bi se radi tudi obdržali. Eden glavnih ciljev društva je nedvomno čim večje število predvsem mladih članov, saj se zavedamo pomena rednega gibanja za mladega človeka, še posebej danes. Seveda so za vadbo potrebne tudi ustrezne površine, ki jih v Zagradcu zaenkrat ni na pretek. Ob šoli že kar precej let obstaja večnamensko asfaltno igrišče, za katerega imajo precej zaslug tudi nekateri ustanovni člani Športnega društva Zagradec. A čas gre hitro naprej in igrišča je zaradi varnosti in funkcionalnosti potrebno prenavljati in posodabljammo. Tako smo se letos spomladi pri ŠD Zagradec odločili za prenovitev dela igrišča. S pomočjo Občine in OŠ Stična nam je uspela lepa delovna zmagaja.

Prizadevni nogometaši ŠD Zagradec smo na igrišču odstranili staro in na nekaterih mestih že nevarno železno zaščitno ogrado in jo zamenjali z novo plastificirano, ki je po videzu in glede hrupa veliko primernejša, predvsem pa varnejša in prijetnejša za tiste, ki so na igrišču in ob njem. Stroške mreže je poravnala OŠ Stična, ki je sicer lastnik igrišča. Za razumevanje problema in finančno zelo konkreten pristop pri akciji se ravnatelj OŠ Stična Marjanu Potokarju najlepše zahvaljujemo.

To pa še ni bilo vse. Nosilne železne stebre in povezovalne cevi, ki držijo mrežo, je bilo potrebno zbrusiti, na nekaterih mestih zavariti in na novo prebarvati. Poleg tega smo vse glavne nosilne stebre zaščitili z varovalnimi blazinami, ravno tako nosilni steber za koš, tako da je igrišče sedaj res veliko bolj varno kot prej. Zamenjali smo tudi stare, iztrošene mreže za gol. Sredstva za ta drugi del sanacije

nam je poleg lastnih pomagala zbrati tudi Občina Ivančna Gorica, za kar se tudi njej in županu Dušanu Strnadu iskreno zahvaljujemo.

Naslednji cilj prenove igrišča bo nedvomno zamenjava asfaltnih površin na šoli bližnjem delu igrišča, saj ponekod dobesedno prepereva, verjetno tudi zaradi slabe peščene podlage. Stik med asfaltno površino in betonsko, ki ob robu igrišča drži nosilne stebre, je počen in pozimi se zaradi mraza in vlage razpoka le povečuje. Ob pomoči OŠ Stična in Občine smo v Športnem društvu Zagradec pripravili zavijati rokave in popraviti tudi to, saj se zavedamo, kako je varnost pomembna. Obenem pa je na urejenem igrišču tudi veliko prijetneje, tako da bodo mladi in tudi malo manj mladi tja radi zahajali, s tem pa pridobili tudi ustrezno spoštovanje do naše dragocene družbene lastnine.

Simon Bregar

Polžki na Kredarici

V nedeljo, 8. maja, smo se člani PD Polž povzpeli na Kredarico. Šestnajst planincev, od tega tri dekleta, smo se že navsezgodaj, ob štirih, odpravili proti Gorenjski, natančneje proti Mojstrani. Okrog šestih smo zagrizli v strmino, proti Kredarici. Do približno 1700 metrov nadmorske višine je vzpon potekal razmeroma hitro, saj nas sneg ni oviral. Potem je postalo naporno, nekateri smo bili tudi že kar malo utrujeni – če nisi bil previden, si se lahko ugreznil do pasu v sneg in to je še dodatno pobralo moči za naprej. Na nadmorski višini okoli 2200 metrov so bili pred nami trije »zelo lepi« vzponi in brez motivacije našega predsednika in vodnika Aleša Erjavca in drugih soborcev mi ne bi uspelo priti do vrha. Tja so prvi stopili ob 11.30, ostali smo jim sledili čez približno pol ure. Okrepili smo se s hrano in pijačo in se okoli 13. ure odpravili navzdol. Pot je potekala kar hitro, vodnika Ivan Čebular in Aleš pa sta nam pokazala marsikaj koristnega, denimo, kako uporabiti cepin pri nepričakovanem zdrs. Vreme nas je do okoli četrte ure še ubogalo, ob prihodu v dolino okoli 16.30 nas je pa že kar dobro močilo.

Izidor Plohl

Na delovni akciji

V mesecu maju je delovna skupina Planinskega društva Polž pod vodstvom markacistov Ivana Čebularja in Boštjana Skubica izpeljala delovno akcijo na planinski Poti dveh slapov. Pri samem slapu smo zamenjali stopnice, nižje v dolini Kosce pa postavili nove brvi, saj je stare načel zob časa. Nekaj dela je še ostalo, a za tisti dan smo glavne naloge temeljito opravili. Planinci in obiskovalci bodo še naprej lahko varno hodili po markirani poti.

Domen Mal

Spoštovani krajan KS Krka!

Sporočamo Vam, da smo se odločili za novo akcijo v našem kraju.

Razpisujemo natečaj

NAJLEPŠA VAS V KS KRKA.

Ocenjevanje vasi bo potekalo od 1. do 20. septembra 2011, ko bo komisija ocenjevala urejenost vasi, čistočo ... Prve tri vasi bodo prejele nagrade, ki bodo še polepšale naš kraj.

Vabimo Vas, da poskrbite za lepoto svoje vasi in s tem pripomorete k še prijaznejši krajevni skupnosti.

Nataša Lukman
Predsednica TD Krka

VODENI OGLED KRŠKE JAME

Jama je odprta od meseca aprila do meseca oktobra. Ogled za skupine (najmanj 10 obiskovalcev) je možen le s turističnim vodičem ob predhodnem naročilu. Vodič vas sprejme pred vhomom v jamo.

Individualni ogledi so možni ob sobotah, nedeljah ter praznikih med 14. in 18. uro. Individualni ogledi izven urnika za dve ali več oseb se zaračunajo dvojno.

Brezplačni individualni ogled je mogoč le za predšolske otroke!

Za dodatne informacije in dogovor ogleda nas pokličete na tel. št.:

STANE: + 386 (0) 41 276 252
DARINKA: + 386 (0) 41 597-700
SABINA: + 386 (0) 41 552-701
URŠKA: + 386 (0) 41 553-702

Vljudno vabljeni!

Aktivnosti Turističnega društva Polževo

Na letošnjem občnem zboru smo člani društva sprejeli kar nekaj zadalžitev. Že spomladi smo jih pričeli uresničevati, zato je bilo do sedaj opravljenih preko 600 prostovoljnih ur dela.

Ob cesti na Polževo smo obnovili štiri stare klopi z nasloni. Pripravili smo temelje za štiri nove klopi, za kar je bilo potrebno najprej izkopati gradbene jame, zabetonirali temelje in namestili klopi brez naslonov.

Postavljati smo začeli tudi smerokaze z ledinskimi imeni, pod katerimi so pritrjene ponoči svetleče table s hišnimi številkami in koriti za rože. Do sedaj je postavljenih pet novih smerokazov, zamenjane pa so tri table.

Za vsa ta dela je bilo potrebno nabaviti cement, pesek, pripeljati vodo do mesta vgraditve, kupiti palisade, letve in vijake, premaze, drogove za smerokaze, kovinske tulce, hrastove table in svetleče table s hišnimi številkami. Na table je bilo potrebno izpisati tudi ledinska imena in hišne številke. S postavitvijo teh tabel lahko obiskovalci, predvsem pa morebitna gasilska intervencija hitreje najdejo želeni naslov.

Dela so opravili nekateri pridni člani društva, z lastnim orodjem in prevozi materiala, za kar jim gre posebna zahvala. Želimo, da se naslednjih akcij udeleži še več članov društva, pa tudi podpore drugih prebivalcev bomo zelo veseli. O vseh akcijah in prireditvah pišemo na naši spletni strani www.tdpolzevo.si.

Nejka Miklič

Turistični društvi POLŽEVO in VIŠNJA GORA organizirata za starejše, mlajše in najmlajše

7. KREVSOV TEK
po KRIŠKO-POLŽEVSKI PLANOTI
vključen v TEKE DOLENJSKE 2011
za pokal Dolenjskega lista
In v akcijo "Slovenija teče"

v soboto,
3. sept. 2011
teki ob 11⁰⁰
pohodniki ob 10⁰⁰

Stiški samostan naproti tretjemu tisočletju

V našem Klasju smo ob pomembnih jubilejih stiškega samostana veliko pisali o njegovi bogati preteklosti, ki je neizbrisno zaznamovala naš ožji in širši kulturni prostor. Nedavna nova maša p. Nikolaja Arackega je priložnost, da se поблиže seznanimo z življenjem te starodavne ustanove, ki se vrača, za našo širšo javnost neopazno, k izvornim vrelcem svojega reda, obenem pa ne pozablja na svet in ljudi, sredi katerih ji je dano živeti in pričevati tudi danes, na začetku tretjega tisočletja.

V letu 2007 je dolgoletni opat dr. Anton Nadrah ponudil svoj odstop. Dosegel je namreč starostno mejo, ko se cerkveni dostojanstveniki lahko odpovedo svojim funkcijam in stopijo v pokoj. Ta odločitev je bila za mnoge Stičane, tako verne kot neverne, nepričakovan dogodek, presenečenje. V zavesti ljudi prepogosto vlada prepričanje, da so člani cerkvene hierarhije tako rekoč »večni«. Da temu ni tako, katoličani vemo, če smo le dovolj pozorni na dogodke v lastni Cerkvi. Gotovo je v evropskih državah, kjer Cerkev ni doživljala nenaklonjenosti civilnih oblasti in kjer je že dolgo od vseh upoštevanih del civilne družbe, poznavanje Cerkve del splošne kulture nekega okolja oziroma neke državne skupnosti.

Nekoliko polpretekle zgodovine

Dvajseto stoletje je stiško samostansko skupnost usodno zaznamovalo. Po prvi svetovni vojni je kljub bolj ali manj prisilnemu odhodu nemško govorečih redovnikov Stična pod modrim vodstvom opata Avguščina Kostelca spet postala pomemben kulturni in gospodarski dejavnik v takratni družbi. Druga svetovna vojna in povojni čas sta ta razvoj ne le ohromili, ampak celo ogrozili sam obstoj samostana. Število redovnikov se je namreč zelo zmanjšalo, saj so se pred zmagovalno levico mnogi umaknili v avstrijske samostane. Samostanko imetje jim je bilo poddržavljeno in v svojem delovanju so bili zelo omejeni. Vsa povojna leta so se lahko ukvarjali le s pastoralnim delom, pa še pri tem so bili skrbno nadzorovani. Nekaj redovnikov se je čez nekaj let vendarle vrnilo v matično stiško skupnost in tako pomagalo ohranjati to neprecenljivo kulturno dediščino. V danih razmerah pa so komajda preživeli.

Razumljivo, da se takrat mladi ljudje niso odločali za vstop v samostansko skupnost. Da se je za življenje med stiškimi cistercijani odločila majhna skupinica domačinov, je bilo v tistih časih pogumno, občudovanja vredno dejanje. Brata Avguštin in Janez Novak, Anton Nadrah in Jože Kastelic so vsak po svoje dali svoj neizbrisni pečat okolju, v katerem so se rodili in kjer še danes žive.

Stiška skupnost med nami

Po upokojitvi opata Nadraha smo vsi, ki smo sodoživljali oživljanje Stične v času njegovega opatovanja, čutili, da bo njegov naslednik, novi opat Janez Novak moral spre-

jeti breme, ki prinaša mnoge skrbi in težke odločitve, in da vsak opat hote ali nehote daje obdobju svoje opatovanja osebni pečat. Danes je v stiški redovni skupnosti petnajst redovnikov z večnimi zaobljubami. Osem od teh je duhovnikov, ostali so bratje z različnimi zadolžitvami v skupnosti. Po zadnjem vaticanem koncilu so vsi člani skupnosti v redovnih obveznostih izenačeni (vsi so namreč dolžni npr. moliti brevij, kar je bilo prej obvezno le za duhovnike). Vsak dan je skupna jutranja korna maša v baziliki, ki je odprta tudi za širšo skupnost, t. j. za farno občestvo. Obredje, ki ga spremlja petje koralov, je pogosto v latinščini. Tudi obvezne redovne molitve redovniki pogosto pojejo. S tem stiški cistercijani ohranjajo dragoceno krščansko dediščino, ki sega daleč v evropsko preteklost. Samostan je mogoče obiskati samo v spremstvu vodiča, in sicer od 8. ure zjutraj do 17. popoldne. Vmes je premor od 12. do 14. ure, ko je samostan za obiske zaprt. S tem urnikom si redovna skupnost zagotavlja mir, tišino in vzdušje, ki je lastno vsaki samostanski skupnosti. Taka ureditev omogoča izločitev vseh dejavnosti župnije Stična iz samostanskih prostorov. Za potrebe župnije je bil pred časom prirejen nekdanji samostanski mlin, za gospodarske dejavnosti (podjetje Sitik) pa nekdanja sirarna, kjer je tudi lekarna s čajnico.

Redovna skupnost se je po osamosvojitvi okrepila z mlajšimi redovniki. V letu 1999 je opravil večne zaobljube Krištof Čufer, ki ima na skrbi ekološko ogrevanje z biomasa iz samostanskih gozdnih virov, v letu 2000 Maksimilijan File, ki je prevzel vodstvo stiške župnije, v letu 2011 pa Nikolaj Aracki, ki v Rimu nadaljuje teološke študije.

Iz cistercijanske skupnosti v Višibrodu na Češkem je prišel med stiške menihe brat Štefan, ki se je v novo okolje že kar dobro vživel. Brat Gaudencij, v civilnem življenju znan kot prof. dr. Tone Potočnik, predstojnik katedre za koralno petje na Akademiji za glasbo Univerze v Ljubljani, ima v stiški skupnosti položaj oblata in je zaslužen za skorajda vzorno koralno petje stiških menihov. Kot oblat ni vezan na vsa redovna pravila, kar mu omogoča delo na civilnem področju, t. j. na Akademiji za glasbo.

Stiška redovna skupnost pozna tudi manj znane člane, tako imenovane »famiolare«. Gre za posameznike, ki so bili ali so na različne načine naklonjeni dobrotniki redovne skupnosti in jih je ta sprejela v svojo »družino«, s katero so duhovno

povezani v molitvi in tudi materialno pomagajo samostanu. Nekateri poznamo, npr. zakonca Patzelt, znani umetnostni zgodovinar dr. Zadnikar, stiški kronist Jože Gregorič in še mnogo drugih. Včasih kateri od teh dobrotnikov v Stični preživi večer življenja in je tu celo pokopan. Samostanska družina se v molitvah redno spominja vseh rajnih familiarov. Trenutno biva v stiškem samostanu familiar gospod Theodor Keller, cenjeni slaščičar iz Berna, ki je s svojimi slaščicami osladil mnoga ugledna omizja, istočasno pa obdarjal s svojimi izdelki ali pa finančnimi sredstvi neštete šole, zavode, samostane, domove za ostarele ... Danes ima 92 let. Vsako jutro po korni maši pripravi mizo za zajtrk, nareže kruh in tako še na večer življenja skuša olepšati življenje tistim, ki so ga sprejeli medse. Nato odide »na delo« v prostore za peko hostij in tam pomaga. Njegova velika želja je, da bi v Stični mirno umrl in bil tu tudi pokopan.

Ko govorimo o stiških cistercijanih, ne moremo mimo dejstva, ki ga površni ljudje, pa naj bodo verni ali neverni, redko ali sploh ne upoštevajo. Stiški samostan se je vedno trudil, da je domačemu prebivalstvu nudil delo in za opravljeno delo tudi pošteno plačilo. Trenutno je v samostanu v rednem delovnem razmerju okoli dvajset ljudi. V skladu z veljavno zakonodajo morajo redovne in cerkvene ustanove registrirati vse svoje gospodarske dejavnosti. Samostansko podjetje Sitik ima več enot, v katerih so zaposleni civilni uslužbenci, ki imajo redno plačo in za katere odvajajo vse zakonsko določene davke. Enak status imajo tudi tisti, ki so zaposleni v samem samostanu. Kdor je pošten in se spozna na ekonomijo in finance, bo zlahka ugotovil, da stiški samostan prav gotovo ne kopiči bogastva, pa čeprav dobiva tudi najemnine za denacionalizirane obdelovalne in stanovanjske površine. Iz finančne vreče gredo sredstva za vzdrževanje samostanskega kompleksa, za pošteno in redno plačilo delavcem in za pomoč tistim, ki pomoč potrebujejo.

Upošteva vse povedano, smo lahko na našo samostansko skupnost ponosni. Ker oživlja in ohranja cistercijansko duhovnost v naši sredi, ob molitvi pa ne pozablja, da je na tej zemlji treba tudi delati. Zato ji lahkega srca želimo srečno pot v tretje tisočletje. Po blaženem Janezu Pavlu II. mora tretje tisočletje postati in biti tisočletje upanja za nas in za vse ljudi.

M. A. Ficko

Starostniki so praznovali

Župnijska Karitas Ivančna Gorica je v nedeljo, 19. junija 2011, v župnijski cerkvi sv. Jožefa pripravila že tradicionalno srečanje starostnikov in jubilarov. Ta srečanja pripravljamo zaradi druženja, duhovne oskrbe, slovesno pa voščimo vsem, ki praznujejo okroglih 80 ali 90 let. Vsako leto se na novo prepričamo, da delamo prav in dobro, saj so zadovoljni vsi udeleženci teh srečanj.

Na začetku srečanja povabljeni običajno prijazno sprejmemo s spominskim darilcem, sledi sveta maša in krajši kulturni program, jubilarom pa podelimo ročno izdelane voščilnice, cvetje in darila. Sledi družabno srečanje s pogostitvijo, ki ga popestrimo s petjem in dobro voljo. Trudimo se, da je vsako leto malo drugače in zanimivo.

Vsi smo zadovoljni. Starejši zato, ker vidijo, da se zanje potrudimo, si vzamemo čas, spečemo pecivo in prisluhnemo njihovim težavam in tudi dobri volji. Sodelavke Karitas pa smo vesele, ker skozi starost, trpljenje, invalidnost in tudi nemoč ljudi spoznavamo, kaj je potrebno in kaj je prav. Tako nas življenje vse skupaj uči dobrovoljnega sožitja in hvaležnosti, da se smemo srečevati.

Emilia Grünbacher

Šola za aktivno starševstvo

Na podlagi javnega razpisa Občine Ivančna Gorica za sofinanciranje programov na področju socialno-humanitarnih dejavnosti v letu 2011 Terapevtsko društvo Slovenije organizira Šolo za aktivno starševstvo.

Program bomo izvajali štirikrat po dve šolski uri. Udeležili se ga bodo lahko starši, ki si želijo izboljšati odnose v družini. Predstavili bomo osnovne smernice, po katerih se bodo starši ravnali, da dosežejo ustrezno raven komunikacije med družinskimi člani. Govorili bomo o pomenu verbalne in neverbalne komunikacije v družini, kako ustrezno reševati probleme v odnosu z otrokom oz. mladostnikom, kateri so temeljni pogoji za zdrav razvoj družinskega sistema. Prisluhnili bomo potrebam staršev po specifičnem znanju, ki ga želijo pridobiti na izobraževanju, in sicer s pomočjo splošnega vprašalnika. Staršem bomo razložili razliko med avtoritarno in permisivno vzgojo, povedali, kaj je to zdrava vzgoja in kako postavljati meje otrokom. Obravnavali bomo pomen pozitivnega starševstva za zdrav razvoj otroka. Poleg tega jim bomo s pomočjo relacijske metode ozavestili njihov odnos do otrok ter izvedli evalvacijo. Nato bo sledilo delo v parih, kjer bodo starši trenirali večšine, potrebne za aktivno čustveno odraščanje njihovih otrok. Poučili jih bomo, da je za učinkovito starševstvo potrebna medsebojna usklajenost glede nazorov pri vzgoji. Opravili bomo testiranje staršev glede postavljanja meja otrokom v obliki kratkega vprašalnika. Sledila bo skupinska diskusija na temo zdrave navezanosti staršev na otroke. Izvedli bomo praktični prikaz ustreznega in neustreznega pristopa pri vzgoji otrok. Sledile bodo igre vlog med starši. Na koncu bomo pozvali dva prostovoljna para, da nastopita pred skupino. Vse skupaj bomo ovrednotili in povezali v celoto. Po končanem programu bomo staršem podelili certifikate o uspešno opravljeni Šoli za aktivno starševstvo. Program je brezplačen. Potekal bo od ponedeljka, 5. 9., do četrtega, 8. 9. 2011, od 18. do 19.30 ure na Sokolski ulici 5 v Ivančni Gorici. Vodila ga bosta mag. Urška Ponikvar, univ. dipl. ped., zakonska in družinska terapevtka, ter Igor Ponikvar, dipl. ing. Na program se je potrebno predhodno prijaviti zaradi obveščanja o morebitnih spremembah.

Terapevtsko društvo Slovenije, telefon 031 681 810, terapevtsko.drustvo.slovenije@gmail.com.

Igor Ponikvar,
predsednik društva

Ivanški upokojevci vse do Črne gore

Bilo je v petek popoldne, ko smo se člani DU Ivančna Gorica z avtobusom pripeljali na Reko. Ustavili smo se v potniški luki in še malo počakali na vkrcanje na trajekt Jadrolinije, ki je bil namenjen proti Splitu in Dubrovniku. Na ladijski recepciji smo dobili ključke od kabin, v katerih smo prespali. Zibanje ladje, modrina okrog nas, rahel ropot – to je bilo nekaj novega v naših vsakodnevnih spalnih navadah. No ja, eni smo spali malo, drugi več, nekateri so noč v glavnem prebedeli. Ponoči pa nam je bilo prijetno pogledati tudi proti obali in otokom, kjer se je občasno v daljavi zasvetlikalo kakšno razsvetljeno naselje. Za spremembo smo poskrbeli tudi z zajtrkom na ladji pred izkrcanjem v Splitu.

Jutranji sprehod po »splitski rivi« je bil osvežujoč, prav tako jutranja kava in sok. Ostanke Dioklecijanove palače pa so se nam predstavili v vsej svoji lepoti. Že je bil pred nami naš »stari« avtobus in odhiteli smo proti Dubrovniku. Staro srednjeveško mesto, mesto sv. Vlahi, nas je v opoldanskem soncu pozdravilo z več kot 30 stopinjami. Oglevali smo si ta biser Jadrana in njegovo obzidje; vodička nam je lepo razložila vse o pomenu in razvoju mesta. Toda naš cilj je bil še pred nami, odpravili smo se v Črno goro!

Mimo Hercegnovega, Igala in Budve smo okoli zaliva Boke Kotorske prispeli v Bečiće. Po celodnevni hrvaški odisejadi se nam je zares prilegel tuš in spanje v hotelu Magnolija. Tako je

minila sobota in pred nami je bil najtežje pričakovani dan našega potovanja po Črni gori. Zbudili smo se v lep sončen dan. Po obilnem zajtrku smo se odpeljali proti Cetinju. V muzeju smo pogledali v dvestoletno zgodovino vladanja družine Petrovič Njegoš, v lep razvoj tega področja, srednjeevropske kulture in vzpon omike ter gospodarskega razvoja. V muzeju in samostanu smo imeli možnost spoznati, kakšno spoštovanje so do te vladarske družine gojili vladarji srednje in vzhodne Evrope. Zares so imeli v čisljih to vladarsko rodbino, še posebej Petra II. Petroviča Njegoša in kralja Nikolo. Domača vodička nam je to položila v misli zelo plastično in lepo. Ko smo odhajali iz Cetinja, smo bili polni novih spoznanj o življenju Črnogorcev in njihovih državljanov. Po ovinkasti asfaltni poti smo se bli-

žali narodnemu parku Lovčen. Za kosilo smo se pred vzponom ustavili še v tamkajšnji gostilni in po želji poskusili kosilo po črnogorskem okusu in pripravi. Nato nas je čakala še pot do parkirišča pod vrhom Lovčena. Od tam smo se peš odpravili po 462 stopnicah proti vrhu gore do mavzoleja vladike Petra II. Petroviča Njegoša in tudi do njegovega groba pod mavzolejem. Tišina, spokoj in višina gore so nas preplavili s posebnim duševnim mirom in občutkom zaradi lepega dosežka, še posebej na vrhu razgledne točke. Od tam smo gledali po Črni gori do Podgorice in Skadarskega jezera. Le Kotor je bil v meglici. Prešinilo me je: »Kako ponosen narod!« In ko sem malo natančneje pogledal okoli sebe, sem videl srečne obraze, saj nekateri preprosto niso mogli verjeti, da so v teh letih še lahko prišli sem gor.

Občutek duhovne sprostitve je bil z nami še dolgo na poti nazaj proti Budvi. Tam smo se potem sprehodili še po starem delu mesta, si ogledali še eno srednjeveško mesto. Po tako bogatem dnevu in potem še po okusni večerji se nam je kar samo zaplesalo in potem tudi dobro zaspalo.

V ponedeljek smo po zajtrku strpali svojo prtljago v avtobus in se odpravili na ogled Kotorja – starega primorskega mesta, si ogledali glavni trg, mestno hišo in se seznanili z zgodovino te pomorske metropole. Na poti proti severu je bil naš cilj še meste-

ce Perast. Od tam smo se s čolnom odpeljali na otoček, kjer stoji cerkev sv. Marije od škarpjela. Otoček je nastal tako, da so na praznik »Gospa od škarpjela« tam živeči pomorščaki s čolni peljali kamenje in ga odmetali na istem mestu. Tako je nastal umeetni otoček. To počnejo enkrat na leto še danes. Duhovnik v tej cerkvi nas je popeljal po bogati zgodovini Boke Kotorske in običajih takratnih pomorjarjev. Videli smo pravo bogastvo duhovnega, kulturnega in pomorskega življenja tamkajšnjih ljudi. Ko nas je

čoln pripeljal na obalo in smo se posedli na avtobus ter se odpeljali nazaj okoli Boke Kotorske, smo še vedno občudovali lepo črnogorsko okolje. Z bogatimi vtisi smo se pripeljali do hrvaške meje, se nato za kosilo ustavili še v BiH, in sicer v Neumu, nato pa se usmerili skozi Ploče in Vrgorac, mimo Splita proti Sloveniji. Skozi Belo krajino in po dolini reke Krke smo domov prispeli v torek zgodaj zjutraj.

Zvonimir Zabukovec

Piknik in razstava del članov DU Stična

Člani DU Stična se vsako leto zberemo na Gradišču. Tako smo tudi letos 23. junija imeli piknik. Sonja in Maks sta nas dobro pogostila, da lačni in žejni res nismo bili. Vzdušje je bilo prijetno, lepo smo pokramljali med seboj.

Druženje smo popestrili z razstavo del naših članic in članov. Bili smo nemalo presenečeni, kakšne lepe izdelke naredijo pridne roke. Razstavljene so bile vezenine v tehniki rašiljeja in polnega veza, klekljani in kvačkani prti, pletenine, lepi šivani izdelki, pletene košarice, panjske končnice in slike. Naši člani pa delajo tudi prave arhitekturne umetnine – kozolce, od malih do velikih. Tudi ti so bili prava zanimivost. Upam, da je navdušujoča razstava druge spodbudila, da bodo sodelovali naslednjč.

Naš piknik je lepo uspel, saj »za prijatelje si je treba čas vzeti,« kot poje znani Šifrerjev verz.

Marija Tratar

Tudi letos zaključek na Gradišču

V nedeljo, 29. 5. 2011, smo v društvu Sožitje, ki šteje že 240 članov, organizirali tradicionalni zaključni piknik. Kot vsako leto je potekal na Gradišču nad Stično. Lep kraj, sončno vreme in vesela družba so poskrbeli za prijetno vzdušje med člani. Zabaval nas je Ansambel Podgorci. Praznovali smo tudi rojstne dneve članov, ki praznujejo v času počitnic: Rok, Uroš, Andreja, Jani, Tomaž in Janja.

Piknik nam bo vsem ostal v lepem spominu tudi zaradi naslednjih sponzorjev, ki so nam omogočili srečelov in s tem tudi pomagali pri realizaciji naših načrtov:

- Mercator, d.d.
- Winterhalter Gastronom, d.o.o., Grosuplje
- Kovinostroj, d.o.o., Grosuplje,
- AB Design, Grosuplje,
- Gril, d.o.o., Grosuplje,
- Pekarna Grosuplje, d.d.
- Debitel, d.d.
- Coca Cola Slovenija,
- Picerija Kovačija, Grosuplje,
- Elstab, d.o.o., Grosuplje,
- Seter, d.o.o., Grosuplje,

- Sitik, d.o.o., Stična,
  - Šentjakobsko gledališče, Ljubljana,
  - TD Podgora,
  - Kamelija, Podgora,
  - Semenarna Ljubljana, d.d.,
- in še mnogi drugi posamezniki, ki so pomagali pri organizaciji.

Tudi vsem, ki nam na kakršen koli način pomagata, se iskreno zahvaljujemo.

Dajati bi morali, kakor prejemo: z veseljem, hitro in brez omahovanja; kajti nad bogastvom, ki se lepi na prste, ni blagoslova. Seneka (4 pr. n. š. – 65 n. š.)

Alenka Bajrami
Društvo Sožitje Grosuplje,
Ivančna Gorica, Dobrepolje

Verjetno vas ni malo, ki se sprašujete, kako da se velika luknja v asfaltu pri pošti v Ivančni Gorici, kjer je vsak dan velik pretok avtomobilov in ljudi, ne da popravi. Skoraj nedopustno je, da se takšna očitna poškodba, ki lahko povzroči tudi škodo na vozilih, tako dolgo odpravlja. Težava je menda v tem, ker luknja ni na cesti temveč na zasebnem zemljišču. Uspelo nam je izvedeti, da je KS Ivančna Gorica že seznanjena s poškodbo in jo bo v kratkem odpravila. (mš)

Foto: Jelka Agnič

Srednja šola Josipa Jurčiča Ivančna Gorica

Rezultati poklicne in splošne mature – generacija 2010/2011

V začetku julija se vročica v pričakovanju rezultatov poklicne in splošne mature dvigne do vrelišča. Tudi na Srednji šoli Josipa Jurčiča ni nič drugače – ob dobro opravljenem delu in nemotenem poteku maturitetnih izpitov je dan razglasitve rezultatov tudi dan, ko si roko podata ponos in hvaležnost.

6. julija 2011 se je tako najprej zgodila ura resnice za naše ekonomiste programov ekonomski tehnik in ekonomski tehnik – PTI. Poklicno maturo je prvič v celoti opravljalo 46 rednih dijakov in 41 jih je bilo uspešnih, kar je 89,1 %. Še posebej so se izkazali dijaki programa ekonomski tehnik, ki so poklicno maturo opravili z zavidljivih 97,3 %. Še posebej pa smo ponosni na zlato maturantko poklicne mature. Petra Grabljevec iz 4. f je dosegla 22 točk, za svoj uspeh pa tudi srebrno Jurčičevo nagrado za leto 2011. Ravnatelj Milan Jevnikar je v svojem nagovoru na slavnostni podelitvi spričeval maturantom izrazil hvaležnost za štiriletno uspešno in plodovito sodelovanje in mladim, ki so dosegli pomemben cilj na poti v svet odgovornega življenja, zaželel: »Z veseljem se vračate v svojo šolo na obisk, negujte prijetne spomine na srednješolska leta in bodite ponosni, da ste bili naši dijaki.«

Še bolj vzpodbudni pa so bili rezultati splošne mature, ki so 13. julija s sproščenim smehom navdušenja napolnili šolsko avlo. Statistični podatki kažejo, da se je leta 2007 v program gimnazija na Srednji šoli Josipa Jurčiča vpisalo 81 dijakov, do konca 4. letnika jih je prišlo 73, k maturi pa je pristopilo 68 kandidatov. In uspešnih je bilo kar 67 ali 98,53 %. Slovensko povprečje med gimnazijci je letos 92,07 %.

Maturo sta v celoti opravljali tudi dve

dijakinji šeste in obenem zadnje generacije maturitetnega tečaja. Med 70 kandidati, ki so pri nas v celoti opravljali maturo, je bilo uspešnih 68, kar je 97,14 %.

Tudi letos ni izostal tisti najzlahtnejši uspeh – maturitetna pričevala s pohvalo. Letos je zlatih maturantov v Sloveniji 335 in med temi tudi trije dijaki naše srednje šole. Marion Antonia van Midden, Nina Strah in Mitja Zidar. Vsi trije so prejeli tudi nagrado sponzorjev in državnega izpitnega centra ter zlato Jurčičevo nagrado. Ravnatelj Milan Jevnikar se je v svojem nagovoru zahvalil dijakinjam in dijaku za vestno opravljene dolžnosti, staršem za tesno sodelovanje s šolo ter profesoricom in profesorjem za strokovno in požrtvovalno delo. Mlade, ki se pogumno

in smelo podajajo v svet, je pospremil z besedami: »Znanje, predvsem pa vzgoja srca, ki ste ju dobili v svoji srednji šoli, naj vam bosta popotnica za uspešno, lepo in srečno življenje!« Ob zapeti maturantski himni Gaudeamus ligitur in spominski fotografiji se je tako končalo lepo, bogato in izkušeno polno leto za 57. generacijo maturantov Srednje šole Josipa Jurčiča. Prepričani smo, da bo prav takšno tudi nadaljevanje njihovih poti, tako v poklicnem kot zasebnem smislu, saj so se v štirih letih na SŠJJ izkazali tudi na mnogih drugih področjih. Zato bomo o njih v prihodnosti zagotovo še brali. Tu pa je na mestu samo še želja, da zvesto sledijo svojim sanjam in da dosežejo zastavljene cilje.

Dragica Šteh, prof.

Ločili peno od valov in zaključili šolsko leto

Prireditev ob zaključku šolskega leta in ob dnevu državnosti – dvajsetletnici samostojnosti, je bila priložnost, da dijaki in profesorji pokažejo svojo ustvarjalnost. Letos je prireditev temeljila na dveh različnih literarnih besedilih, in sicer Dogodku v mestu Gogi Slavka Gruma in maturitetnem romanu Ferija Lainščka Ločil bom peno od valov.

Zakaj? Proslava naj ne bi bila zaznamovana samo s preteklostjo, spregovorili naj bi tudi nekaj besed o času, v katerem živimo. Času, polnem naspotij; zaznamovanim s stisko, a hkrati času novih priložnosti in izzivov. Profesor Andrej Svete je v slavnostnem govoru ob dnevu državnosti spregovoril o preteklosti: »Nastanek naše države je bil demokratičen, zrel in podprt s široko plebiscitarno odločitvijo. Utrdila se je naša vera, da prihodnost na zemljevidu Evrope in sveta pripada tudi Slovenkam in Slovencem. Okrepilo se je naše zaupanje v vrednote evropske civilizacije in njene demokratične tradicije, ki v temelju opredeljujejo Slovenijo kot sodobno evropsko državo.« Nekaj misli pa je namenil tudi sedanjemu trenutku: »Če so v preteklosti poskušali rešavati naspotja in napetosti v družbi z nasilnimi revolucijami, danes vemo, da so bolj kot zakoni in prisila pomembni naši medsebojni odnosi, razumevanje, strpnost, odprtost ter medsebojno spoštovanje. Spoštovani, za domovino se nam ni treba več boriti z orožjem, ampak z znanjem, samozavestjo in izkušnjami.«

Spregovorili sta tudi maturantki Ma-

rian van Midden in Katarina Tomšič. Nanizali sta nekaj misli o Dogodku v mestu Gogi Slavka Gruma in maturitetnem besedilu Ločil bom peno od valov in spretno povezali zgodbi z dogajanjem sedanjega trenutka. »Grum je občutje duhovne krize in brezizhodnosti dobro poznal. A literatura ne pozna samo stiske, daje nam tudi upanje, vero, da še v tako skrajnih razmerah najdemo izhod in se duhovno osvobodimo, kot se je Elica Sreš v letošnjem maturitetnem besedilu Ločil bom peno od valov Ferija Lainščka. Elica Sreš, preprosto kmečko dekle, ki se je poročilo z bogatim Ivanom Spranskim, a v zakonu ni našla prave ljubezni, po kateri je hrepenela. Samo dovolj močno hrepenenje, jasno postavljeni cilji in predvsem vztrajnost so Elici omogočili tisto, česar si želi vsak človek – sama si je priborila svojo srečo v ljubezni. Tako se je sama odločila in zato je svojo srečo tudi našla. V takšnih razmerah, kot vladajo danes, mora tudi evropski človek za vsako ceno najti notranjo moč – in morda je tudi ta čas čas, ki daje priložnost duhovno močnim, sposobnim in vztrajnim, da se izkažejo. Vsak bo našel oporo in moč drugje, v prijateljih,

ljubezni, družini, karieri ... Tudi vi, naši dijaki in naši profesorji.« Dogajanje se je potem iz šolske avle preselilo v telovadnico in na tribuno. Dijakinja Marjetka Glavič je publiki kratko predstavila zaigrane prizore, ki so jih dijaki pripravili skupaj s profesorico Anjo Šmajdek in profesorico Lidijo Butina. Posebnost predstavitve so bile tako imenovane položenske. Iz pisanih kosov različnih tkanin smo sešili barvno skladne celote in na tleh oblikovali sedem prizorov iz romana Ločil bom peno od valov. Dogajanje je spremljala glasba klavirja, viole in kontrabasa. V sklepnem delu je šolski pevski zbor zapel še dve pesmi, sledila pa je podelitev Jurčičevih priznanj in nagrad najboljšim dijakom. Poletju naproti nas je pospremil gospod ravnatelj Milan Jevnikar s svojim govorom, v katerem je poudaril, da smo ponosni na naše nagrajence. A ne samo nanje, pomembni so trud in uspehi prav vsakega posameznika. Pod njegovo taktirko je prireditev zaključil mešani pevski zbor s temperamentno ljudsko pesmijo Dajte, dajte.

Lidija Butina, prof.

Letošnji zlati maturanti

Lepi rezultati poklicne in splošne mature na Srednji šoli Josipa Jurčiča so tudi letos »posrebrili« in »pozlatili« točke najuspešnejših maturantov in Komisija za Jurčičeve nagrade in priznanja naše šole je z veseljem podelila nagrade našim najuspešnejšim dijakom. Po pravilniku Komisije je namreč dijak, ki opravi poklicno maturo z odliko, tudi nagrajenec – prejme srebrno Jurčičevo nagrado, dijak, ki opravi splošno maturo s 30 in več točkami, pa prejme zlato Jurčičevo nagrado. Naša šola se letos ponaša z odlično maturantko poklicne mature in kar tremi zlatimi maturanti splošne mature.

Petra Grabljevec, dijakinja 4. f, ekonomske usmeritve, je maturirala z odliko. Ob podelitvi spričeval in srebrne Jurčičeve nagrade jo je razrednik, profesor Matko Peteh, opisal kot vestno in redoljubno, vztrajno in navdušeno, pa tudi kot igrivo in samosvojo. Gotovo so vse to vrline, ki so prispevale k velikemu Petrinemu uspehu in ji bodo pomagale na študijski poti.

Zlata maturantka Marion ob podelitvi Zlate Jurčičeve nagrade in spričevala s pohvalo

Zlata maturantka Nina prejema Zlato Jurčičevo nagrado

Pričakovano pa so nas 13. julija razveselili tudi gimnazijci: zlati maturanti so Mitja Zidar, dijak 4. a, Nina Strah, 4. i, in Marion Antonia van Midden, 4. b. Ob slavnostni podelitvi spričeval splošne mature smo se z veseljem spomnili izjemnih uspehov naših zlatih maturantov – njihovih dosežkov na tekmovanjih in natečajih, sodelovanja v krožkih in predstavah, pa tudi njihove odprtosti in pripravljenosti na sodelovanje, njihove pomoči sošolcem in optimizma ter dobre volje. Mitja je bil ob prejemu maturitetnega spričevala že na Tajskem, kjer na 42. fizikalni olimpiadi skupaj s sošolcem Markom Ljubotino zastopa našo šolo. Tako daleč torej sežejo uspehi naših gimnazijcev in zlate Jurčičeve nagrade so gotovo samo še kosček v mozaiku delavnosti, talentov in uspehov, ki ga gradita mladost in znanje.

Tudi na sami maturi sta se izredno izkazala Mitja in Nina, ki sta med petimi najboljšimi dijakmi pri fiziki. 33 točk je dosegel Mitja, 32 Nina, ki nas je štiri leta navduševala s svojim delom na kulturnem področju in literarnimi prispevki, tudi v Klasju, pa z uspehi na tekmovanjih iz kemije, nemščine in letos s tretjim mestom na državnem tekmovanju za Cankarjevo priznanje.

Marion (31 točk na maturi) je zaokrožila zbirko gimnazijskih uspehov s tekmovanjem na področju fizike, matematike, logike in tujih jezikov z najvišjo nagrado naše šole. Veliki finale naših maturantov!

Srednja šola Josipa Jurčiča je upravičeno ponosna na zlate maturante 57. generacije. Izjemni dosežki so gotovo vredni pozornosti in nagrade. Srebrna in zlata Jurčičeva nagrada sta tudi denarno ovrednoteni in prepričana sem, da bo znesek polepšal poletne dneve našim nagrajencem. A nič manj ponosni nismo na dneve in leta, ko smo smeli zoreti z vami tudi ob vaši preprostosti in nena-rejenosti, delavnosti in vztrajnosti in se veselili drobnih in nepozabnih gimnazijskih trenutkov. Zato naj bodo čestitke namenjene vsem: zlatim maturantom in vašim družinam, vašim mentorjem in vzornikom, pa tudi vsem maturantom Srednje šole Josipa Jurčiča, ki ste z izjemnim uspehom tudi letos dokazali, da ste delavni in uspešni dijaki naše šole. Naj vas naše čestitke spremljajo na študijski poti in v življenju!

Maja Zajc Kalar, prof.

Pogovor z najdijakinjo Kristino Gregorič

Preden smo se dokončno poslovili od letošnjega šolskega leta, smo pred začetkom počitnic za pogovor »ujeli« letošnjo najdijakinjo Kristino Gregorič, dijakinjo 3. letnika gimnazije Srednje šole Josipa Jurčiča iz Ivančne Gorice. Zastavili smo ji nekaj vprašanj in dobili zanimive odgovore.

Kristina, se nam lahko še sama na kratko predstaviš?

Sem dijakinja 3. letnika Srednje šole Josipa Jurčiča, z Rakovnika pri Šentrupertu, ki se zelo rada ukvarjam z glasbo, zanimajo pa me tudi jeziki in naravoslovje. Najraje poslušam glasbo in pojem (seveda, ko sem sama) – poslušam pa v glavnem jazz, pop, rock in reggae, pa seveda klasiko.

Kako je pravzaprav sedeti »na dveh stolih« – obiskovati dve šoli? Kakšne so prednosti in slabosti takšnega izobraževanja?

Prva prednost je, da nikoli, ampak res nikoli ni dolgčas, ker si stalno zaposlen. Zato sicer ni časa za poležavanje in celodnevno sedenje za računalnikom, toda to me verjetno niti veselilo ne bi. Ker je obveznosti veliko, si se naravnost prisiljen disciplinirati, kar pomeni, da se moraš navaditi, da svoj popoldanski čas razdeliš tako, da vsaki izmed dejavnosti, s katerimi se ukvarjaš, posvetiš nekaj časa. Prelaganje obveznosti zato ne pride v poštev.

Poleg tega spoznaš veliko ljudi. Na žalost to vključuje tudi spoznavanje kakšnih manj prijetnih oseb, ki ti ne želijo ravno dobro, se pa zato naučiš, kako se je treba s tovrstnimi ljudmi obnašati oz. kako uspešno omiliti njihov negativen vpliv. Seveda skleneš tudi močna prijateljstva z ljudmi z različnih koncev Slovenije. Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana je namreč ustanova, na kateri se šolajo

glasbeniki iz vse Slovenije, torej gre za pravo »multikulturno« šolo.

Sicer pa sem v matični šoli na gimnaziji v Ivančni Gorici naletela na veliko razumevanja za vzporedno šolanje, za kar sem zelo hvaležna tako profesorjem kot ravnatelju.

Kako je s tvojim prostim časom?

Ker se z glasbo zelo rada ukvarjam in je to postal že neločljiv del mojega življenja, ukvarjanje z njo dojemam kot svoj prosti čas in ne kot nekakšno težko delo. Resda je potrebno redno vaditi in včasih cele ure uriti samo nekaj taktov, toda končni izdelek, to pomeni, dobro odigrana skladba na koncertu, poplača ves trud. Poleg tega se, ko igram flavto, vedno sprostim in umirim.

V prostem času v morda bolj »običajnem« pomenu besede pa grem večkrat na sprehod, berem, poslušam glasbo, včasih gledam filme in veliko sanjaram o najrazličnejših stvareh.

Če malce karikiram stvar in seštejem vse – ure, ki jih porabim za vadbo, in čas, ko gledam televizijo, poslušam glasbo ali berem – na koncu lahko ugotovim, da imam prostega časa morda več kot marsikateri dijak ☺.

Kateri so tisti tvoji uspehi, ki ti največ pomenijo in si nanje najbolj ponosna?

Vsakega sem vesela, ker me napolni z novo energijo. Verjetno pa sem najbolj vesela, da sem maturirala na Konservatoriju za glasbo in balet Ljubljana. Na žalost tam z eno od profesoric (milo rečeno) nisem imela ravno sreče, kar je mojemu šolanju pridalo nekaj grenkega priokusa. Zato sem še toliko bolj vesela in morda res kar malo ponosna, da nisem klonila pod marsikatero neprijetnostjo, pod katero sem se znašla.

In za konec – kaj ti pomeni naziv najdijakinja?

Pomeni mi predvsem priznanje za trud in predanost dejavnostim, s katerimi se ukvarjam. Hkrati pa predstavlja lepo izkušnjo, saj so z mano opravili več intervjujev. Ob tem sem dobila neposreden vpogled v delo novinarjev. Verjetno najbolj zanimivi izkušnji sta bili ravno snemanji pogovorov (skupaj z Nacetom, najdijakom) tako v studiu Radia Slovenija kot v studiu oddaje NLP. Tega gotovo ne bom nikoli pozabila.

Dragica Šteh

Častni občan Leopold Sever med šentviškimi osmošolci

Po ljudski pesmi Pleničke je prala pri mrzlem studenc smo naslovili naš tehniški dan, da smo tako povzeli predmet naše raziskave: vodo in pranje nekoč. Dela smo se lotili s pomočjo vprašalnika. Stare starše smo spraševali o pranju pri potokih v šentviškem okolišu, o perilnih kamnih, pripomočkih, ki so jih rabili za pranje, in pralnih sredstvih. Poiskali smo perilnike in vodnjake, pri katerih so prali naši predniki, in z igro poustvarili pranje nekoč. Podrobnejše podatke smo zapisali v svojih raziskovalnih nalogah, zbirali pregovore o vodi, sestavljali križanke in uganke.

Ker je voda od nekdaj vznemirjala tudi naravoslovca in raziskovalca Leopolda Severja, smo ga povabili med nas. Z nami se je napotil na ogled perilnih kamnov v Šentvidu ter Velikih Češnjicah. Pozorno smo mu sledili, ko je opazoval in prisluškoval glasovom v naravi, spodbujal našo vedoželjnost, klepetal z nami, pojasnjeval in fotografiral pokrajino ob poti, kjer smo se ustavili. Zaupal nam je, da je pred mnogimi leti že sam prehodil to pot od izvira Šentviškega potoka do reke Temenice. Začutili smo, da je ljubitelj narave in kulturne dediščine.

Domačinka Fani Dremelj nam je pri izviru Šentviškega potoka pripovedovala in pokazala, kako je potekalo pranje nekoč. Ko smo se vrnili v šolo, smo prisluhnili Leopoldu Severju, ki nam je pripravil zanimivo učno uro.

Dobitniku najvišjega občinskega priznanja, prijetnemu sogovorniku, človeku z bogatim znanjem tudi mi iskreno čestitamo in mu želimo, naj uresniči čim več svojih idej in želja na raziskovalnih poteh.

Martin Mikelj, 8. razred

Pri nas ni majhnih zgodb!

Raziskovanje ni samo zbiranje informacij, ampak je usmerjeno iskanje odgovorov na določena vprašanja ali rešitve problemov. Prvi korak je vedno izbira in opredelitev raziskovalnega problema.

Na OŠ Stična se nam raziskovalni problemi ponujajo kar sami. Predvsem v okolju, kjer živimo in ustvarjamo, rešujemo pa jih pri zgodovinskem krožku ali pri izbirnih predmetih OPK, SSK, SRD – z eno besedo smo jih poimenovali kar etnologija. Raziskujemo vedno s ciljem, tako da si najprej postavimo nekaj vprašanj: Ali je to pomemben problem? Ali bo to raziskovanje komu koristilo, bo povečalo znanje, preverjalo predpostavke, bodo rezultati vplivali na odločanje ali na praktično dejavnost? Kdo bo sodeloval? Je dovolj zanimivo? Kako je z opremo, materialom ...

Najprej k zgodovinskemu krožku. Pod tem poimenovanjem se skriva izdelava vsakoletne raziskovalne naloge. V letošnjem šolskem letu smo proučevali vlogo žensk v preteklosti. Odločili smo se za sestro Vendelino, ki je doma skoraj v vsaki slovenski kuhinji. Spoznali smo vrsto ljudi, njene sorodnike, njeno delo onkraj meje naše domovine, preizkušali njene recepte, proučevali zgodovino šolskih sester sv. Franciška. Svoje izsledke smo predstavili na 42. srečanju mladih zgodovinarjev ZPMS, 20. maja 2011, na OŠ Franceta Prešerna v Črenšovcih. Pa razstave! Vsak mesec, tudi vmes, postavimo novo razstavo. Najprej se

je potrebno odločiti za temo, pripraviti material, razstavo postaviti. Posebej smo ponosni na dve temi: »Gremo mi po svoje« – Od prvih korakov do zaključka osnovnošolskega izobraževanja in »Strip-strup« – Govorica besede in slike. Zadnja je nastala v sodelovanju z likovno vzgojo in z učiteljem Daretom Birso.

Sledile so fotoreportaže Emona, Mesto situl, Srednjeveško mesto Škofja Loka, Življenje v Piranu, Palačinke – uporabne tudi pri pouku slovenščine (spoznavanje delovnega postopka), Črenšovci ... Priložnostne razstave Govorica čebel, »Krvavivc« nekoliko drugače – ilustracije prebranih zgodb, Prazniki in praznovanja.

Projekt Slovenske piramide izumirajo, mar ne? pa nas je popeljal v popis in dokumentiranje kozolcev v našem šolskem okolišu. Nastale so čudovite fotografije, zgodbe »izpod kozolcev«, spoznali smo delo na terenu, različne sodelavke in sodelavce, skratka – »spletali in prepletali« smo zanimive zgodbe o nastanku, uporabi, pomenu naše lesene stavbne dediščine. Čaka nas samo še nekaj vasi in knjiga o kozolcih. To slednje bo najtrši oreh – mogoče pa najdemo koga, ki nam bo materialno priskočil na pomoč!

V letošnjem šolskem letu smo sode-

lovali tudi pri nastajanju dveh knjižic, in sicer 100-letnica šolstva na Muljavi in Ob odprtju nove šole na Krki. Iskali smo fotografije iz družinskih arhivov, spraševali dedke, babice, mame, očete, vse, ki so hodili na ti dve šoli in so želeli s svojimi pripovedmi požlahtniti naši obsežni knjižici.

Kaj pa etnologija? Predmet je obvezen, a pristop prostovoljen. Odvisen je od predstavitve, ustnega izročila iz preteklih let, izdelkov, zapisanega, predstavljenega ... Letos so se nam pridružili tudi »retoriki«. Posebej smo ponosni na naš etnološki časopis Potujemo skozi čas. Izhaja že četrto leto, v vsakem ocenjevalnem obdobju številka. Vse številke lahko prelistate na spletni strani naše šole.

Pa celodnevni raziskovalni tabori! Izvedli smo tri. Najprej v Ambrusu z delovnim naslovom »Enga lejgga atroka sma vam prnesl«, v Višnji Gori smo reševali uganko Kje je polž skrit?, na Muljavi pa smo raziskovali »jamo, po kateri se pride na drugi svet«. Raziskovalcem so se pridružile tudi učence in učenci podružničnih šol, njihove učiteljice, domačini, ki jim je še kako mar za ohranjanje dediščine. Nepozabni so bili zaključki: mize so se šibile od dobrot iz šolske kuhinje, predvsem pa iz peči babic, mamic, tet iz krajev, kjer

smo raziskovali.

Kaj smo še delali letos? V Ljubljani smo raziskovali ostanke Emone, pekli kruh, obiskali Jurjevo domačijo, Baragovo rojstno hišo, cerkev sv. Jurija v Žužemberku. Zanimalo nas je, kako so prali nekoč, življenje in delo sestre Vendeline, učiteljice s Krke Ane Svetlič, poročene Javornik, učiteljice s Korinja Angele Ilc, poročene Grahut ... Izdelovali smo adventne venčke, barvali pirhe.

Najbolj zanimivi sta bili delavnici peke kruha in slikanja panjskih končnic. Povabili smo peka Francija Planinca, ki nas je v dveh popoldnevih uvedel v umetnost peke kruha, žemljic, pletenic, makovk in – parkljev. Ti so bili še posebej izvirni. Vse izdelke smo odnesli domov, izdatno pa smo se posladkali tudi v šoli.

Panjske končnice? Mojstrica slikanja Marija Tratar z Vira pri Stični nas je obiskala kar štirikrat. Nastali so izdelki, ki lahko »konkurirajo« bolj večim rokam pri tem delu. S to dejavnostjo smo se predstavili tudi na Ivankinem sejmu v Ivančni Gorici; na srečanju čebelarjev smo pokazali samo končne izdelke – panjske končnice.

Način organizacije in izvedba pouka pri izbirnem predmetu etnologija vodi k ustvarjalnosti učenk in učencev, upošteva posameznika, njegove interese, sposobnosti. Vključuje naravne in kulturne vrednote, sledi spremembam v vzgoji in izobraževanju, skrbi za ravnotežje med nami in okoljem, kjer živimo in ustvarjamo. Velik poudarek je namenjen tudi gospodarjenju z dobrinami, naravnimi in materialnimi, in

spoznavanju tržnega obnašanja posameznika in skupnosti.

Učenke in učenci radi sodelujejo pri razgibanih, ustvarjalnih in zanimivih učnih urah, kjer rezultati in veščine, ki si jih pridobijo, trajno zaznamujejo njihov razvoj, mogoče kdaj tudi poklicno usmeritev.

Zlata Kastelic, prof.
učiteljica slovenščine, zgodovine in etnologije na OŠ Stična

Med fotografijami, ki nam jih je pokazala Angela Šajn, ki je bila pred drugo svetovno vojno učenka šole na Polju pri Muljavi, smo našli tudi fotografijo njene sina Toneta. Pove nam marsikaj: kako so bili otroci oblečeni ob posebnih priložnostih pred več kot petdesetimi leti, s katerimi igrači so se igrali, kakšne so bile njihove pričeske ... Fotografirali so se redko in takrat so jih mame posebej lepo uredile.

Razgibano in uspešno šolsko leto na OŠ Stična

Na OŠ Stična se je zaključilo zelo razgibano in uspešno šolsko leto. 26. 1. 2011 je bila otvoritev sončne elektrarne na strehi športne dvorane OŠ Stična, obeležili smo dva velika jubileja, in sicer 100-letnico šolstva na Muljavi ter otvoritev nove šole in vrtca na Krki, ki se ponaša že z 200 let staro šolo. Naši učenci so prejeli številna priznanja in nagrade, se udeležili raznih projektov in tekmovanj ter uspešno sodelovali z lokalno skupnostjo.

Ob 100-letnici šolstva na Muljavi

»Juhu, počitnice so tu!« je ob sproščenih zvokih diatoničnih harmonik 24. junija odmevalo po šolskih hodnikih OŠ Stična. Učenci in učitelji so se ob domiselnem in zabavnem kulturnem programu Ivančna ima talent, ki ga je pošteno »po dolejško« zarobila šolska Mama Mamka (Žan Pajk, 8. a), poslovili od razgibanega in uspešnega šolskega leta.

Najboljša učenka OŠ Stična je Katarina Petra van Midden iz 9. c, ki je v šolskem letu 2010/2011 osvojila zlato Preglovo priznanje, zlato Proteusovo priznanje, srebrno Vegovo priznanje, srebrno priznanje iz fizike, znanja angleškega jezika, vesele šole in znanja o sladkorni bolezni, v času osnovnošolskega izobraževanja je prejela 7 srebrnih in 3 zlata priznanja. Omeniti je potrebno Nežo Pajek Arambašič iz 9. r. PŠ Višnja Gora, ki je v šolskem letu 2010/2011 prejela zlato priznanje iz znanja o sladkorni bolezni, srebrno Vegovo in srebrno Proteusovo priznanje, v času osnovnošolskega izobraževanja je prejela 6 srebrnih in 3 zlata priznanja in na mnogih šolskih prireditvah poslušalce navduševala z izvrstnim igranjem na klavir. OŠ Stična je na raznih tekmovanjih zgledno zastopala tudi Špela Zupančič iz 9. b, ki je v šolskem letu 2010/2011 osvojila zlato Preglovo priznanje, srebrno Vegovo in srebrno Proteusovo priznanje, srebrno priznanje iz fizike, zgodovine in vesele šole. Katja Tomažin iz 9. a je prejela zlato Cankarjevo priznanje, Luka Posavec iz 9. c in Tamara Krošl iz 9. r. PŠ Višnja Gora pa zlati priznanji iz znanja o sladkorni bolezni.

V šolskem letu 2010/2011 so učenci OŠ Stična prejeli 7 zlatih in 54 srebrnih priznanj, in sicer 3 zlata in 3 srebrna priznanja iz znanja o sladkorni bolezni pod mentorstvom Darinke Dremelj in Ane Šimac, 2 zlata in 1 srebrno Preglovo priznanje pod mentorstvom Mateje Trtnik in Suzane Klopčič, 1 zlato in 3 srebrna Proteusova priznanja pod mentorstvom Darinke Dremelj in Ane Šimac, 1 zlato Cankarjevo priznanje pod mentorstvom Zlate Kastelic, 23 srebrnih Vegovih priznanj pod mentorstvom Darje Strah, Magdalene Pirman, Barbare Pavovec, Jožice Knez, Katarine Azinovič in Danice Rus, 9 srebrnih

priznanj iz vesele šole pod mentorstvom Marije Strnad in Štefke Klemenčič, 4 srebrna priznanja iz logike pod mentorstvom Darje Strah in drugih, 4 srebrna priznanja iz zgodovine pod mentorstvom Uršule Zakrajšek in Štefke Klemenčič, 3 srebrna priznanja iz fizike pod mentorstvom Suzane Klopčič in Gregorja Arka ter 3 srebrna priznanja iz angleščine pod mentorstvom Ksenije Mrzel.

Najuspešnejša športnica OŠ Stična v šolskem letu 2010/2011 je Kaja Zupančič iz 9. a, ki je prejela priznanje za odlične športne dosežke v atletiki, krosu in odbojki in dosežen šolski rekord v teku na 300 m, najuspešnejši športnik pa je Gašper Mrzel iz 7. b. Športnica šole je Kaja Zupančič.

Učenci OŠ Stična so v šolskem letu 2010/2011 sodelovali v številnih raziskovalnih, mednarodnih in državnih projektih, na raznih kvizih in tekmovanjih in uspešno izpeljali raznolike šolske projekte: Vloga žensk v zgodovini, Turizmu pomaga lastna glava, Rastlina, žival in kamnina leta 2010 (trpotec, mravljina in dolomit), Od ideje do izdelka, biološko-ekološki tabor, Mokrišča Slovenije, Slovenske piramide izumirajo, mar ne?, Podružnična šola – gibalo razvoja, Pasavček, Vzpostavljane baze znanja za kakovost v izobraževanju, Mesec šolskih knjižnic 2010, Zdrava šola, Drevo = življenje, Igraj se z mano, Prihodnost je v naših rokah – Živi preprosto, v smeri podnebne pravičnosti, Tek podnebne solidarnosti, MUNUS 2, Evropa v šoli 'Prostovoljstvo – voljan pomagati', Policist Leon svetuje, Varnost za vse 'Stopimo iz teme', Otroški parlament, Rastem s knjigo, Naša mala knjižnica, Zlati bralec, Naučimo se plavati, Pokloni zvezek 2011.

OŠ Stična se že več let ponaša z nazivom eko šola. Tako potekajo razne eko aktivnosti na šoli, na primer zbiranje starega papirja, plastičnih zamaškov, kartuš, tonerjev, rabljenih baterij itd. Še posebej smo ponosni na sončno elektrarno na strehi športne dvorane OŠ Stična, katere uradna otvoritev je bila 26. 1. 2011. Sončna elektrarna bo z močjo 191,52 kW letno proizvedla predvidoma 210.000 kWh električne energije. Toliko električne energije povprečno porabi

60 gospodinjstev. Ekološka vrednost elektrarne se kaže v predvidenem letnem prihranku več kot 95 ton emisij ogljikovega dioksida, ki bi nastal pri proizvodnji enake količine električne energije. Trenutno je v občini Ivančna Gorica to največja tovrstna elektrarna in druga največja na strehah osnovnih šol v Sloveniji. Da je projekt stekel in bil realiziran, so zaslužni: Občina Ivančna Gorica, investitor Trimo iz Trebnjega, dr. Simon Muhič, Elektro Ljubljana, d. d., in Osnovna šola Stična.

Na OŠ Stična je potekalo tudi veliko drugih šolskih projektov: astronomski tabor, nočno opazovanje neba, šolski časopis Časotepec, izdelava razrednih časopisov, opazovanje stare kmečke hiše, razne prometne aktivnosti in številne etnološke delavnice ter dejavnosti – učenci so ob sodelovanju zunanjih sodelavcev izdelovali panjske končnice, velikonočne butare, sami pekli kruh, izdali svoj časopis z naslovom Potujemo skozi čas, obiskali muzeje in pripravili številne razstave.

OŠ Stična se je odzvala na številne razpise JSKD ter sodelovala na raznih območnih in regijskih srečanjih. Velik uspeh so 19. 5. 2011 dosegli člani OPZ PŠ Muljava pod mentorstvom Bojane Mulh na 4. regijskem tekmovanju otroških pevskih zborov v Zagorju ob Savi, kjer so prejeli srebrno plaketo. V šolskem letu 2010/2011 je začel delovati tudi zbor učiteljic OŠ Stična pod vodstvom Bojane Mulh, ki je nastopil na raznih šolskih prireditvah in območni reviji odraslih pevskih zborov.

V božično-novoletnem času je OŠ Stična uspešno izpeljala prireditev Ustvarjamo vezi, odlično je bila izvedena prireditev ob slovenskem kulturnem prazniku, katere se je udeležil tudi minister za šolstvo in šport Igor Lukšič, in sodelovala na tradicionalnem Velikonočnem Ivankinem sejmu. Ob 100-letnici šolstva na Muljavi sta bili 17. 3. 2011 organizirani prireditve in prvovrstna razstava, 28. 5. 2011 pa je bila slovesna otvoritev nove šole in vrtca na Krki. Ob obeh priložnostih sta bili izdani publikaciji,

ki ju je uredila Zlata Kastelic.

OŠ Stična uspešno sodeluje s številnimi športnimi, gasilskimi, lovskimi, turističnimi društvi in društvom upokojencev v Višnji Gori. Z Društvom čebelarjev Stična, ki je organiziralo 9. Slovenski čebelarjski kongres, so naši učenci pripravili čudovite tematske razstave in nastopili na prireditvah, 20. 5. v Višnji Gori in 21. 5. v Ivančni Gorici.

2. 10. 2010 je bila v športni dvorani OŠ Stična zanimiva predstavitev športnih društev in plesnih klubov, ki delujejo v občini Ivančna Gorica. Predstavili so se: RK SVIŠ, NK Livar, KK Ivančna Gorica, KARATE KLUB Ivančna Gorica, TAEKWONDO KLUB Ivančna Gorica, GUAPA in SPOT. Naši učenci so vključeni v številne od njih ter dosegajo lepe rezultate.

OŠ Stična je sodelovala in speljala mnoge projekte tudi z raznimi zavodi, in sicer s Knjižnico Ivančna Gorica, Zdravstvenim domom Ivančna Gorica, ZŠAM, Policijsko postajo, Kmetijsko zadrugo in drugimi.

V športni dvorani OŠ Stična smo v šolskem letu 2010/2011 imeli kar nekaj obiskov, vrednih omembe. 4. 2. 2011 je v športni dvorani OŠ Stična nastopil Orkester Slovenske vojske s poučnim in zabavnim programom, 20. 4. 2011 se nam je z ubranim pe-

tjem predstavil svetovno znan pevski zbor mladih pevcev s Filipinov, 20. 5. 2011 pa smo imeli obisk z ambasade ZDA, gospa Susan Wilson, namestnica vodje oddelka za stike z javnostjo, je imela doživeto predstavitev.

14. 6. 2011 sta na OŠ Stična potekali valeti, ob 17. uri so se v šolski avli poslovili učenci 9. razreda v Višnji Gori, ob 20. uri pa učenci 9. razreda v športni dvorani na matični šoli. Gospod ravnatelj Marjan Potokar je po uvodnem govoru podelil priznanja in nagrade najuspešnejšim učencem. Devetošolci so pripravili bogat in svečan kulturni program, pokazali svoje plesno znanje in se predstavili na izvirne načine z odličnimi glasbenimi točkami. Posebej velja omeniti izvrstni pevki Manco Pirc iz PŠ Višnja Gora in Petro Prebanda iz matične šole, ki sta obarvali skoraj vsako šolsko prireditev. Na koncu svojega programa so se zahvalili staršem, učiteljem in vsem zaposlenim na OŠ Stična za vložen trud in delo.

Po vsem povedanem ni dvoma, da si prav vsi, učenci, učitelji in starši, zaslužimo počitek. Želim vam prijetne, vesele in varne počitnice.

Vesna Zimic,
učiteljica slovenščine na OŠ Stična

Razstava o čebelarstvu na PŠ Višnja Gora

Razmišljali smo o prijateljstvu

V maju smo se učenci Podružnične šole Temenica odzvali povabilu za sodelovanje v natečaju Moji prijatelji, ki ga je razpisalo društvo Sobivanje s podporo podjetja Manner. Namen natečaja je bil vzpodbuditi razmišljanje otrok o prijateljstvu, o socialnem odnosu kot eni od komponent trajnostnega razvoja, ki je še posebej v sedanjih kriznih časih močno zapostavljena.

Bilo je poučno, zabavno, ob dejavnostih smo zelo uživali. Med skoraj 400 oddelki prve triade slovenskih šol smo osvojili tretje mesto. Na to smo zelo ponosni. Za nagrado smo prejeli paket sladkarij, ki nam je zadnje šolske dni naredil bolj sladke.

Mojca Kravcar Glavič

Prenočili v šoli

V torek, 14. 6. 2011, smo na Podružnični šoli Temenica organizirali dejavnosti za učence v popoldanskem času, ki so se zaključile s spanjem v šoli do naslednjega dne. Za nočitev od doma smo se odločili, da se otroci malo navajajo na daljšo odsotnost od doma, kar bo prišlo prav pri kasnejših solah v naravi.

Pripravili smo različne aktivnosti, ki so bile zanimive, zabavne, poučne in rekreativne. Po končanem pouku in kosilu smo se malo prosto poigrali na našem igrišču, tekmovali v šalji-

vih štafetnih igrah in igri med dvema ognjema. Po malici smo se napotili do bližnjega mlina, kjer nam je prijazna gospa Francka Adamlje pokazala mlin in nam o njem vse razložila. Ob vrnitvi v šolo smo se pripravili na nastop v tekmovanju Talenti Temenice. Pohvaliti moramo prav vse učence, saj so se zelo potrudili pri pripravi in izvajanju svojih nastopov. V drugem krogu smo le s težavo izbrali tri najboljše. Naša kuharica Slavka nam je pripravila za večerjo polento in koruzne žgance z mlekom in zabelo. Kljub temu, da nismo preveč vajeni take hrane, nam

je večerja zelo teknila. Po poslušanju pravljice smo utrujeni zaspali na pripravljenih ležiščih. Zjutraj smo se zgodaj zbudili, saj nas je čakal še en zanimiv dan. Po zajtrku smo se odpeljali do Šentvida, nato pa nadaljevali pot peš na Gradišče. Tam

so nas pogostili s pico in sokom, saj smo bili jeseni nagrajeni za naše sodelovanje in doseženo drugo mesto na Bučariji. Dneva sta minila v znamenju igre in zabave.

Mojca Kravcar Glavič

- Se odločate za nakup psa in ne veste, kako bi se tega lotili?
- Se vam je novi družinski član že pridružil in ne najdete vseh odgovorov na zastavljena vprašanja?
- Je vaš pes razvil določeno neželjeno vedenje, pa bi ga radi odpravili?
- Vas zanimajo dodatne informacije o tečajih, inštruktorjih, tekmovanjih, razstavah ...?
- Bi se na tečaje radi prijavi!

Za vse to in še več pripravljamo
SVETOVALNE URICE, ki bodo potekale vsak
ponedeljek med 19. in 20. uro,

na poligonu **KINOLOŠKEGA DRUŠTVA GROSUPLJE** za Gasilskim centrom Grosuplje (pri Tušu zavijete proti Pekarni Grosuplje, čez 100 m boste na desni strani zagledali poslopje Gasilskega centra).

Začeli bomo v ponedeljek, **25. julija 2011**, in končali ob začetku nove skupine, kar bo predvidoma septembra.

Zakaj bi čakali na vpis v tečaje do septembra, če se lahko **vpisete že danes**. Prijavnice najdete na spletni strani **www.kd-grosuplje.si** ali pa jo izpolnite na svetovalnih uricah.

Lahko se najavite na društveni elektronski naslov: **info@kd-grosuplje.si**, opišete težavo, napišete vprašanje ali kaj o vašem psu ... ni pa pogoj. Na poligon lahko pridete tudi nenapovedano.

Naučimo lastnike razumeti svoje pse!

JOSIP LAVRIČ

»USNJARIJA ZAHTEVA TRADICIJO
POLEG ZNANJA, IZKUŠNJE POLEG VEŠČINE,
POTRPLJENJE POLEG VESELJA.«

6. del

Ob 160-letnici ustanovitve Lavričeve usnjarne in tristoletni usnjarski tradiciji v Šentvidu

Lokalni veljak, turistični delavec, lovec, pohodnik ...

Josip Lavrič in na njegovi levi Milka Hrovat iz Šentvida

Lavrič je bil izredno nadarjen in razgledan, zato je bil spoštovan in priljubljen sovaščan. Ker je nekaj časa živel v Franciji, so ga klicali »Francoz«. Usnjarna je potrebovala veliko vode, zato je bil 1938. eden glavnih pobudnikov za izgradnjo krajevnega vodovoda. Polovico stroškov je pokrila Dravska banovina, drugo polovico pa Lavrič sam. Vodohran na Farovškem hribu je imel prostornino 150 m³, vodo je zajemal iz izvira Maklenk (tudi Meklenovec) in iz Češenjskega potoka, črpališče pa je bilo pri Lavričevi tovarni. Ko Lavrič ni smel več voditi tovarne, je začel sodelovati pri reševanju javnih zadev in se posvečati napredku in turističnemu razvoju kraja. Po tujih zgledih je 1959. aktiviral Turistično-olepševalno društvo. Registrirano je bilo 29. marca 1960, tajnica je bila Pavla Kobal. Spodbujal je cvetličenje in urejenost okolice. Pri Smolejevih v Grižah je ustanovil »Vidovo«, mednarodni turistični kamp za turiste, ki so prihajali po »dolenjki«. Bil je celo vpisan v svetovni register. Po Lavričevi smrti je avtokamp, dokler ga niso opustili, vodil Šentvidčan Jože Krištof (1916–1988), ki je postal tudi predsednik turističnega društva. Krištof je bil pred vojno zaposlen kot vzdrževalec v mehanični delavnici usnjarne, leta 1947 pa je bil njen likvidator, plačan od Ministrstva za industrijo.

V Šentvidu si je Lavrič zaman prizadeval za preselitev pokopališča in ureditev terasastega stopnišča in parka. Dal je fugirati »cvinger«, obzidje okoli pokopališča. Zanimal se je tudi za umetnost in arheologijo in je zbiral starine. V gradu Podsmreka pri Višnji Gori si je po drugi svetovni vojni uredil sobo, v katero je prenesel nekaj arheoloških izkopanin in umetniških slik.

Organiziral je tudi raziskovanje jam ob vznožju Gradišča nad Stično. Še danes se po njem imenujeta dve jami, verjetno tudi

zato, ker je bil Lavrič lastnik večine zemljišča na Gradišču. 104 m globoka in 920 m dolga Šimenkova (tudi Šimankova ali Šimonkova) jama ali brezno z občasnim podzemskim tokom nosi sinonim Lavričeva jama ali Jama pod Gradiščem in je v katastru jam vpisana pod številko 291. Druga jama, 15 m dolgo in 12 m globoko kraško brezno, v kateri niha tok podzemne vode, se imenuje Lavričeva jama in je v katastru jam vpisana pod številko 794. Po Lavriču se imenuje tudi jamski rov. Vhodno brezno Šimenkove jame se nadaljuje v 113 m dolg Rov dobre nade, ta pa v višje ležeči Zgornji (Rojčev) rov in nižje ležeča Desni (Fedranov) rov in Levi (Lavričev) rov. Na koncu Fedranovega rova, imenovane bržkone po zasebnem in nato okrajnem zdravniku s Hudega, Gregorju Fedranu pl. Fodrantsbergu (tudi Fedrantsbergu in Fodrantspergu, rojenem istega leta kot Josip Lavrič), je sifonsko jezero, veliko 19 krat 17 metrov. Leta 1933 so v jamo na Lavričevo pobudo spustili lesene lestve in celo dosegli podzemno jezero. Lavrič je namreč pospešeno iskal vodne vire za potrebe usnjarne. Po vojni je bil tudi član gradbeno-vodovodnega odbora Kmetijska zadruga NAPROZA v Stični. Leta 1950 so jamarji ponovno obiskali jamo, tokrat na pobudo Komiteja za kovinsko industrijo, ki je za obratovanje tovarne v Šentvidu prav tako potrebovala veliko vode.

Lavrič je bil velik ljubitelj narave, dejaven član planinskega društva in lovske družine. Lovska družina je bila ustanovljena 25. avgusta 1946 z imenom LD Gradišče. Leta 1953 so jo razpustili in lovišče razdelili med tri lovske družine, LD Šentvid, LD Stično in LD Krko. Samostojna LD Šentvid pri Stični je zaživela 9. 10. 1954.

Člani LD Šentvid 1956/57. Lavrič je v prvi vrsti, tretji z leve

Josip Lavrič je bil lovec od mladih let in lovski zakupnik od 1914 do 1941. Kot izkušen lovec, ki si je nabiral izkušnje tudi v tujini, zlasti v Franciji, je bil svetovalec drugim lovcem. Bil je strasten lovec na malo divjad, zlasti lisice. Dobro je poznal lovišče in lovska stojišča, ki jih lovci še danes na več krajih imenujejo »Lavričevi štanti«.

Lovci so se že od samega začetka sami vzrejali lovske pse goniče. Psa je imel tudi Lavrič, imenoval ga je »hišni Tonček«. Na skupnem lovu pri LD Šmartno pri Litiji ga je povozil avto, kar je Lavriča zelo potrl. Pokopal ga je doma na lastnem pasjem pokopališču.

Breda Zupančič

Viri:

e-kataster jam [online]. Dostopno na spletnem naslovu: <http://e-kataster.speleo.net>

Janko Marolt, 1982: *Prispevek k zgodovini vodovoda Stična-Dobrenič-Trebnje*. Zbornik občin Grosuplje, Ivančna Gorica, Dobrepolje 12: gospodarska, kulturna in zgodovinska kronika.

Sabina Miklavčič, 2006: *Kras severozahodne Dolenjske s poudarkom na občini Ivančna Gorica*: diplomsko delo [online]. Dostopno na spletnem naslovu: http://geo.ff.uni-lj.si/pisnadel/pdfs/dipl_200605_sabina_miklavcic.pdf

Jakob Muller, 1988: *Kovači in kovačnice od Stične do Šentvida*. Zbornik občin Grosuplje, Ivančna Gorica, Dobrepolje 15: gospodarska, kulturna in zgodovinska kronika.

Jože Prosen (ur.), avgust 1996: *Jubilejni zbornik Lovske družine Šentvid pri Stični: 1946–1996*. Šentvid pri Stični: Lovska družina.

Rigler Tomaž, 2000: *Vodooskrba naših krajev na prehodu v novo tisočletje*. Zbornik občin Grosuplje, Ivančna Gorica, Dobrepolje 21: gospodarska, kulturna in zgodovinska kronika.

Izvor slikovnega gradiva:

Zasebni arhiv Milke Hrovat, Šentvid pri Stični.

Jože Prosen (ur.), avgust 1996: *Jubilejni zbornik Lovske družine Šentvid pri Stični: 1946–1996*. Šentvid pri Stični: Lovska družina.

Informatorji:

Janko Benac, Ivančna Gorica, Miroslav Krašovec, Milka Hrovat, Marija (Mara) Klemenčič, vsi Šentvid pri Stični,

Miha Čekada, Kataster jam JZS, po elektronski pošti 8. 12. 2010, Tanja Podržaj, Kataster JK Krka, po elektronski pošti 20. 12. 2010.

DOMOZNANSKA GALERIJA

Anton Garden (1895 – 1967) IZSELJENEC IN UREDNIK SLOVENSKEGA ČASOPISA V AMERIKI

Anton Garden, last Jay Sedmak, Pensilvanija

Anton Grden (kasneje Garden) se je rodil 17. februarja 1895 v Petrušnji vasi št. 10, očetu Antonu, četrtgruntarju, in materi Mariji Kozl(j)evčar. Ljudsko šolo v Šentvidu pri Stični je začel obiskovati septembra 1901. Učil se je za čevljarja in postal čevljarjski pomočnik, a sta ga slutnja bližajoče vojne in želja po lažjem in hitrejšem zaslužku, ki bi mu omogočil lažje življenje in osnove lastne družine, komaj osemnajstletnega zvalili v Ameriko. Ameriška mrzlica je koncem 19. in v začetku 20. stoletja zgrabila preko tristo tisoč Slovencev. Delo so si poiskali v gozdovih, premogovnikih, železarnah, rudnikih svinčene, bakrove in železove rude, na farmah, železnicah in v tovarnah.

15. avgusta 1913, na veliki šmaren, se je mladi Anton poslovil od domačih in rodne kraja in se s skupino Dolenjcev z vlakom odpeljal v Trst. Iz Petrušnje vasi sta bila z njim Vrežgov Pepe, ki je leta 1920 umrl v Akronu, Ohio, in sosed, ne pa tudi sorodnik, Johan Grden, po domače Čavelj, s svojim štirinajstletnim sinom, ki ga je odpeljal s seboj zato, da bi ga, navihanega kot je bil, »tujina spametovala«.

V Trstu so se vkrcali na ladjo. Tretji razred je bil natrpan skoraj s samimi Slovenci, ki so takoj sestavili nekaj pevskih zborov in si na težki poti čez razburkani Atlantik vivali pogum s petjem slovenskih pesmi. 30. avgusta so se izkrcali v New Yorku. Večina jih je odšla v Cleveland. Grdenovo skupino je prevzel Janez z Muljave, Petrušci pa so od tam odšli še k Marinčiču, po domače Jankelnovemu iz Šentvida, ki je vodil gostilno »Žužemberk«. Grden se je zaposlil v slovenski trgovini v živili, nato v skladišču in majhni kemični tovarni, vsakič le za teden ali dva. V Ameriki se je tedaj že začela gospodarska kriza in stalno delo je bilo skorajda nemogoče dobiti. Anton se je odločil, da gre za sosedom Johanom v Newcomerstown, Ohio. Nekaj časa sta skupaj delala v livarni, vendar je bilo delo izjemno naporeno in vrh tega slabo plačano, zato sta odrinila na Davis v Zahodni Virginiji in postala gozdarja, Johan čapar, Anton pa žagar. Delo je bilo težko, celodnevno, zaslužka vse manj. Garden se je domislil rudarja Toneta Rovanska iz Šentvida in se napotil k njemu v Heilwood v Pensilvaniji, vendar je hitro spoznal, da je kopanje v strmih »majnu« pravi pekel. Čez mesec dni se je vrnil med gozdarje, a ni bil zadovoljen. Aprila 1916 se je odločil znova poskusiti srečo v Clevelandu. Ker ga je zanimalo delavsko vprašanje, se je pridružil naprednim društvom Slovenske narodne podporne jednote (SNP), angl. Slovene National Benefit Society), društvu Lipa št. 129 in socialističnemu klubu št. 27 Jugoslovanske socialistične zveze (JSZ). SNP je bila ustanovljena leta 1904 v Chicagu za nudenje socialne pomoči članom

Anton in Tončka Garden 1965. Last Terezija Svetelj, Šentvid pri Stični

ob boleznih, poškodbah pri delu ali smrti in je združevala napredne, svobodomiselnost in nekatoliško usmerjene ameriške Slovence. Ob ustanovitvi je štela 276 članov, leta 1915 že 14.000, po 2. svetovni vojni pa preko 70.000, vendar se je članstvo zaradi asimilacije in izboljšane položaja delavstva zmanjšalo na okoli 40.000. SNP je še danes največja zavarovalna družba ameriških Slovencev v ZDA. Spremlja tudi dogajanja v matični domovini, organizira kulturne in izobraževalne dejavnosti in potovanja v domovino.

Garden je kot vsestransko aktiven socialist pomagal stavečim in brezposelnim delavcem z zbiranjem hrane, obleke in denarja. Z društveno štipendijo je v letih 1918–1919 skupaj s še nekaterimi Slovenci obiskoval kolidž Dubuque, Iowa, kjer je študiral jezik in navade nove dežele. Veliko je bral in si nenehno prizadeval poglobiti znanje. Leta 1918 se je zaposlil kot rudar v »premogorovu« v kraju Glencoe, Ohio. Od 1921 do 1923 je obiskoval delavsko šolo Brookwood Labor v bližini mesteca Katanoh, New York. Leta 1926 se je vrnil v Cleveland in se zaposlil v trgovini Slovenske zadružne zveze. Bil je tudi pevec pri Zarji. Leta 1924 je začel dopisovati v slovenske izseljenske liste, Prosveto (angl. Enlightenment), Proletarca, leta 1906 v Chicagu ustanovljenega glasila Jugoslovanske socialistične zveze, Majski glas, Ameriški družinski koledar in Cankarjev glasnik. Napisal je tudi brošuro For a New Beginning (for Socialist). Leta 1925 je v Prosveti sprožil nekaj predlogov za reorganizacijo SNP, poudaril je potrebo po ustanavljanju angleško poslujočih društev pod okriljem SNP in krajevnih federacij društev. Njegovi predlogi so bili sprejeti.

Chicago je bil središče političnega in kulturnega delovanja ameriških Slovencev. Leta 1908 so ustanovili Glasilo Slovenske narodne podporne jednote in ga 1916 preimenovali v Prosveto. Prosveta je bil največji časopis v slovenščini v ZDA, občasnno je izhajal v nakladi 40.000 izvodov. Po odstopu glavnega urednika Jožeta Zavertnika leta 1929 je njegovo mesto prevzel Ivan Molek, Anton Garden pa je postal pomožni urednik. Leta 1944 je odstopil tudi I. Molek, ker se ni strinjal z uredniškim programom Prosvete v odnosu do OF in narodnoosvobodilnega gibanja v Jugoslaviji. Glavni in odgovorni urednik ter urednik vseh publikacij SNP je postal Garden. Po šestih letih urednikovanja, konec leta 1950, je bil ponovno imenovan za glavnega urednika, vendar je nominacijo odklonil. Novi glavni urednik je postal Milan Medvešek.

Glasilo Prosveta in grb SNP

Med drugo svetovno vojno je A. Garden prek Prosvete in SNP nagovarjal Slovence v Ameriki. Bil je nekakšen »voice in the darkness« (J. Culkar), glas v temi. Stiki med ZDA in Jugoslavijo so bili med vojno slabi in Garden je izkoristil vsako priložnost, da je sonarodnjakom dokazoval upravičenost upora jugoslovanskih narodov proti okupatorju in podpiral njihov boj za osvoboditev. V času povojne obnove je neutrudno iskal vire denarne in druge pomoči razrušeni domovini.

Garden je bil ves čas bivanja v Chicagu izredno dejaven v društvenem življenju, socialističnem gibanju kot član društva Slavija št. 1 SNP in pri pevskem društvu Sava. Bil je član Slovenskega delavskega centra. Leta 1950 se je upokojil in se preselil na okoli 16 hektarov veliko farmo v Mattawanu v državi Michigan. Tistikrat je na majhnih in srednje velikih farmah v Združenih državah živelo tri do pet tisočih slovenskih farmarjev. Garden je imel nekaj hektarov lepega gozda, gojil je trto in po lastnih besedah prideloval dobro vino, saj je, kot je pristavil: »In vino veritas!« Ko mu je kmetovanje postalo prenaporno, ga je opustil. Leta 1954 se je prvič odpravil na obisk v domovino, o čemer je obširno pisal v Prosveti. Najprej je bil poročen z Američanko, leta 1964 pa se je poročil z nekdanjo Škofjeločanko Tončko Urbanz, glavno podpredsednico Progresivnih Slovencev in predsednico krožka št. 9 iz Chicaga. Leto zatem se je za

Naznanilo in zahvala

Globoko hvaležni za izkazano sočustvovanje in vsestransko naklonjenost naših sorodnikov, prijateljev in društevnikov v težkih urah, ko nas je tako nenadno zapustil naš ljubljeni soprog

1895 ANTON GARDEN 1967

ki je preminil 28. marca 1967, želimo izreči vsem najiskrenejšo zahvalo. Pogreb je bil dne 31. marca 1967 na pokopališču Woodlawn, kjer je bilo pokojnikovo truplo upepeljeno.

Pokojni Tone je bil rojen 17. februarja 1895 v Petrušnji vasi blizu Šentvida pri Stični na Dolenjskem. Dne 8. aprila bi postal 50-letni član SNP. Topla hvala vsem prijateljem za številne bodrilne kartice za časa njegove bolezni. Iskreno smo hvaležni vsem, ki so položili cvetje ob njegovi krsti in vsem, ki so darovali zavetiščem v Clevelandu in Fontani ter vsem, ki so njemu v spomin prispevali v tiskovni sklad Prosvete.

Dalje iskrena hvala vsem, ki so se prišli posloviti od njega in ga spremili na njegovi poslednji poti. Hvaležni smo vsem za številne karte sožalja, pevskemu zboru France Prešeren za žalostinke in venec ter Antonu Udovihu za poslovljni govor na predvečer pogreba.

Topla zahvala članom izvršnega odbora SNP za krasni venec in udeležbo pri pogrebu, gl. uredniku Jednotinskih publikacij Louis Beniger za pomenljivi nekrolog v Prosveti in gl. predsedniku Josephu Culkarju za poslovljni govor v pogrebnem zavodu. Pristrčna hvala Anne Kramer za ganljivo petje pokojniku v slovo, Klubu upokojenecv za dar zavetišču in tajnici Helen Arko za poslovljne izraze v krematoriju, društvu Slavija št. 1 SNP za krasni venec in nosilec krste ter tajniku Antonu Trojaru za poslovljni govor. Hvaležni smo Žefranovemu pogrebnemu zavodu za vzorno ureditev pogreba.

Dragi Tone, zapustil si nas, a v naših srcih bo ostal svetel in lep spomin.

Žalujoci ostali: Soprog TONČKA, PETER in AUDRY URBANZ ter vnuk RAYMOND, v Sloveniji brat MIHA in sestre ANA JUSTIN, MARIJA RUS, RESKA MAČEK in JOŽEFA MARINČIČ, bratranec JOE KOZLEVCHAR v Pennsilvaniji in sestrične JOSEPHINE KERTEL in MARY HRIBAR.

CHICAGO, ILLINOIS

stalno naselil v Chicagu. Umrj je 28. marca 1967 zaradi odpovedi srca.

Anton Garden je do zadnjega pisal prispevke za časopise, misli so mu »vrele kot čebele iz panja«. Poslednja dva članka je namenil za objavo v Slovenskem izseljenskem koledarju za leto 1967. Obhajala ga je slutnja, da se bo morda kaj kmalu »znašel pred Petrovimi vrati in pravljicnih 'nebesih' nekje 'nad zvezdami ...'«

Slovenski izseljenski koledar (od 1954 do 2003) je bil letni zbornik Slovenske izseljenske matice s prispevki o zgodovini izseljstva in leposlovnimi deli izseljencev. Od 1958 do 1969 je bila urednica koledarja in šest let tudi Rodne grude Zima Vrščaj Holy, ki je uspešno vzpostavljala stike med slovenskimi izseljenci in matično domovino. V nekrologu z naslovom V spomin Antona Gardna je leta 1967 zapisala: »... in vendar smo vsi upali, da se bo krepak, kakršnega smo poznali, popravil in da ga bomo še videli med nami; v prostorih Matice, na naših prireditvah, veselega, nasmejanega, šaljivega, kritičnega, toda poštenega in zvestega prijatelja, ki smo ga vsi imeli radi. /.../ Rad je z nami razpravjal o vprašanih, ki so ga živo zanimala, v zvezi z razvojem v Jugoslaviji, zlasti rad je obravnaval kmetijstvo. Bil je razgledan, izobrazen, duhovit in kritičen mož; včasih je ostro povedal in zapisal, kar je mislil, toda mislil je vselej pošteno. Takega smo poznali in spoštovali.« Takega se spominjajo tudi njegovi sorodniki in sonarodnjaki na sončni strani širnega oceana!

Breda Zupančič

Viri:

Andreja Božič-Horvat, 2007: Delovanje Ivana Molka po odhodu iz uredništva »Prosvete« in nastanek odbora Demokratične akcije ter »Svobodne besede«. Razprave in gradivo: revija za narodnostna vprašanja, Ljubljana, št. 53–54.

Joseph L. Culkar, President, Slovene National Benefit Society, 31.3. 1967: Nagrobni govor v angleščini. Arhiv SIM.

Čestitamo (članek ob Gardnovi 70-letnici), 1965: Rodna gruda št. 2. Arhiv SIM.

Anton Garden, članki iz arhiva SIM: 1955: Kako živi ameriški farmar. Slovenski izseljenski koledar. 1960: Slovenski gozdarji v Ameriki. Slovenski izseljenski koledar. 1965: Vtis iz starega kraja. Prosveta. 1966: Nekaj o gospodarski reformi. Prosveta.

Nadžkofjski arhiv Ljubljana: Šentvid pri Stični R 1888-1908.

Slovenski časopisi v ZDA. http://sl.wikipedia.org/wiki/Slovenski_časopisi_v_ZDA/

Slovenska narodna podpora jednota. http://sl.wikipedia.org/wiki/Slovenska_narodna_podpora_jednota.

Zima Vrščaj, 1967: V spomin Antona Gardna. Rodna gruda št. 3. Arhiv SIM.

Zgodovinski arhiv Ljubljana, fascikli Gro-70, Osnovna šola Ferda Vesela, Šentvid pri Stični.

Letno gledališče na Muljavi

Ob 100-letnici prve uprizoritve Desetega brata

Gledališka skupina Kulturnega društva Josipa Jurčiča Muljava je lani obeležila 30 let neprekinjenega uprizarjanja Jurčičevih del. Letos pa mineva 100 let od prve uprizoritve Desetega brata na Muljavi. Muljavski gledališčniki so dramsko uprizoritev prvega slovenskega romana postavili na oder tudi letos.

Foto: David Mrvar

Leta 1911 so igrali Desetega brata na Muljavi pod Gričarjevimi toplarjem maturantje ljubljanske gimnazije, po večini doma z Dolenjske. Na Muljavi je bil zaigran še leta 1924, 1945 in 1951, v letnem gledališču ob Jurčičevi domačiji pa prvič leta 1964. Edini še živeči igralec iz leta 1945 je danes 87-letni Ciril Jurčič, ki je od takrat dalje nastopil v vseh predstavah.

Igralska zasedba letošnje predstave je že ob napovedi premiere obetala veliko kulturno doživetje. Glavno vlogo Desetega brata Martinka Spaka je odigral Davorin Kastelic, pisatelj pranečak Ciril Jurčič je nastopil v vlo-

gi gospoda s Poleska, njegovega sina Marjana je igral Primož Bradač, Lovra Kvasa, učitelja na gradu Slemenice, Igor Adamič, hči gospodarja Slemenic Manica pa je bila Saša Senica. Lik Krjavlja je že po tradiciji odlično uprizoril Jernej Lampret. Za dramatisacijo in režijo predstave je poskrbela Tatjana Lampret, ki tudi sicer skrbno čuva Jurčičevo literarno zapuščino v okviru Jurčičeve domačije.

V Desetem bratu, prvem slovenskem romanu, ki je plod komaj dvaindvajsetletnega Josipa, se nam odpirajo pogledi v preteklost, sodobnost in bodočnost takratne slovenske pripo-

vedne proze. Z njim je Jurčič dosegel izrazito samosvojo in trajno pisateljsko podobo. Sledimo dvema zgodbama; prva je ljubezenska zgodba med mladim učiteljem Lovrom Kvasom in slemeniško grajsko hčerjo Manico. Kljub zapletom njuno ljubezen pisatelj srečno pripelje v zakonski pristan. Druga zgodba, ki se s to nenehoma prepleta, je zgodba o neporavnanih računih med Desetim bratom in starim, vase zaprtim graščakom s Poleska, ki ni nihče drug kot Martinov nezakonski oče. Svojevrstni svet nam pričarajo zgovorni kmetje in vaški posebneži s Krjavljem na čelu s svojim preprostim humorjem, ki prime še danes, še posebej, ko v njem prepoznamo dolgoletnega župana Lampreta.

Napeto dogajanje, sočna dolenjska govorica igralcev, predanih Jurčiču in ljubiteljskemu gledališču, naravno oblikovan amfiteater, odlično postavljena scena, mojstrsko oblikovanje luči in tona, to je tisto, kar je tudi letos pritegnilo obiskovalce k obisku dežele Desetega brata. Premiere 24. junija, na predvečer 20. obletnice samostojnosti Slovenije, se je udeležil tudi župan Dušan Strnad, ki je pozdravil obiskovalce in igralce, izrazil

voščila pred dnevom državnosti ter seveda posebej čestital domačemu kulturnemu društvu za poslanstvo, ki ga opravljajo. Žal je dva vikenda od treh, v katerih se je igrala predstava, krojilo slabo vreme in temu primeren je bil obisk. Šele zadnji dve predstavi sta tudi igralcem in organizatorjem poplačali ves trud, saj ni večjega za-

dovoljstva kot poln avditorij navdušenih gledalcev. Brez dvoma bo takšnih dogodkov na Jurčičevi Muljavi še veliko. Vsi, ki ste torej zamudili letošnjo predstavo, se le potrudite in obiščite muljavsko letno gledališče prihodnje leto, zopet na predvečer dneva državnosti ali prvi in drugi vikend v juliju.

Matej Šteš

Foto: David Mrvar

Letni koncert Folklorne skupine Vidovo

V domu kulture v Šentvidu pri Stični se je 17. junija odvijal letni koncert Folklorne skupine Vidovo, poln odličnega plesa in smeha.

Okoli osmih zvečer so se prijatelji folklorne zbrali v dvorani, nastopajoči pa so že čakali v zaodrju v napetih trenutkih pred svojo točko. Koncert so odprli domači plesalci s spletom belokranjskih plesov, zaplesali so tudi »zvezdo«. To je ples dveh parov, pri katerem se zaradi velike hitrosti vrtenja plesalki dvigneta od tal. Tekom večera so se predstavili še dvakrat. Drugič s premiernim nastopom prekmurskih plesov, ki so zelo živahni in ritmični, hkrati pa kondicijsko zahtevni za plesalce. Svoj solo so dobili fantje s plesom »tkalečka«, v katerem s posebnim korakom hodijo v krogu in si pod nogami podajajo robček iz ene v drugo roko, hitrost plesa pa se z vsako novo varianto stopnjuje. Predstavil se je tudi mlajši del folklorne zasedbe. Folklorniki otroške skupine so pokazali, kako se znajo gugati na štirimetrski gugalnici in po dolenjsko zaplesati okoli nje. S to odrsko postavitvijo so se v letošnji sezoni uspešno uvrstili na regijsko srečanje OFS osrednje Slovenije. Večer so z dolenjskimi plesi popestrili tudi že stari prijatelji iz folklorne skupine Zagradec, s katerimi smo sredi julija potovali v Dugopolje v okolici Splita, kjer smo se udeležili tamkajšnjega mednarodnega folklorne festivala. Novo prijateljstvo pa smo spletli s Plesno skupino Geokatre in tako združili na videz nezdržljivo kombinacijo folklorne in orientalskih ritmov.

Prireditve sta odlično povezovala ter jo dopolnila s humorističnimi vložki Maja in Jože Radič. Od vseh gledalcev, ki so v veliki meri napolnili našo dvorano, pa smo se poslovili še z zaključno polko vseh nastopajočih.

Ob tej priložnosti bi se zahvalili tudi cvetličarni Zvonček za okrasitev odra in zahvalne šopke ter Štefki Gliha za pomoč pri pogostitvi nastopajočih.

Koncert pa je bil le začetek kulturnega dogajanja v Šentvidu pri Stični, kajti naslednji konec tedna se je v Šentvidu odvijal že 42. Tabor slovenskih pevskih zborov, naša folklorna skupina pa se je s svojimi vložki predstavila tudi na nedeljski prireditvi.

Anita Kotar

Gostovanje na Hrvaškem

Folklorna skupina Vidovo se je z nekaj člani Folklorne skupine Zagradec od 7. do 11. julija 2011 potepala po Dalmaciji, vendar ne zaradi počitnic, ampak smo se folklorniki udeležili mednarodnega folklorne festivala CIOFF v Splitu. Prireditve so potekale v širši okolici Splita.

Nekaj kilometrov od Splita proti notranjosti leži kraj Dugopolje, kjer dandanes raste pomembna industrijska cona, tu imajo svoje sedeže in prodajalne tudi večja slovenska podjetja. Temu primerno pa se razvija tudi kraj, ki se ponša z novo šolo, gasilskim domom in krajevnim uradniško-kulturnim objektom. Zelo aktivno je tudi lokalno umetniško kulturno društvo Pleter. Predvsem člani folklorne skupine so naši dobri znanci. Prav oni so lansko leto zastopali Hrvaško na našem mednarodnem folklorne festivalu Slofolk. Naj na hitro spomnim, da je to festival, ki se odvija konec aprila v različnih slovenskih krajih, med drugim tudi v Šentvidu pri Stični. Dveurni koncert postreže s kulturo iz štirih držav, hkrati pa obiskovalci lahko tuje nastopajoče skupine primerjajo z domačim plesnim izročilom. Letos smo skupini Pleter vrnil gostovanje.

Po nastanitvi v gasilskem domu, ki pa je v bivalnem predelu bolj spominjal na počitniško letovišče, smo se hitro počutili domače, k temu so prispevala z lokalnimi folklorniki in gasilci. Potek festivala je bil podoben kot na Slofolku, vsak večer je bila prireditve v drugem kraju pod organizacijo druge folklorne skupine. Zelo visoke temperature in bližina morja so bili vzrok, da smo najbolj vroč del dneva preživeli na plaži. Vaje pred nastopi, zgodaj zjutraj, pozno popoldne ali kar obkraj, so poskrbele, da nismo pozabili,

da smo prišli plesat in ne lenarit. Šele proti večeru, ko je vročina popustila in je sonce že nadomestila luna, smo počasi zdrsnili v folklorne opravke, dvakrat v gorenjsko in dolenjsko, enkrat pa tudi v belokranjsko. Koncerti so se odvijali pod milim nebom na ogromnih odrih, le dober meter od morja ali na trgu kamnitega mesta, z gledalci, ki so si posebej vzeli čas in nas prišli pogledat, ter turisti, ki so se po naključju znašli na mestu dogajanja. Slovenci pa nismo bili edini tuji gostje, prišle so tudi skupine iz Rusije, Makedonije, Bosne in Hercegovine in tri hrvaške skupine iz severnega dela države.

Zanimivo je bilo tudi doživetje, povezano z makedonsko skupino, ki je tudi že gostovala na Slofolku, pred nekaj leti pa smo jim že vrnil obisk. Plesalci, ki so bili takrat že v FS Vidovo, so se sedaj ponovno srečali z

ljudmi, s katerimi so se v Makedoniji spletla posebna prijateljstva, saj so skoraj ves teden živeli pri tamkajšnjih družinah. Svet je zares majhen! Šentviško-zagraška naveza pa je postala že skoraj tradicionalna. Povezuje nas ista mentorica Nataša Hribar, družni velika ljubezen do plesa in glasbe, vežeta pa nas tudi pozitivnost in zagnanost, ki prežemata obe skupini in je v združeni različici vsaj dvakratna, če ne večja. Na plaži se je metalo enko, igralo pepčka v vodi, plavalo kilometre daleč in lovilo sončne žarke pod visokim faktorjem sončne kreme. Noči so bile bolj kratke, harmonika glasna, mi pa veseli in polni energije.

Bilo je »lušno« in čeprav je odhod domov prišel veliko prehitro, smo sklenili, da si takih festivalov želimo tudi v bodoče!

Anita Kotar

Sobraška harmonika

25. 6. 2011 je bilo v Sobračah že 8. tradicionalno tekmovanje harmonikarjev v dia-tonični harmoniki.

V Sobračah se vedno kaj zanimivega dogaja. Letos so domači gasilci v sodelovanju s Krajevno skupnostjo Sobrače pripravili že 8. tradicionalno srečanje harmonikarjev. Zvrstilo se je kar 20 glasbenikov in ponovno so dokazali, da je harmonika še vedno vodilni ljudski instrument v slovenskem prostoru. Vsak tekmovalec je zaigral dve skladbi po lastnem izboru, strokovna žirija pa je ocenjevala dinamiko, izvedbo, težavnost skladbe in interpretacijo. Člani strokovne žirije so bili mag. Rudolf Cerc, Boštjan Kokalj, Simon Bučar in Matej Pečan. Imeli so izjemno težko delo, saj je bila konkurenca nastopajočih na zelo visokem nivoju. Kulturni program sta v humornem duhu povezovala domačina Tanja Adamlje in Uroš Adamlje. Harmonikarji so nastopali v treh starostnih kategorijah. V kategoriji do 13 let je pokal za prvo mesto dobil Grega Skubic, drugo mesto Karin Bartolj in tretje mesto David Črček. V starostni kategoriji od 13 do 19 let pa je imela strokovna žirija največ dela. Mag. Rudolf Cerc je izbor komentiral takole: »Krivico bi naredili mladim talentom, če bi izbrali le tri zmagovalce.« Zato so podelili kar dva pokala

za prvo mesto, dobila sta ga Martin Golič in Mitja Bukovec. Drugega mesta v tej kategoriji ni bilo, zato pa so podelili še dva pokala za tretje mesto, in sicer Klavdiji Ceglar in Sandri Murgelj. Zadnji so nastopili harmonikarji, starejši od 35 let. V tej kategoriji si je pokal za prvo mesto priigral Vinco Ušeničnik, za drugo mesto Alojz Murgelj in za tretje mesto Rudi Pivec. Kot je običaj v Sobračah, pa najboljšega harmonikarja izbere tudi publika. Pokal občinstva je letos prejela mlada

glasbenica Sandra Murgelj. Predsednica gasilskega društva Helena Adamlje je že ob pričetku tekmovanja izrazila lepo misel, in sicer da so zmagovalci prav vsi harmonikarji, ki stopijo na oder in zaigrajo domačo vižo. Naj v tem duhu čestitamo prav vsem harmonikarjem in jim želimo še veliko prijetnih glasbenih uric. Naj nas še naprej družijo vesel zven harmonike in nasvidenje v Sobračah!

Katja Adamlje

Prva samostojna likovna razstava Pavlice Jakopič

V soboto, 11. junija 2011, je Pavlica Jakopič - Paulina kar na domačem vrtu odprla svojo prvo samostojno likovno razstavo. Pripravila jo je v sodelovanju s Kulturnim društvom Ambrus v sklopu praznovanja 20-letnice društva, galerijo na prostem pa si je bilo moč ogledati tudi v nedeljo, 12. junija.

Pavlica se je rodila v vasi Čadraže pri Šentjerneju, pred 30 leti pa sta z možem, ki je prek lovske zveze poznal ambruške kraje, kupila parcelo na Starini v Primči vasi. Tako je Pavlica po poroki zapustila svojo rodno vasico ob reki Krki, kjer se je tako rada igrala kot otrok, in se preselila na kamnito in poraslo Starino, lučaj oddaljeno od Primče vasi pri Ambrusu.

Foto: Milena Bregar

Pavlica se je že od malega poigravala z barvami in ročnimi spretnostmi. Risala je punčke, delala tortice iz blata ter opazovala teto pri oblikovanju tort ter tako večkrat dobila nove zamisli za ustvarjanje. Kasneje je risala in ustvarjala za svoje prijatelje in sodelavce. Njena prva ljubezen je bila vodena barva. Risala je panoramo na pirhe, njena osnova pa je bila pogosto cerkva.

Kljub temu, da jo ustvarjanje in umetnost spremljata že od malih nog, se je njen prepovedil zgodil, ko se je upokojila. Takrat so se začele tudi prve razstave, saj pravi, da prej ni bilo časa. Za veliko noč je predlani razstavljala v Dobrepolju, štiri leta nazaj pa v domačem Šentjerneju. Ker je vsestranska umetnica, likovna tehnika ni njena edina strast. Izdeluje tudi prte, kuhinjske krpice, rokavice in podobno. Za 50. rojstni dan pa je v dar dobila oljne barve, s katerimi ustvarja v zadnjem obdobju, saj, kot sama pripoveduje, jo je njihov vonj vedno motil, a danes so tudi takšne barve narejene na osnovi, ki nima izrazitega vonja. Še vedno pa so akvareli tisti, ki so ji ljubši.

Pavlica je po poklicu modistinja – oblikovalka damskih klobukov, vpisala se je tudi na višjo upravno šolo, vendar je bila umetnost vedno tista, h kateri se je vračala. Navdih za različne tehnike slikanja je slikarka pridobivala skozi vsa življenjska obdobja. Ob upokojitvi pa se je Pavlica vpisala na Univerzo za tretje življenjsko obdobje, kjer je pod mentorstvom akademskega slikarja Todorčea Atanasova dopolnjevala znanje o likovni umetnosti, ki ga uspešno nadgrajuje še danes.

Čez leta se je avtorici sicer nabralo ogromno umetnin, vendar do zdaj ni imela večje želje po samostojni razstavi. Čakala je na pravi čas, in letos pravi, je tisti čas naposled napočil. Januarja je začela z uokvirjanjem akvarelov, ki jih je naredila lani in letos, mož pa je poskrbel za stojala. Ker ne prenese zaprtih prostorov, je že od vsega začetka načrtovala razstavo na prostem, kjer je svetloba, ki jo slika potrebuje, da resnično pride do pravega izraza. Na domačem vrtu, ki sta ga z možem čez leta resnično uredila do potankosti, je tako razstavila približno 50 slik, od tega 23 akvarelov, drugo so bile večinoma oljne slike. Njena priljubljena tematika je Suha krajina, o kateri rada tudi kaj spesni. Volje in energije ji do lepote narave ter vsega lepega okoli nje ne zmanjka. Zato pravi, da bo še naprej ustvarjala in v prihodnosti jo gotovo čaka še kakšna samostojna razstava, ki jo bo tako kot zdaj z veseljem in zanosom delila z nami.

Karmen Hrovat

festival Krka

PROGRAM 2011

Avgust

- 16. 8. do 20. 8., DC Krka:
OTROŠKA USTVARJALNA DELAVNICA
- Sobota, 20. 8. 2011, ob 15. uri, DC Krka:
FRU/FRU, lutkovna predstava
- Petek, 26. 8. 2011, ob 20. uri, DC Krka:
ALENKA GODEC, koncert
- Sobota, 27. 8. 2011, ob 20. uri, DC Krka:
ADI SMOLAR, koncert

September

- Petek, 2. 9. 2011, ob 20. uri, DC Krka:
FOTR (Lado Bizovičar), gledališka predstava
- Sobota, 3. 9. 2011, ob 18. uri, cerkev sv. Kozme in Damijana:
MARKO HATLEK, koncert

Več informacij na spletni strani: www.festivalkrka.si
Organizator si pridržuje pravico do spremembe programa.

Lepota ni naključje

Da pa bo pot do nje enostavnejša in prijetnejša vam pomaga

Nudimo:

Nega obraza z uporabo vrhunske profesionalne kozmetike MATIS Anticelulitni in shujševalni programi Masaža, pedikura, manikira, depilacija make up in še in še

100% NARAVNA KOZMETIKA SOTHYS

KOZMETIČNI SALON
HM
Helena Miranda

Helena Miranda Maček s.p.
Stari trg 22, 1294 Višnja Gora
Telefon: 01 7884 348
Mobitel: 041 966 113

E-mail: HelenaMiranda@siol.net
VABLJENI NA POSVET IN OBISK

Preizkušene metode, uporaba vrhunske preparate znanih blagovnih znamk, predvsem pa izkušnje pridobljene z usposabljanjem v tujini in Sloveniji ter dolgoletna delovna praksa, vam zagotavljajo vrhunske rezultate in dolgoročni učinek, ki ne bo ostal neopažen.

Dosežite popolno telo z aparatur, ki vsebuje stimulacijo mišic, infrardečo luč in ultrazvok.

NAPOVED SKLADOVIH PRIREDITEV – jesen 2011

Območna izpostava Ivančna Gorica
Cesta II. grupe odredov 17, 1295 Ivančna Gorica
tel.: 01 786 90 70, faks: 01 786 90 75
e-pošta: oi.ivancna.gorica@jskd.si
www.jskd.si, www.kultura-ustvarjanje.si

Otroški abonma 2011/2012 za otroke iz občine Ivančna Gorica

Od 1. septembra do 7. oktobra 2011 bo v pisarni izpostave in v knjižnici v Ivančni Gorici potekala prodaja abonmajev za peto sezono otroškega abonmaja. Lutkovne in gledališke predstave z elementi plesa in cirkusa bodo ponovno razveseljevale otroke ivanške občine. Vsak otrok ob nakupu abonmaja prejme majico s kratkimi rokavi. Prva predstava bo v petek, 7. oktobra 2011, ob 17.30 v ivanškem kulturnem domu. Predstavila se bo Lutkovna skupina Uš s predstavo Martin Krpan. Kostume za lutke je izdelala »lutkarska šivilja« Maja Peterlin iz Zagradca. Lepo vabljeni!

Predstavitel poljskega prevoda Kozlovske sodbe v Višnji Gori

september 2011, Višnja Gora, Mestna hiša

Šesti prevod Kozlovske sodbe v Višnji Gori, ki smo ga izdali v okviru prireditev ob predsedovanju Poljske Evropski uniji in ob 20-letnici slovenske neodvisnosti, je prevedla poljska jezikoslovka in prevajalka dr. Agnieszka Bedkowska-Kopczyk skupaj s svojim možem dr. Michałom Kopczykom. Poljsko-slovenska akademska slikarka Joanna Zajac Slapničar, ki že pet let živi in ustvarja v Višnji Gori, pa je izdelala odlične ilustracije – kolaže, ki jih je skupaj z besedilom oblikovala v lično urejeno slikanico za mlade in odrasle.

Predstavitel mednarodnega prevodnega projekta Modrost in pravica

september 2011, Ljubljana, avla Filozofske fakultete

Vseh šest prevodov Kozlovske sodbe v Višnji Gori bo skupaj s pripadajočimi ilustracijami razstavljenih na panojih v avli Filozof-

ske fakultete v Ljubljani.

Predstavitel hrvaškega prevoda Kozlovske sodbe v Višnji Gori v Šibeniku

sobota in nedelja, 3. in 4. 9. 2011, Šibenik, Nacionalna knjižnica

Peti prevod Kozlovske sodbe v Višnji Gori, ki ga je v hrvaški jezik prevedla dr. Đurđa Strsoglavac, in ilustracije za ta prevod v upodobitvi Darje Lobnikar Lovak bomo predstavili skupaj s slovenskim kulturnim društvom Prešernovke iz Šibenika.

Tekst v podobi in Pajčevina potez Ferda Vesela, območna tematska razstava odraslih likovnih ustvarjalcev

sreda, 14. 9. 2011, ob 17.00, Šentvid pri Stični, galerija Dom kulture

Na razstavi bodo sodelovali odrasli likovni ustvarjalci treh občin, ki so se do konca junija prijaviли na naš razpis.

Regijsko srečanje literatov seniorjev osrednje Slovenije

četrtek, 15. 9. 2011, Ljubljana, Trubarjeva hiša

Na tradicionalnem srečanju odraslih literatov iz koordinacije Osrednja Slovenija se bodo pod strokovnim vodstvom predstavili številni literati.

Območno srečanje literatov seniorjev treh občin

torek, 20. 9. 2011, ob 17.00, Šentvid pri Stični,

Kulturni dom

Na tradicionalnem srečanju odraslih literatov sodelujejo avtorji treh občin, ki preberejo svoja literarna dela. O njihovem delu bo mnenje podal strokovni spremljevalec srečanja.

Pika miga, državna revija plesnih ustvarjalcev petek, 23. 9. 2011, ob 18.00, Velenje, Kulturni dom

Na državni reviji bo nastopila tudi naša plesalka Maja Vidic iz baletne skupine TeGIBlo KD Teater Grosuplje s plesno miniaturo Moje barvno prelivanje. Mentorica je Špela Repar.

Gozd kot prostor pravljичne utopije, odprtje razstave po likovnem natečaju sreda, 27. 9. 2011, 17.00, Stična, Muzej krščanstva na Slovenskem

Na likovni natečaj, ki se je zaključil konec januarja 2011, se je prijavilo 390 otrok in odraslih avtorjev iz vse Slovenije. Ustvarjali so na temo pravljичnost dreves in gozda, vsa dela bodo razstavljeni v galerijskih prostorih muzeja.

50. Linhartovo srečanje, festival gledaliških skupin Slovenije

četrtek, 29. 9. 2011, do nedelje, 2. 10. 2011, Postojna, Kulturni dom

Na 50. državnem srečanju odraslih gledaliških skupin bo med osmimi najboljšimi skupinami iz vse Slovenije nastopila tudi gledališka skupina Gledališče GGNeNi KD Teater Grosuplje s predstavo Svetniki v režiji Renate Vidič.

Barbara Rigler in Simona Zorko

JURČIČEVA DOMAČIJA NA MULJAVI in Kulturno društvo Kresnička vabita

v torek, 23. avgusta 2011, med 9. in 12. uro
na delavnico likovnega ustvarjanja z etnološko vsebino

»Volka uganjat« Ustvari igro

in

v sredo, 24. avgusta 2011, med 9. in 12. uro
na delavnico likovnega ustvarjanja z etnološko vsebino

»Kako si je Krjavelj krajcarjev služil?« Ustvari strip

Prijave na tel. 01 787 55 00 in 031 259 816
Vljudno vabljeni!

Zveza kulturnih društev občine Ivančna Gorica in Kulturno društvo Kresnička vabita

NA TRADICIONALNE POLETNE DRUŽINSKE DELAVNICE na Jurčičevo domačijo na Muljavi od 9. do 11. 8. 2011, od 9. do 12. ure.

PROGRAM V LETU DEDIŠČINSKE SKUPNOSTI IN PROSTOVOLJSTVA:

- spoznavanje dediščine kraja, restavriranje uporabnih predmetov,
- slikanje na lesu: tihožitja restavriranih predmetov,
- akvarelna tehnika,
- izdelovanje nakita iz lesa.

Potrebna je predhodna prijava na: zkd.ivancna@siol.net ali 01 787 65 00, 031 259 816.

In Občina Ivančna Gorica

Avtor slike: Martin Doblekar (10 let), delo z naslovom Pravljični gozd očiv

OTROŠKI ABONMA

2011/2012

Kulturni dom Ivančna Gorica

petek, ob 17.30

7. OKTOBRA 2011

9. DECEMBRA 2011

2. FEBRUARJA 2012

2. MARCA 2012

Cena vstopnice za posamezno predstavo: 4 €
Cena celotnega abonmaja: 14 €

Vsak otrok ob nakupu abonmaja prejme otroško majico s kratkimi rokavi z otroškim motivom!

Generalni pokrovitelj daril za otroke: Zavarovalnica Triglav
Vsak tretji, četrti, peti ... otrok v družini prejme abonma gratis!

Abonmaje lahko kupite od četrтка, 1. septembra 2011, do petka, 7. oktobra 2011: v knjižnici Ivančna Gorica, v pisarni JSKD OI Ivančna Gorica v času uradnih ur (2. nadstropje nad knjižnico, od 8. do 15. ure), 7. oktobra 2011 od 16. ure dalje na blagajni Kulturnega doma.

Plačilo je možno le v gotovini in v celoti do začetka abonmaja.

Dodatne informacije: (01) 786 90 70, 051 675 238,
oi.ivancna.gorica@jskd.si, www.kultura-ustvarjanje.si

Zavod za prostorsko, komunalno
in stanovanjsko urejanje
Grosuplje d.o.o.

⇒ PRI GRADNJI VAŠEGA NOVEGA
ALI REKONSTRUKCIJI OBSTOJEČEGA
OBJEKTA VAM NUDIMO:

- izdelavo »urbanističnega dela« posebnega dela projekta (lokacijska dokumentacija po starih predpisih)
- izdelavo projektne dokumentacije za vse vrste objektov
- pridobitev gradbenega dovoljenja
- izdelavo geodetskega posnetka in parcelacijo zemljišča

⇒ ČE PA STE ETAŽNI LASTNIK V
VEČSTANOVANJSKI HIŠI NAS
LAHKO NAJAMETE:

- za upravnika vaše hiše
- za vpis etažne lastnine

Najdete nas

na Taborski cesti 3 v Grosuplju
in po telefonu

01 7810-320 ali 01 7810-329 ali 7810-333

MALA LIKOVNA ŠOLA KD Harmonija

Mentorica: Joanna Zajac-Slapničar, akad. slikarka
tel.: 051 824 183, e-naslov: joanna.zajac.s@gmail.com
joanna-zajac-slapnicar.weebly.com

Mala likovna šola deluje že dve leti, srečujemo pa se v Kulturnem domu v Ivančni Gorici. Otroci spoznavajo različne tehnike in preizkušajo raznovrstna slikarska orodja. Ustvarjanje je usmerjeno v izgrajevanje domišljije in reševanje nalog na likovnem področju, hkrati pa je igrivo doživetje. Vsak semester so organizirane občasne ter zaključne razstave. Dela udeležencev Male likovne šole sodelujejo tudi na natečajih. Prvo srečanje bo 15. septembra ob 16. uri v kulturnem domu v Ivančni Gorici.

Lepo vabljeni vsi otroci od 5. leta dalje!

Za nami je prva poletna nogometna šola, pred nami pa tekma v Stožicah

Mladi nogometni navdušenci v Ivančni Gorici tudi poleti ne mirujemo. Tako smo se člani NŠ Ivančna Gorica odločili, da 11. in 12. julija letos prvič poskusimo z mini poletno nogometno šolo.

Namera se je posrečila in 30 otrok med 5. in 12. letom starosti je izkušalo pestre vsebine pod vodstvom štirih

trenerjev in koordinatorja programa. Mini šola, ki je potekala med 8. in 16. uro, je bila razgibana in zanimiva, saj so otroci poleg nogometa izvajali še številne druge dejavnosti. Med drugim so se izpopolnjevali v angleščini, spoznavali osnove pravilne prehrane, higijene in spoznavali, kakšna mora biti športna oprema za udobno in varno

vadbo. Odpravili so se na zanimivo in dokaj naporno pešpot od stadiona do priljubljenega hriba Gradišča, kjer jih je čakalo zaslužno kosilo. Obiskali so tudi našo znano tovarno Livar, kjer so jih lepo pogostili ter pospremili po njej, da so otroci lahko videli, kaj v tovarni nastaja. Na koncu so odigrali še zaključni turnir, po katerem so dobili zaslužena priznanja. Poletna nogometna šola je bila za otroke brezplačna, za kar se lahko zahvalimo našim zvestim prijateljem oz. sponzorjem. Po dobrih letošnjih izkušnjah razmišljamo, da bomo mogoče poletno nogometno šolo naslednje leto podaljšali še za kak dan.

Simon Bregar

Treningi za sezono 2010/11 se bodo začeli v četrtek, 11. avgusta, za vse selekcije. Avgusta bo potekal tudi vpis novih otrok, dečkov in deklic.

Nikakor pa ne pozabite gledati pripravljane nogometne tekme med članskima ekipama Slovenije in Belgije, ki bo 10. avgusta v Stožicah. Tekma bo pripravljani test naše reprezentance pred nadaljevanjem kvalifikacij za evropsko prvenstvo, ki bo naslednje leto na Poljskem in v Ukrajini.

Obe udarni enajsterici in sodnike bodo namreč na igrišče pripeljali otroci naše NŠ Ivančna Gorica.

MEDVAŠKI TURNIR V MALEM NOGOMETU KS KRKA

Krčani zmagali tretjič zapored in osvojili prehodni pokal

Na Krki je bil 25. junija tradicionalni, že 16. medvaški turnir v malem nogometu med vami iz KS Krka. Letos se je tekmovanja udeležilo osem ekip oz. vasi: Krka, Lese, Znojile, Podbukovje, Krška vas, Gabrovčec, Vaški heroji in Drink team.

Ekipa so bile razdeljene v dve predtekmovalni skupini s po štirimi ekipami. Po tekmah v predtekmovalju so se v polfinale uvrstile sledeče ekipe: Gabrovčec, Lese, Krka in Podbukovje. Favorizirana Krka je v prvi polfinalni tekmi zanesljivo ugnala Podbukovje, Gabrovčec pa v drugi polfinalni tekmi prav tako zanesljivo ekipo Les.

V tekmi za tretje mesto je nato ekipa Podbukovja po kazenskih strelh premagala ekipo iz Les in osvojila tretje mesto. V tekmi za prvo mesto pa so igralci Krke zanesljivo premagali ekipo Gabrovčca z rezultatom 3:0 in še tretjič zapored postali medvaški prvaki. Za ta podvig so poleg pokala za prvo mesto dobili še prehodni pokal, ki ga prejme ekipa za tri zaporedne zmage. Za ekipo Krke so igrali: Jože Mišmaš, Tomi Mišmaš, Gašper Mišmaš, Robi Gačnik, Jože Gačnik, Da-

mjan Gačnik, Dušan Strah, Matevž Strah in Klemen Zaletel.

Najboljši strelec turnirja je bil že drugič zapored »tujec« iz Doba David Kastelic (ekipa Gabrovčec), ki je dosegel kar 13 golov, najboljši vratar pa Miha Koželj iz ekipe Lese.

Prireditev, ki so jo vzorno organizirali člani Športnega društva mladih Krka, je minila v lepem poletnem vremenu z veliko gledalci in dobrim vzdušjem.

Organizatorji se za pomoč pri izvedbi zahvaljujejo sledečim sponzorjem:

PGD Krka, Gačnik šport-Jože Gačnik s.p., Prevozi Dušan Strah, s.p., Pečkarna Mišmaš, Društvo Festival Krka, Krajevna skupnost Krka, Trgovina Miša, Jamarski klub Krka, Kajakaška šola Carpe Diem, Transporti Alojz Zaletelj, Mizarstvo Trunkelj, s.p., Mobil, d.d.

Glavno vprašanje, ki se zastavlja v bodoče, pa je prav gotovo: Kdo in kdaj bo spodnesel prevlado Krčanov, ki jim tudi v občini zaenkrat ni nihče kos?

Simon Bregar

OBČINSKA LIGA V MALEM NOGOMETU

Ekipi Mizarstvo Trunkelj Krka in Flirt bar sta si najbolj zaslužili počitnice

Zaključen je spomladanski del občinske lige v malem nogometu. Jesenski del, ki se bo začel zadnje nedelje v avgustu, bo imel še sedem krogov in prav toliko tekem v drugi ligi. Ekipa iz prve lige bodo imele še po šest oz. pet tekem.

V prvi ligi je zelo malo možnosti, da lanske prvake – ekipo Mizarstva Trunkelj Krka še kdo izrine s prvega mesta. Zanimivejši bo boj za drugo mesto, ki ga lahko dosežejo še ekipe iz Višnje Gore, Doba in Ambrusa. Mladi Krčani in Mafijozi pa kljub nekaterim zelo dobro odigranim tekmam nimajo več možnost za drugo mesto. Kdo se bo izognil zadnjemu mestu v prvi ligi, bo slejkoprej odločila medsebojna tekma med Zagradčani in Temeničani. Med strelci več kot prepričljivo vodi Kristijan Čož (Mizarstvo Gnidovec Spodnje Brezovo) s 16 goli, na drugem mestu sta jih oba po pol manj dosegla Robert Gačnik in Danijel Glavič (oba Mizarstvo Trunkelj Krka).

V drugi ligi je boj za prvo mesto še popolnoma odprt. Vanj lahko poseže še pet ekip, saj je do konca še dolgih sedem krogov. V prvo ligo vodi vsaj prvo mesto, najbrž pa tudi drugo.

Med strelci v drugi ligi vodi Borut Svetin (Futsal team Krka) s 14 goli, pred Petrom Nosetom (Picerija Toplar) z 12 goli, tretji je trenutno Andrej Selan mlajši (Bar na Postaji) z 11 goli.

Prva liga

Ekipa:	T	Z	R	P	DG	PG	GR	TOČ
1 Mizarstvo Trunkelj Krka	8	8	0	0	35	5	+30	24
2 Mizarstvo Gnidovec Spodnje Brezovo	9	6	0	3	44	24	+20	18
3 Bar pri Livarni	9	5	2	2	26	23	+3	17
4 ŠD Ambrus	8	4	1	3	25	17	+8	13
5 Mizarstvo Perko ŠDM Krka	9	4	1	4	20	23	-3	13
6 FSK Mafijozi	8	3	1	4	27	26	+1	10
7 Bencinski Servis Zagradec (-1)	9	1	0	8	13	44	-31	2
8 ŠD Temenica Agroservis Vode (-1)	8	0	1	7	13	41	-28	0

T-tekme, Z-zmage, R-remiji, P-porazi, DG-dosež. goli, PG-prej. goli, GR-gol razlika, TOČ-točke

Druga liga

Ekipa:	T	Z	R	P	DG	PG	GR	TOČ
1 Flirt Bar	11	8	0	3	26	15	+11	24
2 Buldog	11	8	0	3	29	22	+7	24
3 Picerija Toplar	11	7	2	2	37	15	+22	23
4 Gradbeništvo Glavan Muljava (-1)	11	6	1	4	24	18	+6	18
5 Bar na Postaji	11	6	0	5	27	30	-3	18
6 Futsal team Krka	11	5	1	5	32	29	+3	16
7 Raja	11	5	0	6	26	26	0	15
8 Gostišče Krka	11	3	2	6	29	32	-3	11
9 Kekčevo Moštvo	11	2	0	9	18	37	-19	6
10 ŠD Temenica (-1)	11	2	0	9	14	38	-24	5

T-tekme, Z-zmage, R-remiji, P-porazi, DG-dosež. goli, PG-prej. goli, GR-gol razlika, TOČ-točke

Več o ligi lahko izveste na najbolj obiskanem slovenskem portalu malega nogometa: www.kapodol.com-zavihek »letne lige« Ivančna Gorica 1 in Ivančna Gorica 2.

Simon Bregar

Avgust prinaša šolo motokrosa in dirko za državno prvenstvo

Krajšemu zatišju na slovenski motokrosistični sceni, ki je nastopilo v teh poletnih dneh, bo sledilo nadaljevanje letošnje sezone z dirko za državno prvenstvo, ki jo bo konec avgusta pripravilo Avto-moto društvo Šentvid pri Stični. Še prej, 20. avgusta, bo na dirkališču v Dolini pod Kalom v organizaciji AMZS Šport potekala enodnevna šola motokrosa za mlade voznike. Vabljeni tako začetniki kot tisti z že nekaj izkušnjami. Pod vodstvom trenerjev in mehanikov se boste seznanili z nastavitvami motorja, uporabo in pomenom zaščitne opreme, pravili tekmovanja, pravili športnega vedenja na progi in ob njej, izvajal pa se bo tudi praktični del s trening vožnjami. Informacije in prijava: www.amzs-sport.com.

V nedeljo, 28. avgusta, pa bo v Dolini pod Kalom na sporedu četrta dirka za državno prvenstvo v kategorijah MX 50, MX 65, MX 85, MX 125 in MX Open. Začetek prvih voženj bo ob 11. uri.

Matej Šteh

RK SVIŠ PEKARNA GROSUPLJE IVANČNA GORICA

Reprezentant in poletne rokometne radosti

Kljub temu, da so rokometiši trenutno na zašluženem počitku, pa v klubu vseeno ne miruje vse. Ivančani se dogovarjajo za prihod kadetskega reprezentanta, ostala članska ekipa pa ostaja nespremenjena. Za mlajšimi kategorijami je pestro poletje.

Zelo verjetno je, da bo odslej v Ivančni Gorici igral Elvir Kalabič z Iga. Gre za krožnega napadalca in stalnega kadetskega reprezentanta, ki bi pomenil pravo okrepitev. Gotov pa je odhod Tevža Grandovca, ki se po dveh uspešnih sezonah vrača v Trebnje. Drugih sprememb ne bo, precej minut pa bodo znova dobili mladi igralci. Priprave na novo sezono se sicer za člane in mladince pričnejo 1. avgusta. Takrat bo tudi znano, koliko prijateljskih tekem bodo odigrali. Do sedaj sta znani le dve: 11. avgusta proti

Ivančani so se v Izoli za rokometno žogo podili tudi na mivki

Trebnjemu in 16. avgusta proti Borovljam, obe v gosteh.

Za mlajšimi kategorijami pa je dejavno poletje. Dvaindvajset mladih rokometišev RK SVIŠ PG (letniki 1997 do 2001) se je med 24. in 28. junijem udeležilo tradicionalnega 20. rokometnega kampa Celjske rokometne šole v Izoli, kjer so fantje združili prijetno s koristnim. Pod vodstvom mladih trenerjev Aleksandra Polaka in Jerneja Marinčiča so opravili nekaj kvalitativnih treningov ter v popoldanskem času odigrali tekme z nasprotniki iz Celja, Kočevja, Radovljice ter celo proti državnim prvakinja iz Kranja (letnik 1998). Seveda pa so se na morju tudi kopali, igrali rokomet in nogomet na mivki, pohajkovali po Izoli in se zabavali z novimi prijatelji in prijateljicami. Sledi dober mesec dni zasluženih počitnic, ki jih bo konec v drugem tednu avgusta, ko se pričnejo treninzi. Pričetek treningov bo objavljen na internetni strani RK SVIŠ PG <http://www.svis-klub.si>, pri čemer vabimo vse mlade fante, ki imajo radi žogo, da si že v mesecu avgustu pridejo pogledat treninge naših mladih rokometišev. Če se bo kdo navdušil nad rokometno igro, se nam lahko pridruži in preizkusi na tekmah državnega rokometnega prvenstva.

In še nekaj besed o mednarodnem rokometnem turnirju v Novem Sadu, ki so se ga udeležili starejši dečki A in B (letnik 1996 in 97); v njihovi starostni kategoriji je nastopalo 16 ekip. V

Ekipa SVIŠ-a PG Ivančna Gorica na turnirju v Novem Sadu

močni predtekmovalni skupini E so se pomerili s prvakom Črne gore, ekipo Lovčena, in dvema srbskima ekipama – tradicionalno močno ekipo Crvene zvezde iz Beograda ter ekipo Kneza Lazarja iz Kruševca. Navedene ekipe so se pokazale kot zelo kvalitetne ter so bile fizično precej močnejše od naših fantov. Na prvi tekmi proti ekipi Lovčena, ki je pokazala zelo dopadljiv rokomet, je naše fante malce stisnila trema, tako da niso pokazali vsega, kar znajo, in nasprotniki so zmagali z rezultatom 24 : 15. Na drugi tekmi so pokazali povsem drugačen obraz in z borbeno ter kombinatno igro proti nasprotnikom iz Kruševca vodili do zadnjih minut tekme, vendar so le ti ob koncu uspeli izenačiti (19 : 19). V zadnji tekmi predtekmovalne skupine pa so se pomerili s slovito ekipo Crvene zvezde iz Beograda, ki so ji fante nudili dober odpor in vodili dobršen del prvega polčasa. Nato pa je odločila

dolga klop rezervnih igralcev nasprotnika in naši fantje so morali priznati premoč Beograščanov (19 : 12). V tekmi za 13. mesto so gladko odpravili drugo ekipo Kneza Lazarja iz Kruševca z visokim izidom 36 : 3.

Fantje so na turnirju nabrali dragocene izkušnje, ki jim bodo v prihodnosti prišle zelo prav. Hkrati so sklenili nekaj novih prijateljstev in si ogledali prekrasno mesto Novi Sad ter lepo preživeli prvomajske praznike. Za ekipo starejših dečkov so nastopili: Mitja Prašnikar in Žan Žugčič (vratarja), Jakob Krajncan, Jure Oven, Robi in Jurij Tekavec, Žan Koželj, Luka Bregar, Žan Kastaneto, Jakob Hrovat in Matic Košir. Ekipo je vodil Marjan Potokar, pomagali pa so mu pomočnik trenerja Nikola Radič in vodja moštva Boštjan Košir ter drugi spremljevalci.

Boštjan Košir in Barbara Meglen
Foto: RK SVIŠ PG Ivančna Gorica

SREDNJEŠOLSKI ŠPORT

Srednja šola Josipa Jurčiča iz Ivančne Gorice šesta najbolj športna srednja šola v Sloveniji

Zavod za šport Planica in Ministrstvo za šolstvo in šport RS sta letos razpisala nagradni natečaj za najbolj športne vrtce, osnovne šole, osnovne šole s prilagojenim programom in tudi najbolj športne srednje šole. Glede na to, da na naši šoli potekajo številne športne aktivnosti, s katerimi zadnja leta dosegamo zelo lepe uspehe, smo se na natečaj prijavili in na ministrstvo poslali poseben ocenjevalni list z vsemi potrebnimi potrdili, na osnovi katerih so organizatorji natečaja razvrstili šole. Ocenjevalci so pri tem upoštevali več faktorjev: vključevanje šole v različne projekte (npr. šolski plesni festival, Hura, prosti čas ...), vključevanje v šolska športna tekmovanja in doseženi uspehi na tekmovanjih, organiziranost športnih dejavnosti na šoli (krožki, izleti ...), organiziranost športa na šoli nasploh (obstoj in dejavnost šolskega športnega društva ...) ter povezanost le-tega z lokalnim okoljem.

Seveda smo bili zelo veseli razglasitve rezultatov, saj smo med srednjimi šolami dosegli izvrstno šesto mesto. Pred nami so bile samo najbolj eminentne in v šport usmerjene srednje šole v državi (Športna gimnazija Ljubljana Šiška, II. gimnazija Maribor, I. gimnazija Celje, Gimnazija Jesenice in ŠC PET Ljubljana). Prav zaradi tega smo bili povabljeni na Ministrstvo za šolstvo in šport, kjer so nam slovesno podelili priznanje in praktično nagrado.

To priznanje je za vse nas velika potrditev dosejanega dobrega dela in spodbuda za kvalitetno delo v bodoče.

Naj razložim, kakšni so bili razlogi, da so nam podelili priznanje: naši dijaki in dijakinje so tudi letos dosegli nekaj odličnih športnih rezultatov na tekmovanjih. Na prvo mesto lahko postavimo uspeh plesalcev in plesalk standardnih in latinskoameriških plesov, Neže Trpin in Blaža Mohorčiča ter Aljaža Levstka in Jerneje Filipič, ki so pod vodstvom profesorice Marije Majzelj Oven dosegli prvo in drugo mesto na državnem prvenstvu. Odlično tretje mesto je na državnem prvenstvu v skoku v daljino dosegel Blaž Kamin, košarkarice so na državnem prvenstvu dosegle

5.–8. mesto, strelka Janja Perovšek je bila prav tako na državnem prvenstvu v streljanju z zračno puško deveta. Prvo mesto so na dolenskem področnem tekmovanju v atletiki dosegli dijaki ekipno, Nika Ferlin pa je zmagala na prav tako na dolenskem področnem tekmovanju v skoku v daljino ...

Poleg športnih rezultatov, na katere smo v aktivno učiteljev športne vzgoje (Marina Strnad, Franci Pajk, Edo Vrenčur, Simon Bregar) vedno ponosni, je na ocenjevalce naredila velik vtis tudi množična udeležba otrok pri raznih športnih oz. gibalnih dejavnostih. Tako imamo na šoli že vrsto let zelo dejavno Šolsko športno društvo Josipa Jurčiča. Preko društva potekajo številne dejavnosti, vključujemo se tudi v državni projekt Hura, prosti čas. Dijakom in dijakinjam ponujamo številne športne krožke (košarka, odbojka, tenis, nogomet, ples HIP-HOP, samoobramba, fitness, rokomet), ki se jih po pouku lahko večinoma udeležujejo vse leto. Poleg tega za dijake organiziramo enodnevna smučanja na bližnjih avstrijskih smučiščih, skoraj vsako leto pa tudi štiridnevno smučanje v času zimskih šolskih počitnic. Ob petkih zvečer v šolski telovadnici poteka športna rekreacija, ki je namenjena tako dijakom, dijakinjam kot njihovim staršem in drugim. Možno je igrati košarko, odbojko in namizni tenis. Rekreacija poteka od oktobra do maja vsako šolsko leto. Tisti dijaki in dijakinje ŠSD-ja, ki so bolj tekmovalno naravnani, lahko svoje znanje preizkušajo v občinskih in medobčinskih ligah oz. tekmovanjih (imamo odbojkarstvo in košarkarsko ekipo). Občasno organiziramo tudi kolesarski izlet ali planinski pohod, v času pouka pa imamo med glavnima odmoroma organiziran tudi rekreativni odmor.

Veliko nam pomeni, da nas v naših prizadevanjih v tem, da bi bili dijaki in dijakinje čim bolj gibalno aktivni, podpira tudi naš ravnatelj Milan Jevnikar, za kar smo mu hvaležni.

V imenu aktiva učiteljev športne vzgoje Srednje šole Josipa Jurčiča Ivančna Gorica:

Simon Bregar

cementni

ROJEC

IZDELKI

CEMENTNI IZDELKI ANTON ROJEC s.p.

www.rojec.net

041 | 031 / 655-622

PRODAJA CERTIFICIRANIH TRANSPORTNIH BETONOV

Z DOSTAVO
IN ČRPANJEM

Cenjeni graditelji in trgovine z gradbenim materialom!
Nudimo Vam tudi:

- BETONSKE BLOKE; širine 12-20-25-30 cm
- BETONSKE VOGALNE BLOKE; 20-25-30 cm
- OPEČNE VOGALNE BLOKE; 20-30 cm
- OPAŽNIKE - ŠKARPNIKE; širine 20-30 cm

ELEMENTI ZA DIMNIK 14, 16, 18 in 20 Ø

ZA VEČ INFORMACIJ
POKLIČITE NA:
01/787 71 05

Anton Rojec s.p., Ljubljanska cesta 1a, 1295 Ivančna Gorica

Naš vrtiček

Na nebu megla 25. dne, hudo zimo napove

Kapusnice

Kapusnice imajo res dolgo zgodovino, prihajajo iz Sredozemlja, predvsem iz Male Azije – pridelovali so jih že antični Grki in Kelti, ki so cenili njihove hranilne vrednosti ter zdravilne zmožnosti.

Za gojenje kapusnic so primerne nižje temperature, zato jih gojimo spomladi in jeseni, nekatere tudi pozimi. Tiste, ki jih gojimo zaradi nadzemnih delov, potrebujejo zemljo, ki so bogata s hranili in organsko snovjo. Vse potrebujejo tudi zadostno oskrbo z vodo, vendar ne vedno in v vsakem času, predvsem pa ne vse enako. Zato je namakanje potrebno izvajati za vsako vrtnino drugače.

Brokoli (*Brassica oleracea* var. *Italica*) Brokoli je bližnji sorodnik cvetače, vendar ima bolj začinjen in intenziven okus. Kot pri cvetači sta tudi pri brokoliju užitna cvetni pecelj in cvetni popek. Cvetni popki, ki so temnozeleni do modrikaste barve, rastejo na razvejanih, mesnatih pecljih in tvorijo glavo. Za razliko od cvetače zunanji listi ne prekrivajo glave, zato se brokoli zaradi vpliva svetlobe obarva zeleno.

Sorte so zgodnje, poletne in pozne. Najhitreje dozori najzgodnejše sorte. Brokoli uspeva v hladnejših predelih, mlade rastline prenesejo celo nekoliko zmrzali. Sadimo ga na prosto v vlažno in rodovitno zemljo s srednjo vsebnostjo dušika.

Dozori zelo hitro. Glavne glave režemo, preden se cvetovi razcvetijo in so še trde. Hkrati in postopoma zorijo še stranski poganjki. Brokoli vsebuje znatno več mineralnih snovi in vitaminov kot cvetača. Brokoli je lahko prebavljiv in kot tak zelo primeren kot dietna prehrana.

Cvetača (*Brassica oleracea* var. *Botrytis*)

Cvetača je vrtnina hladnih predelov in navadno ne uspeva dobro v predelih s poletno vročino. Številne sorte so odporne proti mrazu. Cvetača je

skrita za debelo plastjo zunanjih listov, tako da težko ugotovimo optimalni čas zorenja. Kadar jo utrgamo prepozno, postane roža zdrobasta in ohlapna. Če se listi razprejo preveč na široko, zadostuje že nekaj ur, da se cvetača pod sončnimi žarki obarva rumenkasto.

Med rastjo cvetačo redno zalivamo. Dušikova ali tekoča organska gnojila dodajamo že spomladi. Bele glave obvarujemo pred obarvanjem v sončnem vremenu tako, da jih prekrijemo z obdajajočimi listi. Na voljo so že novejšje sorte, ki imajo že po naravi liste upognjene prek bele glave.

Koleraba (*Brassica oleracea* var. *Gongylodes*)

To enoletnico iz družine kapusnic gojimo predvsem zaradi okusnega belega odebeljenega stebela, ki se razvije

tik nad tlemi.

Kolerabica dobro uspeva v rahlih tleh z nizkimi vsebnostmi dušika in prenaša sušo bolje kot druge kapusnice. Dozori zelo hitro, med rastjo pa ne zahteva veliko pozornosti.

Izberemo majhne kolerabe, ki jih olupimo pred uporabo. Poznana je tudi kot »ljubezenska zelenjava«, saj vsebuje naravne sestavine za utrjevanje moškosti.

Ta vrsta kapusa je zelo primerna za skladiščenje, v hladilniku v predalčku za zelenjavo zdrži kar precej časa.

Ohrovt (*Brassica oleracea* var. *Sabauda*)

Pri ohrovtu je glava za razliko od ostalih vrst zelja veliko bolj razrahljana, listi pa so bolj ali manj rebrasti in nakodrani. Glava ohrovtu je lahko kroglasta ali zaobljena. Odvisno od tega, kdaj ga pobiramo, poznamo zgodnji, jesenski in zimski ohrovt. V nasprotju z robustnim zimskim ohrovtom predstavljata zgodnji in jesenski ohrovt bolj nežno vrsto zelenjave, ki velja med sladkusi za pravo delikateso. Po barvi, ki se razlikuje glede na to, kdaj ohrovt pobiramo, ne moremo prepoznati njegove kakovosti. Zimski ohrovt je bolj aromatičen, njegov okus pa je tako imenovani tipični okus zelja.

Brstični ohrovt (*Brassica oleracea* var. *Gemmifera*)

Zaradi zelo dobre odpornosti na zmrzovanje je čas pobiranja brstičnega ohrovtu precej daljši kot pri zelju in se podaljšuje v pozno jesen. Vzgoja brstičnega ohrovtu je podobna vzgoji zelja. Več pozornosti moramo posvetiti zaščiti brstičnega ohrovtu pred škodljivimi insekti. Za vzgojo raznih sort in hibridov se priporoča lomljenje vrhov (na koncu vegetacije) zaradi hitrejšega dobivanja vse večjega števila dozorelih brstičev.

Brstični ohrovt je tipična jesenska in

zimsko zelenjava, ki ji malo mraza koleristi, saj rahla pozeba naredi aromo brstičev še bolj podobno orehom.

Kitajsko zelje (*Brassica pekinensis*)

Listi kitajskega zelja oblikujejo podolgovato ali ovalno razrahljano glavo. Kitajsko zelje je milega in osvežujočega okusa. Primerno je za sladkorne bolnike, pomaga pa tudi pri kroničnem zaprtju. Kitajsko zelje kot vse listnate zelenjave vsebuje zelo malo kalorij. Uporabljamo ga na veliko načinov. Sredica je odlična za solato, rebra kitajskega zelja pa lahko pripravimo kot beluše. Iz mladega zelja naredimo špinačo, kasneje, ko se razvijejo glavice, jih uporabljamo kot ohrovt. Največkrat glavice skuhamo v slani vodi, nakar jih zabelimo z maslom in drobtinami. Kitajci ga tudi kisajo, kot pri nas kisamo navadno zelje.

Zelje (*Brassica oleracea* var. *Capitata*)

Zelje je ena najstarejših vrtnin na svetu. Ljudje so ga že od nekdaj cenili predvsem zaradi vitaminov in drugih pozitivnih učinkov.

Zelje uspeva v rodovitni prsti z veliko humusa, ki zadržuje vlago in ima pH okrog 6. Potrebuje zelo veliko dušika. Najbolje uspeva pri temperaturi 15 do 21 °C. Najodpornije sorte prenesejo kratek čas tudi hladnejše temperature do -10 °C.

Irena Ihan, dipl. ing. agr. in hort.

Kam na poletno rekreacijo? Na kopališče v Višnjo Goro!

Ko pred poletjem razmišljamo, kako izkoristiti poletni čas za šport in rekreacijo, ne bi smeli pozabiti na sicer ne prav moderen, a zanimiv plavalni objekt, ki ga imamo v Višnji Gori. Plavalni bazen z bogato tradicijo obratovanja v izmeri 33,3 x 14 metrov je v lasti Turističnega društva Višnja Gora, trenutno pa ga upravljata najemnika, brata Gorše. Obratuje od junija do konca avgusta.

Bazen je primeren za rekreativno plavanje in tudi za plavalne tečaje, saj je globok od 1,1 do 1,4 metra. Ob sebi ima še majhen (4 x 4 metre) otroški bazen, tobogan, na lepi, dokaj prostrani travnati površini okrog bazena pa so še druga igrala (trampolin,

plezalna stena za otroke, balinišče in še nekatera druga igrala). Za uporabo le-teh ni potrebno dodatno plačilo. Cene plavalnih kart so zelo primerne za vsakogar: med tednom je cena celodnevne karte za otroke 4,5 evrov, za odrasle pa 5 evrov, med vikendom (sobota, nedelja) pa je celodnevna za otroke 5 evrov, za odrasle pa 6 evrov. Dopoldanske in popoldanske karte so seveda še cenejše. Cena za otroke do 6. leta starosti (v spremstvu staršev) je 1 evro.

Kopališče je odprto od 10. do 19. ure. Možno je tudi nočno kopanje od 20. do 22. ure, a za najmanj 5 ljudi, praviloma ob vikendih, po vnaprejšnjem dogovoru pa lahko tudi med

tednom.

Pomembno je tudi, da se kvaliteta oz. primernost vode za kopanje stalno kontrolira, navzoč pa je tudi reševallec iz vode, tako da je za varnost plavalcev poskrbljeno tako, kot je treba. Ob samem bazenu stoji tudi bife, kjer se lahko obiskovalci okrepcajo s pijačo in hitro pripravljeno hrano. Za vikende pa so obiskovalci lahko deležni tudi različnih mesnih jedi z žara. Za vzdrušje na bazenu je poskrbljeno, včasih celo z živo muziko.

Škoda je, da tega zanimivega objekta ne izkoristimo bolj, saj v občini, celo tja do Ljubljane, ni podobnega. Res je, da je potreben prenove, a kljub temu je za čistočo in varnost poskrbljeno. Najemnika upravičeno tarnata nad zelo visokimi stroški obratovanja in vzdrževanja, tako da o celoviti obnovi bazena, ki bi bila nujna in bi terjala zelo visoka denarna sredstva, sicer razmišljata, a prav lotiti se je ne zmoreta. Lažje bi šlo s skupnimi močmi turističnega društva, krajevne skupnosti in občine, razmišljata pa tudi o tem, kako priti do evropskih sredstev. Ohranitev in modernizacija takšnega objekta bi morala biti v interesu ljudi ter lokalne in širše skupnosti, a žal časi niso najbolj naklonjeni takšnim projektom. A obupati seveda ne velja, do morebitne prenove pa izkoristimo poletni prosti čas za plavanje v zaenkrat še primernem bazenu v lepem domačem okolju.

Simon Bregar

Mali oglasi

Oddamo trgovski lokal v Ivančni Gorici, dobro vpeljan.

Telefon: 051 613 861

Kupimo zazidljivo parcelo za stanovanjsko hišo na področju naselij Kuželjevec, Kamni Vrh, Laze nad Krko, Hočevje, Ravni Dol, Vrhe.

Telefon: 040 733 884 (Andrej)

Ugodno prodam dobro ohranjeno, tri leta staro otroško kolo priznane znamke Schwinn. Kolo je primerno za vožnjo po makadamu in po asfaltu. Primerno je za otroke od 6. do 10. leta starosti.

Telefon: 041 810 660 ali 031 826 699.

Ni hujše bolečine,
kot v dneh žalosti
nositi v srcu srečnih dni spomine.
(Dante)

ZAHVALA

V 92. letu starosti se je od nas poslovila draga žena, mama in stara mama

ŽOŽEFA MEDVED, roj. Rojec

iz Šentpavla na Dolenjskem 20
(19. 4. 1920 – 22. 6. 2011)

Ob boleči izgubi naše mame se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, vaščanom in znancem, ki ste nam izrekli sožalje, darovali cvetje, sveče, za svete maše in v dober namen. Iskrena hvala vsem, ki ste jo pospremili v njen drugi dom in ste zanjo molili. Posebna zahvala patronažni službi in osebju Zdravstvenega doma Ivančna Gorica.

Zahvaljujemo se tudi gospodu župniku Jožetu Grebencu in Janezu Petku za pogrebno sveto mašo, Moškemu pevskeemu zboru Prijatelji in pogrebniemu zavodu Perpar.

Vsi njeni

V srcih kljuva bolečina,
ki jo odhod povzroča tvoj,
v njih prisotna je tišina,
ki zdaj ostaja za teboj.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage sestre, tete, svakinje in partnerice

CVETKE HOČVAR

po domače Brkove Cvetke iz Tolčan 7 pri Zagradcu
(3. 10. 1951 – 17. 6. 2011)

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, vaščanom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, tolažilne besede, darovano cvetje, sveče in svete maše ter za spremstvo na njeni zadnji poti.

Posebej se zahvaljujemo zagraškemu župniku Borisu Žerovniku za lepe in ganljive besede ob slovesu ter zagraškemu pevskeemu zboru in pogrebniemu zavodu Novak.

Vsi njeni

V tej nemi bolečini
srce še ni dojelo,
da te nebo je vzelo.

ZAHVALA

Po dolgotrajni bolezni se je od nas poslovila naša draga mama in babica

ŽOŽEFA SAJE

Višnja Gora, Sokolska ulica 12
(5. 9. 1931 – 28. 5. 2011)

Za nesebično pomoč in dobroto se najlepše zahvaljujemo ZD Ivančna Gorica, še posebej ge. Mariji Kastelic, dr. Barovičevi ter reševalnemu osebju.

Žaljuči domači

Ne jokajte na mojem grobu,
le tiho k njemu pristopite,
spomnite se, kaj trpel sem,
in večni mir mi zaželite.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, atija, sina in brata

BENJAMINA PIŠKURJA

iz Gabrovčca
(6. 11. 1961 – 29. 5. 2011)

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in vaščanom, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, z nami delili bolečino in nam pomagali. Hvala za darovano cvetje, sveče, maše in druge darove.

Hvala gospodu župniku Marku Burgerju za lep obred, trobilcem za zaigrani pesmi in Roku Godcu za zaigrano Tišino. Hvala pevskeemu zboru za žalostinke in gospe Francki Turk za poslovljni govor. Hvala tudi ministrantom in obema pogrebnima zavodoma. Še enkrat hvala vsem, ki ste se mu še zadnjič poklonili ter ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Vsi njegovi

Prazen dom je
in dvorišče,
naše oko
zaman te išče.

ZAHVALA

V ponedeljek, 18. julija, je glas zagraških zvonov oznanil, da je odšel k Bogu naš oče, stari oče, pradedek, tast, stric, sovaščan in prijatelj

FRANC PUGELJ,

po domače Kajžn Frenk iz Dečje vasi 6 pri Zagradcu
(1926–2011)

Čeprav bi septembra dopolnil 85 let, je bil še vedno poln veselja in optimizma, le moči so mu počasi pešale. Po pettedenskem zdravljenju v bolnišnici pa nas je pretresla vest, da se je njegovo utrujeno srce ustavilo. Zaspal je lepo in mirno, kakor je živel.

Zahvaljujemo se vsem, ki ste se prišli še zadnjič posloviti od njega, darovali za svete maše, prinesli cvetje in sveče, nam izrekli sožalje in molili zanj. Hvala gospodu župniku, ministrantom, zagraškim pevcem ter njihovem organistu za lepo opravljen pogreb in Društvu upokojencev Ivančna Gorica.

Hvala vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali in nam stali ob strani v teh težkih trenutkih.

Naš ata je vsem polagal na srce: bodite vljudni, spoštujte se med seboj in imejte se radi. Spoštovali bomo njegove nasvete in ga ohranili v lepem spominu.

Žaljuči vsi njegovi

Niti zbogom nisi rekel
niti roke nam podal,
a v srcih naših za vedno boš ostal.

Življenje celo si garal,
vse za dom in družino dal,
ostale so sledi povesod
dela tvojih pridnih rok.

ZAHVALA

V 72. letu nas je nepričakovano za vedno zapustil dragi mož, ati in stari ata

JOŽE ZALETELJ

po domače PETRAČEV JOŽE s Fužine 25, Zagradec

Ob izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam bili blizu v težkih trenutkih, nam izrazili sožalje, darovali cvetje, sveče, za svete maše in obnovo križevega pota.

Zahvaljujemo se vsem, ki ste karkoli storili za našega ata: zvonili, molili rožni venec, pomagali pri pokopu, mu namenili poslovljne besede ob odprtem grobu, zapeli v njegovo slovo. Hvala vojaškemu vikarju za izraženo sočutje in izbrane misli iz Svetega pisma. Posebna hvala pa vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, vaščanom, znancem in vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Petračev ata je v svojem življenju storil veliko dobrega, pomagal je mnogim ljudem, zato naj ostane v vaših molitvah in lepem spominu še naprej.

Vsi njegovi

Samo ena beseda je
vredna tebi v zahvalo,
to je: hvala, mama.

ZAHVALA

Prezgodaj smo se morali posloviti od naše drage mame

ANE ŠPENDAL

z Muljave

Zahvaljujemo se najprej tebi, mama. Posebej pa seveda vsem, ki ste jo imeli radi.

Prisrčna hvala pevcem cerkvenega pevskega zboru, ustvarili so nepozaben trenutek zvečer v poslovljni vežici. Lepa hvala g. župniku, ki nas je obiskal v vežici dan pred pogrebom. Posebej se zahvaljujem g. Jožetu Kastelicu, župniku prelepe cerkve na ustju dolenske doline, ki je po njegovi zaslugi zgrajena s posebnim občutkom za domačnost. Njegove besede so bile ne le iskrene, temveč namenjene le naši mami. Če je še kod, ki ne verjame zdravstvenemu osebju ZD Ivančna Gorica, urgentnemu centru Ljubljana, Centru za intenzivno nego KC Ljubljana, vredni so zupanja in spoštovanja. Hvala vam! Hvala vsem sorodnikom, prijateljem, znancem, ki ste mi in mi še stojte ob strani. Hvala društvu upokojencev za prapor in lepe besede. Če bi želela omeniti kakšno ime bi jih bilo preveč. Zato hvala vsem.

Milena

Srce je omagalo,
tvoj dih je zastal,
a spomin nate
bo večno ostal ...

ZAHVALA

V 79. letu starosti nas je zapustil naš dragi oče, dedek in pradedek

ALOJZIJ BERDAJS

po domače Valdetov Lojz iz Temenice

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem ter vsem, ki ste darovali cvetje, sveče, v dobre namene in za svete maše, izrekli sožalja in ga pospremili na njegovi zadnji poti. Hvala gospodu župniku Grebencu, patru Felicijanu Pevcu, PGD Temenica, Sobrače, Šentvid pri Stični in Radohova vas, gospodu Makorju za poslovljne besede, pevskeemu zboru Prijatelji, trobentaču za Tišino in pogrebniemu zavodu Perpar. Hvala gospema Luciji Hozjan in Dragici Hribar, osebju ZD Ivančna Gorica, Domu starejših občanov Grosuplje in osebju Infekcijske klinike Ljubljana.

Ostal boš v naših srcih.

Žaljuči vsi njegovi

Življenje celo si garal,
vse za dom in družino dal,
ostale so sledi povesod,
sad dela tvojih pridnih rok.

ZAHVALA

ANTON STEKLAČIČ

z Vrha pri Višnji Gori
(13. 8. 1927 – 20. 7. 2011)

Radi bi se zahvalili vsem sorodnikom, prijateljem, vaščanom za lepe misli, molitve, izrečena sožalja, sveče, cvetje, darove za cerkev, svete maše ter za lep spreved na njegovi zadnji poti k večnemu počitku.

Zahvaljujemo se gospodu župniku Boštjanu Modicu za govor in pogrebni obred ter pevcem pevskega zboru Višnja Gora za lepo zapete pesmi. Iskrena zahvala tudi gospodu Pavlu Grozniku za lep in ganljiv govor.

Hvaležni smo tudi pogrebniemu zavodu Perpar za lepo opravljen pogreb in zaigrano Tišino. Vsem se še enkrat zahvaljujemo.

Hvala, ker ste ga imeli radi.

Žaljuči vsi njegovi

Pride čas, ko si izmučeno
srce želi le spati,
v sen večni potovati,
ko življenje je zaključeno.

ZAHVALA

Ob slovesu drage mame

MARIJE BRČAN

(5. 2. 1918 – 21. 6. 2011)
iz Zgornje Drage 16

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, vaščanom, znancem ter vsem tistim, ki ste bili v težkih in žalostnih trenutkih z nami.

Hvala za vse darovano cvetje, nagrobne sveče, darove za cerkev in svete maše.

Posebna zahvala medicinski sestri Metki in osebju Doma starejših občanov v Grosuplju.

Iskrena hvala župniku Boštjanu Modicu za pogrebni obred ter cerkvenim pevcem za lepo zapete pesmi. Hvala Jožetu za zaigrano Tišino in pogrebni službi Perpar za organizacijo pogreba. Zahvaljujemo se tudi gasilecu PGD Hudo, ki so se še zadnjič poslovili od nje, ter g. Pavlu Grozniku za besede slovesa.

Vsi njeni

Gospodinjska stran

Gospodinjsko stran pripravljala: Nataša Erjavec

Grška kuhinarika

Grška kuhinja je tipična mediteranska kuhinja, na katero je vplivala tudi italijanska, balkanska in turška kuhinja. Bistvo grške kuhinje predstavljajo ribe in morski sadeži, meso (predvsem jagnjetina, perutnina in zajčje meso, pa tudi teletina ter svinjina), sveža zelenjava, med katero kraljujejo bučke, jajčevci, paradižnik, mlad fižol in druge stročnice, špinata in paprika. Od začimb najraje uporabljajo

origano in timijan. Olivno olje še vedno zaseda prvenstvo in grško naj bi bilo eno najboljših v Sredozemlju, zato bomo težko srečali jed, ki ne bi bila obilno »začinjena« z rumenozeleno tekočino. Poleg olivnega olja bomo gotovo opazili veliko oliv, sira, ki ga še vedno radi pridelujejo doma, ter jogurta.

V Grčiji so zajtrki močno podcenjeni in največkrat omejeni na skodelico kave. Med dopoldnevom domačinom ustreza slana sirova ali zelenjavna pita ali okrogel kruhek, posut s sezamom, znan kot koulouri. Potem sledi pozno kosilo, večerjo, ki je glavni obrok, domačini zaužijejo med deveto in deseto uro zvečer. Nekaj grških specialitet je vseeno potrebno omeniti. Vsi poznamo tzatziki, omako, pripravljeno iz jogurta, kumar in česna, pa grško solato iz paradižnika, kumar, oliv kalamata in čebule. Ne smemo mimo raznih zelenjavnih juh, predvsem iz stročnic, potem fave, kar je pire iz sladkega graha. Spanakopito (špinatna pita s fetom) boste srečali v Grčiji na vsakem vogalu, prilježe pa se s pečeno perutnino. Zelo znana grška jed so dolmathes, s rižem in zelenjavo nadevani trtni listi. Saganaki oziroma ocvrt sir lahko jeste kot samostojno jed, velikokrat pa boste ocvrt sir srečali kot prilogo oziroma del mez (meze so podobno kot v Španiji tapas – obrok, sestavljen iz različnih jedi). Taramasalata je ribja solata, zmešana s paradižnikom in krušnimi drobtinami.

K okusni grški hrani brez dvoma sodi šilce ouza, janeževega žganja, ki poleg metaxe ter grškega piva domuje po vsej Grčiji.

Na različnih otokih vam bodo nazdravili z lokalnimi vini ter likerji, tudi z najstarejšo, več kot 3000 let staro retsino, vinom iz časov, ko so Grki izvažali olje in vino v vrčih, zapečatenih z rastlinsko smolo in mavcem.

Tzatziki

Sestavine: 1 večja kumara, 2 strta stroka česna, 250 g grškega jogurta, 1 žlica ekstra deviškega olivnega olja, po želji 2 žlici drobno narezanih svežih metinih listov ali sveže sesekljanega drobnjaka, sol in poper po okusu

Priprava: Kumaro olupimo, nastrgamo in iz nje iztisnemo tekočino. Zmešamo jo z jogurtom, oljem, česnom in začimbo (meta ali drobnjak), posolimo in popramo po okusu. Če tzatziki pripravljamo za vnaprej, ga solimo in popramo pred serviranjem.

Avgolemono (grška limonina juha)

Ime juhe avgolemono izhaja iz grške besede Αυγολέμονο, ki pomeni »jajčna-limona«.

Sestavine: 1,5 kg celega piščanca, 2 l vode, 2 žlici olivnega olja, 1 čebula, 2 lista lovora, 1 por, 1 korenček, 150 g riža arborio, 2 jajci, 115 ml limoninega soka, 2 žlici soli, 0,5 žličke mletega popra, pol šopka drobnjaka

Priprava: Pred kuhanjem riž operemo. Pod tekočo vodo ga izpiramo toliko časa, da izpod cedila priteče bistra voda. Ko je voda bistra, riž dobro odcedimo. Meso operemo in s papirnato brisačo osušimo. Čebulo olupimo, operemo in drobno sesekljamo. Korenček operemo, ostrgamo in prerežemo na pol. Por očistimo, operemo in narežemo na 4 večje kose.

Na kühnljik pristavimo velik lonc z vodo in vanj potopimo piščanca ter dodamo sol. Lonc pokrijemo in kuhamo toliko časa, dokler voda ne zavre. Z vrha pobereemo nastalo peno, dodamo korenje, lovorova lista in por ter kuhamo na majhni temperaturi še nadaljnjih 45 minut. Vmes v ponvi segrejemo olivno olje, dodamo sesekljano čebulo in jo na zmerni temperaturi pražimo 6 minut, da postekleni. Ponev odstavimo. Iz lonca vzamemo kuhano meso, ga odcedimo in ohladimo. Ohlajenemu piščancu odstranimo kožo in kosti, meso narežemo na večje kose in ga do uporabe shranimo v hladilniku. Tekočino precedimo in zlijemo nazaj v lonc. Lonc pristavimo na kühnljik, dodamo riž in čebulo ter kuhamo na visoki temperaturi, dokler tekočina ne zavre. Nato temperaturo zmanjšamo in kuhamo še 20 minut. Med kuhanjem večkrat premešamo, da se riž ne prime na dno. V lonc dodamo kose piščanca, zmanjšamo temperaturo in počasi kuhamo še 10 minut. Nato juho odstavimo. V skledici razžvrkljamo jajci ter dodamo limonin sok in poper. Vse skupaj dobro premešamo. Iz lonca zajamemo 2 skodelici juhe in tekočino počasi vmešavamo v jajčno zmes. Jajčno zmes nato počasi vlijemo v juho in dobro premešamo. Operemo, otresemo in sesekljamo drobnjak. Juho razporedimo v skodelice, potresemo s sesekljanim drobnjakom in takoj postrežemo.

Grška solata

Sestavine: 1 velika kumara, 2 papriki, 1 čebula, 4 paradižniki, 25 dag sira feta, pol skodelice črnih oliv, 3 žlice olivnega olja, vinski kis, sol, poper, origano.

Priprava: Zelenjavo operemo. Kumaro olupimo, jo vzdolžno prerežemo in odstranimo semenje. Kumaro in čebulo narežemo na kolesca, papriko očistimo in narežemo na kvadratke, paradižnike na osmine.

Feto narežemo na kocke. Vso zelenjavo in olive zmešamo. Olje, kis, sol, poper in origano dobro zmešamo in prelijemo solato.

Potresemo s fetom. Postrežemo npr. s čebulnim kruhom.

Jogurtov sir v olivnem olju - primerno darilo za sladokusce

Sestavine: 750 ml grškega jogurta iz ovčjega mleka (lahko tudi iz kravjega mleka), pol žličke soli, 2 žlički zdrobljenih suhih feferonov, 1 žlička sesekljanega svežega rožmarina, 1 žlička sesekljanega svežega timijana ali origana, približno 300 ml olivnega olja, 2 kozarca za vlaganje

Priprava: Večje cedilo obložimo z gazo in postavimo nad kozico. Jogurtu primešamo sol in ga zvrnemo na cedilo in ga pustimo na hladnem, da tekočina odteče. Dovolj je že 8 ur, najbolje pa je vsaj 24 ur. Dva pollitrska kozarca za vlaganje steriliziramo tako, da ju 15 minut segrevamo v pečici pri temperaturi 150 °C. Feferone in zelišča zmešamo. Po žličko jogurta med dlanmi oblikujemo v kroglice. Kroglice polagamo v kozarce in vsako plast potresemo z mešanico zelišč. Na kroglice nalijemo toliko olivnega olja, da jih popolnoma pokrijemo in za največ tri tedne postavimo v hladilnik. Sir in malo olja iz kozarca namažemo na nekoliko opečen kruh.

Dolmathes (sarma s česnovim jogurtom)

Sestavine: 250 g vložnih trtnih listov, 1 drobno sesekljana čebula, pol očiščene in drobno sesekljane mlade čebule, 4 žlice sesekljanega peteršilja, 10 sesekljanih velikih vejic mete, drobno naribana lupina 1 limone, pol žličke zdrobljenih suhih feferonov, 1,5 žličke zdrobljenih koprčevih semen, 200 g dolgozrnatega riža, 120 ml olivnega olja, 150 ml gostega jogurta, 2 strta stroka česna, sol

Priprava: Trtne liste oplaknemo v veliko mrzle vode. Damo jih v skledo, prelijemo s kropom in počakamo 10 minut. Nato jih temeljito odcedimo. V skledi temeljito zmešamo čebulo, mlado čebulo, peteršilj, meto, limonino lupino, feferone, koromač, riž in žlico in pol olivnega olja. Posolimo. Trtin list položimo na delovno površino s hrbtno stranjo navzgor in odrežemo pecelj. Blizu konca lista, kjer je bil pecelj, položimo zvrhano žličko nadeva. Konec lista zavijamo nad nadev, potem zavijemo stranska dela in zvijemo ozko sarmo. Postopek ponavljamo, dokler ne porabimo vseh sestavin.

Če so nekateri listi premajhni, za eno sarmo uporabimo dva. Sarme zložimo v kozico v eno samo plast. Prelijemo jih s preostalim oljem in s približno 300 ml kropa. Sarme obtežimo s krožnikom, da se ne bi dvigale iz tekočine. Kozico pokrijemo in sarme 45 minut kuhlamo na zelo šibki vročini.

Jogurt zmešamo s česnom in preložimo na pladenj in po želji okrasimo z limono in meto. Sarme ponudimo s česnovim jogurtom.

Lahka križanka z geslom

V preteklih stoletjih so od ognjenega orožja največ uporabljali puške kremenjače, dokler niso izumili nabojev z netilkami. Za puške s kremenovim kreslom se je pri nas uveljavil star francoski izraz, ki ga bo izdalo geslo, zapisano v poudarjenem navpičnem stolpcu. Poskusite ga odkriti s pomočjo odgovorov na vprašalnice!

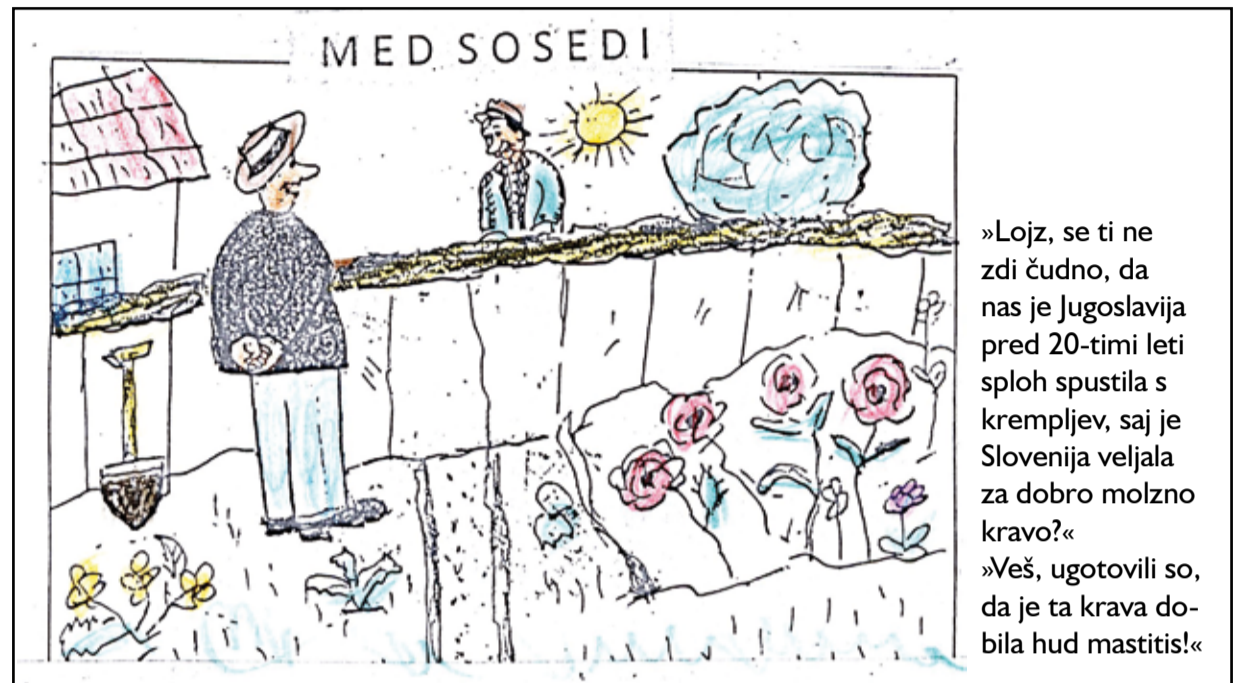
1	U	F			
2		K			N
3	K				L
4	L			C	
5	Š				I
6		M			Č

Vodoravno: 1. staro, tuje ime za črni smodnik, 2. vlnudnostna gesta, 3. ljudožerec, 4. zobotrebec, 5. kraj pri Stični, 6. pomočnik.

Ljudska primerljivka
**Drži kot pes
psa za rep!**

Kajne, da je dobra?
Kdor ne verjame, naj pa
poskusi!

Nekaj burkarije

Pomemben dodatek

Vdovo je moževa smrt tako pretresla, da je s težavo oblikovala napis na pogrebem vencu: »Na enem traku naj bo zapisano Žalujoča žena, na drugem pa Nasvidenje,« je naročila v cvetličarni.

Po tistem se je doma nekoliko zbrala in videla, da je drugi napis nekoliko pomanjkljiv, zato je dvignila telefon in sporočila izdelovalcem venca: »Napisu Nasvidenje dodate še v nebesih, če bo še kaj prostora!«

Naslednji dan so pogrebniški brali nenačuden napis: »Nasvidenje v nebesih, če bo še kaj prostora. Žalujoča žena.«

Olajšanje

Kupec zadihan prihitel v trgovino in pove pri blagajni: »Včeraj sem pri vas kupil obleko in šele doma ugotovil, da ste se zmotili za 20 evrov.«

»Žal mi je,« odgovori blagajničarka, »pomot ne moremo upoštevati, ker jo bi morali reklamirati takoj po plačilu!«

»Hvala bogu,« si oddahne kupec, »sem že mislil, da bom dati vrtni denar, ki ste mi ga preveč vrnili!«

Zagotovilo

Sine: »Ata, rad bi postal bobnar. Prosim, kupi mi ta instrument!«

Ata: »Kaj pa še! Kako naj zbrano delam, če boš ves dan udrihal po bobnu!«

Sine: »Ati, obljubim, da bom bobnal samo ponoči!«

Neponovljivo

Zdravnika sta po dveh letih obiskala grob svojega kolega srčnega kirurga in videla, da so mu sorodniki postavili veličasten spomenik v obliki srca.

Nenadoma enemu izmed njih uide smeh, zato ga drugi pobara: »Zakaj se pa smeješ na tako žalostnem kraju?«

»Veš, razmišljam, kakšen spomenik bodo postavili tebi, ki si ginekolog!«

Če ne vem, pa poizvem

(DOMAČIJSKI KVIZ)

1. Katera žival je roparica?

- a) uharica
- b) voluharica
- c) tukalica

2. Praviloma je najbolj pitna voda iz:

- a) mrzlice
- b) bistrice
- c) kalužnice

3. Poišči papeža, ki se je najbolj ukvarjal s koledarjem:

- a) Benedikt
- b) Sikst
- c) Gregor

4. Koliko vhodov je imela butalska pekarna, v kateri se je oskrboval razbojnik Cefizelj?

5. Kaj je poleg križa na zvoniku v Hrastovem Dolu?

- a) petelin
- b) petelin in sončno znamenje
- c) angel in sončno znamenje

6. Katera kamnina prevladuje na površini Suhe krajine?

- a) kredni apnenec
- b) jurski apnenec
- c) triasni dolomit

7. Kateri element ima najtežje atome?

- a) silicij
- b) klor
- c) magnezij

8. Označi najbolj vodnato rečico:

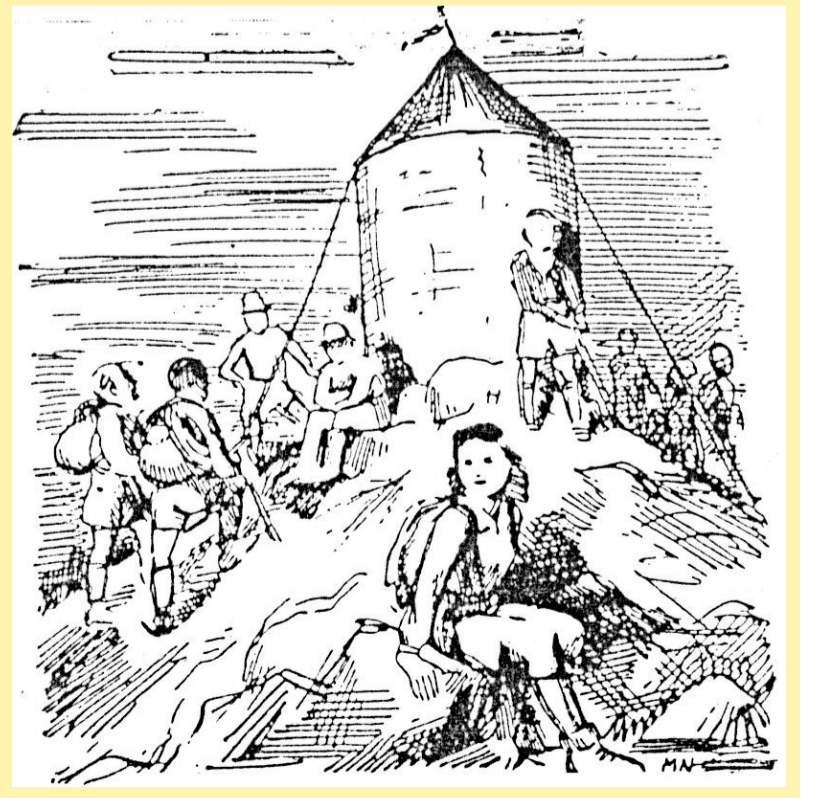
- a) Višnjica
- b) Temenica
- c) Bukovica
- d) Lipovka

9. Kje je bil doma Kralj Matjaž?

- a) na Koroškem
- b) na Bavarskem
- c) na Ogrskem
- d) na Laškem

10. Kaj kaže podoba?

Rešitve lahko najdete nekje v okolici.

Siva stran

Spomini na 2. svetovno vojno (7. nadaljevanje)

Taborišče Rab je bilo dobro zavarovano. Poleg visoke ograje iz bodeče žice so bili okrog taborišča postavljeni stražarski stolpi, na katerih so oprezali oboroženi stražarji. Na stolpih so bile pritrjene električne svetilke, ki so ponoči dobro osvetljevale okolico. Zaradi močnih žičnih ograj se je v našem taboriščnem žargonu uveljavil izraz »pod dratom« – živeli smo torej pod žico. Kamp je bil s dvema navzkrižnima cestama razdeljen na štiri sektorje, v katerih je vladal enak režim. Za red v taborišču so skrbele starešine, za »varnost« pa italijanska vojska. Naš šotor je bil v četrtem sektorju. Postavljen je bil blizu žične ograje, blizu nje pa je tekla lokalna cesta. Nad cesto je bil skalni pomol s postavljenim agregatom, ki je dajal elektriko močnemu žarometu. Le-ta je ponoči s svetlobnimi žarki tipal po taboriščni okolici, še posebej v nevihtnem vremenu, da se ne bi zgodilo kaj nepredvidenega. Ob napravi je bil vedno vojak, ki je skrbel za delovanje stroja. Eden izmed stražarjev je tam večkrat igral na klavirsko harmoniko. V bednem položaju, v kakršnem sem bil, mi je bil glas instrumenta tako zoprno, da zvokov tega glasbila še danes ne maram.

Neke noči je prihrumela močna nevihta. Med nalivom z dežjem in točo so bliski parali nebo in strele so udarjale po okolici, da je bila groza. Nankrat zaslišimo obupne klice na pomoč. Nižje ležeče predele taborišča je poplavlila voda, ki je zalila tudi šotore. Zaradi nižje lege je najbolj trpel

Taborišče Rab v času »polnega obratovanja«.

ženski del taborišča. Naslednji dan so taboriščniki sušili svoje borno imetje, pa je privihrala burja in raznesla to revščino daleč naokoli, nekaj tudi čez

ograjo. Vodna ujma je v naslednjih tednih in mesecih veliko pripomogla k večji oslabeledosti in umiranju taboriščnikov.

Takole je partizanski tisk kasneje prikazal italijansko akcijo za polnjenje kampov, torej tudi rabskega.

Stara »novica«

Kako se je kardinal Hlond slovenščine učil

»Kakor znano, je poljski kardinal Hlond kot zastopnik sv. očeta na evharističnem kongresu v Ljubljani govoril v slovenščini, pa ne samo v Ljubljani, ampak pri vseh sprejemih v naših državah. Mnogi so se spraševali, kako je bilo mogoče, da Poljak tako lepo po slovensko govori.

Kardinal Hlond je duhovnik salezijanskega reda in je bil že prej večkrat v Sloveniji, posebno na Radni, kjer so Poljaki imeli več let svoje gojence. Vendar kardinal Hlond stalno ni prebival med Slovenci, samo mimogrede. Pozneje je bil enkrat škof, drugič kot kardinal v Ljubljani na Rakovniku. Tako je vsakokrat nabral nekaj slovenščine. Ko ga je pred nekaj meseci papež določil za svojega zastopnika na našem evharističnem kongresu, se je g. kardinal začel v daljnem Poznanju prav pridno učiti našega jezika. Na njegovo željo so mu ljubljanski salezijanci poslali na Poljsko slovnico, slovar in druge slovenske knjige, kakor tudi našega »Slovenca«. Na ta način se je g. kardinal privadil slovenskega jezika v veselje in ponos katoliškega slovenskega naroda.«

DOMOLJUB, 28. 8. 1935

Kardinal legat Avgust Hlond na Stadionu

Čemu so se nasmihali pred sto leti

Nesreča s kočijo

Potniki vpijejo: »Gospod kočijaž, brž ustavite, neka dama je padla pod kolesa!«

Kočijaž: »Nič ne bom ustavljal, dama je že plačala vozovnico!«

Pravi krivec za bolezen

Nadškof se je peljal v Rim v trdnem prepričanju, da bo tam imenovan za kardinala in da se bo vrnil s kardinalskim klobukom. Vendar se to ni zgodilo. Med potjo domov se je nadškof prehladil in je močno kihal. Njegovo stanovsko spremstvo ga je v kupeju nekaj časa poslušalo, nato pa eden izmed njih pripomni: »Gospod nadškof, za vaš prehlad je kriv papež, ker vam ni podelil kardinalskega klobuka, s katerim bi se pokrili in se obvarovali prehlada!«

Pretežka nevesta

Gospod lord je odšel v ženitno posredovalnico, da bi mu priporočili

Iz zakladnice naših domov

Čas teče in nič ne reče. Tudi mi ne bi nič rekli, če ne bi že desetletje in pol v našem časniku imeli rubrike o našem domoznanstvu. Tako pa se vedno znova oglašamo. Še več, kujemo nove in nove

načrte na tem torišču. Vendar o tem kdaj drugič ali pa tretjič. Danes si oglejmo novo uganko, pravzaprav prepoznavanko iz naših logov. Ker ste »brihtne glavce« in dobrega spomina, boste takoj vedeli, da je to ... Pa kaj bi pisal, saj boste takoj pogruntali, zapisali in sporočili na glavni štab časopisa Klasje. Predmet je iz zbirke gospoda Lojzeta Roglja s Kitnega Vrha. Večna luč naj mu sveti, kadar bo treba, vi pa pišite.

Vaš Klasjev Polde

Doživljanje julija

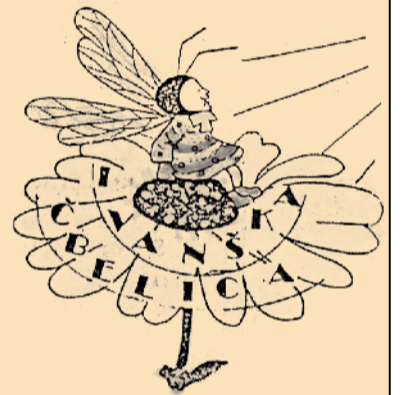
Mihaela Jarc

Zori, zori,
zdaj vse zori.
Že klas šumi.

Živi vse malo,
živi veliko,
vse raste v sliko.

V žar vroče zemlje
in silo dreves,
v sanj tiho vrenje,
v ljubezen nebes.

Zori, zori,
zdaj vse zori.
Že klas šumi.

Diplomati v Ženevi iščejo izhoda.

kakšno bogato žensko za ženitev. Posredovalec lista po katalogu in končno najde nekaj primernega: »Gospod lord, tule imam angleško vdovo, ki

ima deset tisoč funtov.«
»Dajte no,« ugovarja lord, »ta bi bila pa vendarle pretežka!«

"SEVERNA" STRAN

Kako so fantiči moko požegnali

Pred elektrifikacijo so ljudje izkoristili malone vsak potoček za pogon mlinov. Toda energija manjših voda je bila nezanesljiva – v sušnih časih je prenehala in ljudje so morali z žitom v bolj oddaljene kraje. Med selišči z revnim vodovjem je bil tudi Šumnik – sredi sušnega poletja sta mlina pod vasjo obstala in z mlevino je bilo treba dlje in dlje. »Jutri zarana greš v Grabnarjev mlin,« je naročila Grmova mama desetletnemu sinu Gregorju. »V kulco sem že naložila mernik koruze in mernik pšenice. Tudi Krtinarjev Tonč in Poljakov Peter gresta zraven, vsak s svojim vozilom in žitom. Pa čez noč ostanite, da bo vse zmleto,« je naročila.

Sonce je ravno vzhajalo, ko so nedorasli fantiči veselo ropotali s kulcami proti oddaljenemu Grabnu. Mlinar Štefan si je najprej strokovnjaško ogledal žito, če je dovolj suho, nato pa dejal: »Do jutra bom tole že nekako zdobil, prej pa ne – veste, tudi v Grabnu se pozna suša.«

Fantiči so se najprej malo namočili v bajerju, nalovili nekaj kapeljnov, nato pa použili skromno malico. Proti večeru jim je Grabnarjeva mama prinesla dvojno latvico kislega mleka in hlebec ječmenovega kruha in fantiči so se napokali, da so jim kar trebuhi

stali. Utrujeni od vleke in celodnevnih vtisov so se zleknili na pograde, ležeče ravno nad mlinskimi kamni, in zadrnjehali.

Fantiči so bili v letih, ko odtočne pipice še niso bile povsem avtomatizirane glede na budno in speče stanje; nekaj sta k motnji pripomogla še kislomleko in hrup mlinskih kamnov. Pa je okoli enih začelo nekaj curljati skozi lesen pograd in se stekalo med mlevino. Štefan je bil tedaj nekoliko zakinkal in ni opazil moče. Šele malce pridružen ropot mlinskih kamnov, ki ga je

povzročilo ovlaženo žito, ga je spravil pokonci. »Zdaj je že, kar je,« je zamrmral, ko je šel z roko skozi zmehčano moko. »Sicer pa, kaj se bom sekiral, saj so sami dolivali!«

Naslednje dni vse tri matere niso mogle prehvaliti moke: »Grabnarjev Štefan, ta pa zna z mlevino,« so pritrjevale druga drugi.

Smrkavci pa kar tiho. Tudi se ni nikoli zvedelo, koliko jih je tisto noč »blagoslovilo« moko: eden, dva ali vsi trije.

Leopold Sever

Tičnica pri litijskih Dolah

Globoko v severovzhodnem ozadju občine Ivančna Gorica leže Dole pri Litiji. Če gremo še naprej proti Zasavskemu hribovju, pridemo v naselje Zagozd, takoj nato pa v Zavrh. Slovita Tičnica leži nekako sredi med obema vasicama. Preden zremo kaj več o gradiški skupnosti naših staroveških prednikov, naj povem, da je to slikovito in razgibano ozemlje omamilo tudi našega Valvasorja, ki si je tu omislil lovski dvorec, na katerem naj bi poleg lova organiziral tudi umno čebelarstvo. S strmimi bregovi obdana slemenasta ravnica s

kasnejšo Valvasorjevo lastnino je v času gradiščarjev po vsej verjetnosti rabila za organizacijsko obrambnega sistema. Dobrih sto metrov nad nekdanjo utrdbo leži duhovni holm Tičnica. Po nenaseljenosti in površinski oblikovanosti povsem ustreza staroveškim duhovnim postojankam drugod po Slovenskem, razlika je le v tem, da z nadmorsko višino 773 metrov presega višino domnevne gradišča ali utrjene vasi v njenemazonožju. Sicer pa širša okolica ponuja več strmih vzpetin, na katerih so si prednamci lahko organizirali gornje

gradišče.

Poleg gradišča in Tičnice je v okolici še več drugih starosvetnih imen, ki po vsej verjetnosti izvirajo iz predzgodovinskega časa. Med njimi je tudi Vahta, ki je ponemčena Straža.

Kakih pet kilometrov proti vzhodu leži vas Gradišče, za njo pa so sledovi gradiške utrdbe z okopi. Zaradi večje oddaljenosti je malo verjetno, da je bila to sestavina gradiškega kompleksa pri Zavrhu, pač pa jedro neke druge gradiške enote.

Leopold Sever

Tičnica in Valvasorjevo Zavrh na turistični karti.

Završka Tičnica z zahodne strani. Pravilnost lokacije sta nam potrdili domačinki Marta Bostič in Jožefa Zavrl iz Zavrha.

Farna cerkev v Dolah ima veliko posebnost. Na enem zvoniku imata petelina (petelina), na drugem pa angela. Več kot očitna povezava med naravoverjem in počlovečenim krščanstvom.

Vrh Tičnice ima ravnico, na njej pa groblje – ostanek nekdanjega žrtvenika – ali sled kasnejših agrotehničnih ukrepov?

CIL. rekord

Bohotni amarilisi

Marija Kastaneto iz Ivančne Gorice ima rada rastline, posebno tiste, ki naredijo lepo cvetje. Mednje vsekakor sodijo narcisovke z imenom amarilisi. Lonce, v katerih rastejo te lepe cvetlice, Marija spomladi postavi v prostor pred vhodom v hišo, kjer niso direktno izpostavljene soncu. Očitno jim to okolje jako prija, ker vsako leto naredijo čudovite trobentaste cvetove živahne rožnate barve. Letos so se njene »rožice« še posebej izkazale in se tako razbohotile, da so skoraj zaprle vhod v hišo. Na večini stebelnih poganjkov se šopirijo kar štirje cvetni lepote – skupaj več kot sto. Poleg lepih cvetov se amarilisi v tem okolju izkažejo tudi z dolgotrajno dobo cvetenja – cela dva meseca raz-

Marija med pridnimi rožicami pred svojo hišo.

Cvetovi narcisovk so pogosto prave oblikovne in barvne umetnine.

veseljujejo oko in dušo pridne gojiteljice. Ko kak cvet odmre, se zraven takoj razpne nov lepotec. Marija je prepričana, da rastline čutijo, če jih imaš rad in te poplačajo z najlepšim »denarjem« na svetu – s cvetovi.

Ko hodim po naših krajih, vidim veliko lepega cveta, a tako bogatih amarilisov letos še nisem ugledal. Zato sem brez pomislekov glasoval za nov Klasjev rekord. Njegova imetnica je Marija Kastaneto iz Ivančne Gorice. Iskrene čestitke.

Leopold Sever

CL. rekord

Lojzetove vrtnice so se posebej izkazale

Pravijo, da so vrtnice kraljice rož. Po svetu poznajo veliko zvrsti teh rožnih lepotic. Razlikujejo se predvsem po barvi cvetov, po razrasti in po vonju. Vrtnica, za katero skrbi Lojze Rogelj s Kitnega Vrha, spada med vidne vzpenjavke in ima jako razraslo steblo. Lojzetova »gartroža« cveti že več let, letos pa se je še posebej izkazala – na vsakem poganjku je naredila od dvajset do petindvajset cvetov. Če to pomnožimo s številom vršičkov, dobimo število tisoč in še nekaj čez. Konec maja je stena kar žarela od cvetne rdečine. Na žalost sta nekaj pred mojim prihodom veter in dež nekoliko razmršila pričesko bohotne lepote. Je že tako – vse lépo traja le malo časa. Sicer Lojzetova vrtnica še ni rekla zadnje besede, ker ima na zalogi lepo število cvetnih popkov, ki jih bo razprla, ko bo prišel njihov čas.

Pred nami je torej nov Klasjev rekord z zaporedno številko 150. V družinsko vitrino ga bo spravil Lojze Rogelj s Kitnega Vrha. Klasjevi pa prilagamo čestitko velikega kalibra in dometa.

Leopold Sever

